

PESMARICA.

Z moje knjižnice
F. Levca

V drugič in pomnoženo

na svetlo dal

Dr. J. R. Razlag,

odvčtnik v Ljubljani.

Muž je onaj, koj za rod
Svoje sile sve žrtvuje,
Od njeg' koj ne odstupljuje,
Ma se rušio neba svod.

Dělaj, moli hčerka moja,
Tudi poj veselo vmes,
Da rosi le sreča tvoja,
Domovine čast z nebes.

V Mariboru 1872.

Natisnil F. Skaza in drugovi.

Založil izdavatelj.

280438

280438

N 761/1975

Južnoslavenski mladini,
naroda naději, posvečuje

izdavatelj.

Věněk na glavi se
Bliska ti 'z kitice
Rožic zelenih,
Slovensko děklé!

Lilija, vrtnica,
Mila ti šmarnica
Ličice krasi, —
Slovensko děklé!

Svitla ko svit nebá
Plamena vtrinjata
V tvojih očeh se, —
Slovensko děkle!

Zalo ko rožica
Srca pobožnega
Bistre glavé je
Slovensko děklé!

Kakor vijol'ce cvět,
Razveseljuje svět
Modro, ponižno
Slovensko děklé!

Lěpo ko angelji
V cvětji nedolžnosti
Sladko prepěva
Slovensko děklé!

Žlahtno ko trtica,
Milo ko lunica,
Solnce děklet je
Slovensko děklé!

Dokler člověški rod
Ima po zemlji hod
Bode slovělo
Slovensko děklé!

Virk.

Molitev.

Ti, ki si ustvaril
Nas ko listja, trave,
Pol sveta podaril
Sinom majke Slave:
Čuj nas večni Bog!
Tvoji smo sinovi,
Děla blagoslovi
Naših slabih rok,
Vsmili se sirot,
Oče! z nami bodi,
Kaži pravo pot,
Ki do sreče vodi;
Ti nam daj kręposti,
Da, kar sklene um,
V djanji naš pogum
Skaže brez slabosti!

S. Jenko.

Predgovor k II. izdanju.

Lěp věnec slovenskih in sorodnih pěsmi prinaša v drugič „Pěsmarica“, ako ravno je prvo izdanje v 5000 iztisih že med slovenskim narodom z dobrim vspěhom razširjeno, ker še se vedno iz vsěh slovenskih dežel poprašuje po tej zbirki, kar je živ dokaz, da segajo v srce in um naše mladine obojega spola, razkrivaje v ubranih besědah svetotajstva navdušenja za lastni narod; one žlahnijo misli in srce in spodrivajo tujke, ktere kvarijo najněžniše občutke, torej se nihče ne bode spodtikal na lěpih ljubeznih pěsmicah, kterih bode po celem světu na vse věke človečanstva. Několiko povečih proizvodov pěsniškega uma je privzetih za govorjenje, v kterih se nahajajo vzorne misli v prelěpem jeziku, da ga vedno bolje spoznavamo in cenimo v njegovem čudovito umětnem ustroju. V tej zbirki blizo 100 v prvem izdanji natisnjenih pěsmi ni, namestu těh pa se je precej več drugih vvrstilo, da so lebko pristopne tudi tistim, ki nimajo celih zbirk različnih slavenskih pesniških del. Gotovo bode dobro došlo tudi nekaj hrvatsko-srbskih, bolgarskih, českih, poljskih in ruskih pěsmi, ker tudi

samouk bode južnoslavenske brez truda popolnoma razuměl in se prepričal, kako potrebno in koristno je Slovencu znati tudi narčje drugih svojih južnih bratov, ti pa bodo jedrnato krasoto slovenskega narečja spoznavali in tako se bode zaželjena vzajemnost širila med vsēmi južnimi brati na slovstvenem polji. Posebno učeči se mladini pa priporočujemo česke, poljske in ruske pēsmi, ker bi vsaki izobražen južni Slaven razun domačih narečij popolnoma vsaj razumēti moral severna slavenska narečja, glede katerih je samo nekaj novih izrazov in oblik naučiti se trēba in vsakdo se bode prepričal, da je le jedno desetinko od bogatega zaloga vseslavenskega jezika trēba privzeti k domačemu narečju, da se razumi vsako drugo. Nekaj pēsmi je ponatisnjenih tudi s staročestnim slavenskim pravopisom, cirilico, ker se je poslužuje ogromna večina srbskih in ruskih sorodnikov in se je azbuke tudi pri nas že marsikteri samouk privadil. Sicer pa bode sčasoma vse-svētna omika se poprijela v obče latinščine in takrat padejo zasloni, kateri sedaj zadržujejo skupni razvoj narodov, rabečih različne pravopise.

V tej zbirki se nahaja lēpo število junaških in domorodnih pēsmi, ktere navdušujejo na dejanja narodu na korist in slavo; tudi ima lēp vēnec ljubeznih pēsmtvorov, kateri blažijo srčne nagone in narod čistijo pēg,

navzetih od tujinstva. Same se naj priporočajo vsakemu prijatelju človečanstva, kakoršno je, navdihnjeno za vse dobro in lépo brez hlimbe in ozkosrčnosti. Srbski bratje imajo posebno dosti junaških pësmi in tudi Slovenci so jih imëli, pa so se pozabile v teku časov, torej se naj novi zarod navdušuje pri drugih svojih bratih, da bode domovina slavna in čestita, vrëdna vrstnica med sestricami starodavne slave. Mladina naša naj prenišljuje globoko pomembo pësmotvorov vsëh slavenskih plemen, da se pripravlja na boljšo prihodnost naroda ogromnega.

Zvonite torej, krasne pesmice, po premili naši domovini od vzhoda do zahoda in budite nadëjo boljše prihodnosti, dušno in tëllesno zdravo mladino, na neumorno dëlovanje za srečo in slavo velikanskega naroda slavenskega!

V bëli Ljubljani na dan sv. Stanislava 1871.

Dr. J. R. Razlag.

Predgovor k I. izdanju.

V veselji in v tugi Sloven prepěva sladke pěsmi domoljubja in mile svoje žalostinke. „Nema veselice poštene, pri kateri se ne sliši pěsmic sladki glas“ so besede nevmrlega knezovladike Antona Slomšek-a. Sloven se v pěsmah moli Bogu, večnemu vladarju neizměrnih světov, svojo iskreno in gorečo ljubezen do domovine in do presvętlega cesarja, kateri ljubi z enako ljubeznijo vse narode avstrijanske v dobrem in slabem združene, razoděva on v nje, žnočutnih pěsmicah, za ktere je njegov jezik predragi materinski, kakor vstvarjen. V vsakem hramu, kjer je Slovenka, donijo pěsmic glasovi od zore do mraka, s kterimi si ne krati samo časa, temuč tudi žlahta misli in srce. Slovenski hrabri vojak, ki je vsegdar pripravljen žrtvovati življenje svoje za drago domovino, za preljubljenega cesarja, stopa budivne pesmi prepěvaje blědi smrti nasproti, da slavno zmaga ali čestito umerje na bojnem polji.

Naš južnoslavenski narod ima obilo junaških in domorodnih pěsmi, ktere že od nekđaj veselo razlegajo se po hribih in dolinah, ter tudi po dvorinah izobra-

ženih mestjanov. Nabral sem jih torej lépo rokohvat, da bodo milodišeča kitica za tisočlétnico slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, da bode še vročaja naša vroča ljubezen do domovine in cesarja.

Slovenskim dèvicam in mladenčém naj bodo v znamenje iskrene ljubezni, ktero čuti vsako srce za našo mladino upapolno, da prigrli vse, kar je sveto, krasno in rësnično. Donite tedaj, zlate pësнице, po premili naši domovini od se vra do juga, od vzhoda do zapada, kodar zvoní jezik mili, dragi, sladki naš slovenski.

V Bréžcah na novo léto 1863.

Dr. J. B. Razlag.

Slovenska Cesarska pésen.

Mi ponosni smo vojaki,
 Iz Slovenskega domá,
 Po telesu smo junaki,
 In pogumnega srcá.
 Za pravico ostre méče
 V bóju sučemo krepkó,
 Ko pa kri sovražna teče,
 Vsi zavriskamo glasno:
 Bog ohrani nam Cesarja,
 Ljube Avstrije Vladarja!

Naj sovražnika prihruje
 Kakor listja in travé,
 Naš pogum ne omaguje,
 Nam ne trepetá srcé;
 Kakor skala vsi stojimo
 Zoper moč sovražnih čet,
 In ko zmago zadobimo,
 Krépkó se razlega spet:
 Bog ohrani nam Cesarja,
 Močne Avstrije Vladarja!

Vse pod solncem kmalu
 mine,
 Vse se stara, vse merje,
 Pa ljubezen ta ne zgine,
 Ona vekomaj cveté;
 In ljubezen za Avstrijo
 V srci hrani vsaki nas,
 Naše želje se glasijo
 Danas kakor sledni čas:
 Bog ohrani nam Cesarja!
 Krasne Avstrije Vladarja!

Blagor néba naj razlije
 Se nad Avstrijo krasno,
 Zlata sreča vsem naj sije,
 Ki pod njenim škitom so;
 Vez edinosti naj združi
 Nas, sinove njene, vse,
 Drug rad drugemu naj služi,
 Vseh pa geslo bodi le:
 Bog ohrani nam Cesarja,
 Slavne Avstrije Vladarja!

Filodemus.

Cesarska pesem!

Bog ohrani, Bog obvari,
 Nam Cesarja, Avstrijo!
 Modro da nam gospodari
 S svete vere pomočjo!
 Branimo mu kreno dedno
 Zoper vse sovražnike;
 S Habsburškim bo tronom vedno
 Sreča trdna Avstrije.

Za dolžnost in za pravico
 Vsak pošteno zvesto stoj,
 Če bo tréba, pa desnico
 Srčnim upom dvigni v boj!
 Naša vojska iz viharja
 Prišla še brez slave ni, —
 Vse za dom in za Cesarja,
 Za Cesarja blago, kri!

Meč vojščaka naj varuje,
 Kar si pridnost zadobi;
 Bistri duh pa premaguje
 Z umětnijo, znanostmi!
 Slava naj deželi klije,
 Blagor bod' pri nas domá;
 Vsa, kar solnee jo obsije,
 Cveti mirna Avstrija.

Trdno dajmo se skleniti:
 Sloga pravo moč rodi;
 Vse nam bô lahkó storiti,
 Ako združimo moči.
 Brate vodi vez edina
 Nas do cilja enega;
 Živi Cesar, domovina:
 Věčna bodi Avstrija!

In s Cesarjem zaročnica,
 Ene misli in krvi,
 Vlada milo Cesarica,
 Polna dušne žlahtnosti.
 Kar se more v srečo štěti,
 Věčni Bog naj poděli:
 Franc Jožefu, Lizabeti,
 Celi hiši Habsburški!

Slovenija

Njegovi cesarski visokosti careviču naslédniku
Rudolfu, o Njegovem rojstvu 21. avgusta 1858.

Kviško rojaki! na brégh posavskih,
Kviško na brégh primorskih, podravskih,
Radostni glas po državi doní.
Z bliskom oznanja, kaj dans se godi:
Čujte, radujte se vsi narodi,
Slava Bogu na višavah bodi:
Avstrii krasni se dědič rodi!

Radost neskončna vsa srca ogrěva,
Vrisk od planine v planino odměva;
Čujte veselo zvonenje zvonov,
Čujte mogočno grmenje topov:
Praznik obhajamo Avstrijani,
S srcem in dušo vladarju vdani,
Bog ga ohrani očeta rodóv!

Vremo Ti, novorojenec! k zibelí,
In se priklanjamo tebi veseli:
Děte preljubljeno, děte mladó,
Naj Ti preblažena lěta tekó,
Sije na nebu Ti solnce jasno,
Slava naj diči Ti krono krasno!
Braní pravico z junaško rokó!

Val na skalovji razkaja se v pène:
Stali Ti bomo kot skalnate stěne,
Ako Ti sila krivična prěti;
Tvegamo za-Te življenje in kri! —
Čujte, radujte se vsi narodi,
Slava Bogu na višavah bodi;
Prvorojenca nam Bog naj živi!

Fr. Cegnar.

Lěpa naša domovina.

Lěpa naša domovina,
Oj junačka zemljo mila,
Stare slave dēdovino,
Da bi svagda častna bila!
Mila, kano si nam slavna,
Mila si nam ti jedina,
Mila, kuda si nam ravna,
Mila, kuda si planina.

Vedro nebo, vedro čelo,
Blaga prsa, blage noći,
Toplo lěto, toplo dēlo,
Bistre vode, bistre oči.
Vele gore, veli ljudi,
Rujna lica, rujna vina,
Silni gromi, silni udi; —
To je naša domovina!

Žanju srpi, mašu kose,
Dēd se žuri, snope broji,
Škriplju vozi, brašno nose,
Snaša preduć malo doji:
Pase marha, rog se čuje,
Oj, oj zveči, oj u tmine,
K ognju star i mlad šetuje; —
Evo t' naške domovine!

Luč iz mraka dal'ko sija
Po veseloj livadici,
Pěsme glasno rog odbija,
Ljubni poje k tamburici;
Kolo vode, živo kolo,
I na brdu, i dolini,
Plešu mladji sve okolo; —
Mi smo pobre u domovini!

Magla, što li, Unu skriva?
Ni l' to naših jauk turobni?
Tko li moleć smrt naziva?
Il slobodni, il' su robni?
„Rat je, braćo, rat junaci,
Pušku hvataj, sablju paši,
Sedlaj konjče, hajd pešaci,
Slava budi, gdje su naši.“

„Buči bura, magla prodje, —
Puca zora, tmina beži; —
Tuga mine, radost dodje, —
Zdrava slabost, dušman leži!“
Veseli se tužna mati,
Padoše ti vrli sini,
Kó junaci, složni brati
Daše krvcu domovini.

Teci Savo, Dravo teci,
Nit ti Dunaj silu gubi,
Kud li šumiš, svētu reci:
Da svoj narod Slaven ljubi:
Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrašće bura vije,
Dok mu mrtve grob sakrije,
Dok mu živo srdce bije.

Antun Mihanović.

Ilirija oživljena.

Napoleon reče :
Ilirija vstan'!
Vstaja, izdiha:
Kdo kliče na dan?

O vitez dobrotni,
Kaj ti me budiš!
Daš roko mogočno,
Me gori držiš!

Kaj bodem ti dala?
Pogledam okrog,
Izločit' ne morem
Skor' svojih otrok.

Kdo najde Metulo
In Terpo moj grad?
Emona, Skardona
Sta komaj poznat'.

Nazaj spet junake
Kdo bode mi dal,
Ki jih se spartanski
Je vojvoda bal?

Od nekđaj sněžniki
So najina last,
Od tod se je naša
Razlégala čast.

Je Galijan hraber
Na Pađu, pred njim
Doraščen je tresel
V ozidju se Rim.

Že močen na morju
Ilir'jan je bil,
K' se ladije tesat'
Je Rimljan učil.

Počasi pa Rimljan
Na vojsko ravná;
Se morja navaja,
Premaga obá.

Široko razgraja
Do sedem sto let,
Al' sprave sosédnje
Ni hotel imét'.

Od severa pride
Na njega vihár,
Nevrédne gospóde
Iz viškega vdar'.

Zdaj Franki in Gotje
In Němci slové,
Ilir pa v temnice
Pozabljene gré.

Dvė sedem sto sólneč
Zarašča ga mah,
Napoleon trébit'
Ukaže mu prah.

Ilirsko mi kliče
Latinec in Grék,
Slovensko mi prav'jo
Domači vsi vprek.

Dobrovčan, Kotóran,
Primorec, Gorénc,
Pokólpljan po starem
Se zove Slovinc.

Od prvega tukaj
Stanuje moj rod,
Če vé kdo za druj'ga,
Naj reče, od kod?

Z Filipom in Sandrom
So 'meli trd boj,
Latince po mokrem
Strah'val je njih roj.

Zveličana bodem,
Zaupati smem,
Godí se eno čudo,
Naprej ga povém.

Duh stopa v Slovence
Napoleonóv,
En zarod poganja
Prerojen, ves nov.

Oprto eno roko
Na Galijo 'mam,
To drugo pa Grkom
Prijazno podam.

Na Grecije čelu
Korinto stoji,
Ilirija v sreču
Evrope leži.

Korintu so rekli
Helensko okó,
Ilirija prstan
Evrópiní bo.

V. Vodnik.

Ilirija zveličana.

Iz Dunaja kliče:
Ilirija vstan'!
Svobodnosti tvoje
Napočil je dan.

Po starih pravicah
Prejémi oblast,
In star'mu jeziku,
Ovárovaj čast!

Mat' stara Sloven'ja
Se komaj zavé,
V očéh ji vesele
Igrajo solzé.

„Kdo nek' me globoko
Podsuto pozná?
Besedo prestaro
Slovensko mi dá?“

„Kdo čísla moj jezik?
Kdo zove me mat'?
Ga hočem al' oča
Al' sina 'men'vát“.

„Čez lastne snežnike
Po traku vodá
Junake sem svoje
Peljala nekdá“;

„Po hribih, po dolih
Razširjen njih rod
Prisegnil je slavni
Podunavski prod“.

Iz táme se sklanja
V svoj prvični stan;
Motnôba odhaja,
Ozôri se dan.

Vindiso zagleda,
Vindono od tod —
Se blezu zaveda:
Zor pride, — od kod?

Vindiso predstaršo
Habsbúrško zibél —
Vindono estrajško,
Kdaj bivšo svoj dél.

Vindisa, Vindona
Slovenski ste blé,
Na Nemcih Slovencu
Je Vindec imé.

Tam vedno zidali
Habsbúrški so grad,
Tu prosto vozili
Do morja zaklád.

Ob mejah hrvatskih,
Prot' Turkom na bran,
Nedavno vstrah'váli
Bel'gradski diván.

Habsbúrcci vindiški
Poznajo svoj vir;
Le óni me znajo,
Ak' nihče nikdér.

Po kratki ločitvi,
Tolažen spomén!
Prestala sem južnih
Sovrážnikov drenj.

Od starega debla
Kdo hče nas ločit'?
Dok sila francoska
Né mogla odbit'?

Pěsmarica.

Napóljon, ne sebi
Ne meni izvést,
Razméta, razgraja,
Vse tare pod pest.

Popravné starine
Ovrže mladinc,
Navléka novine
Ondánšnji mravljinč.

Jederno začutim,
Kam zeva še dalj',
Ne misli mi biti
Ne oča ne kralj.

Otroke mi zábit'
Domačih besed
Jih sili, ko vsaki
Presilež popród.

Vidévšo, da z mano
Resnice mu ní,
Za svoja detéca
Me v živo skrbí.

Bog vidél, za res sem
Zdih'vála na vskriš',
Po staremu oču
Solzice prelivš.

Na glas sem mu pela
Rimljanov propád,
Glubej, pa né trme,
Ko viteški glad.

Sem pela: „jaz prstan
Evropini bom!“
Ne dá me nevesti,
Zagazi se v lom.

Kar vstane od burje
 Osvetni vihar,
 Evropa enako
 Ga siljena vdar'.

Kdor star'ga nam hoče
 Popravljati kaj,
 Dostivljena brada
 Prej raste mu naj.

Izbudi se pesen
 Očiščenih ust,
 Od moj'ga Frančiška,
 Vsem dat' jo poskus't!

Presvętli, dobrotni
 Po Rudolfu vnuk!
 Ti vstaviš pravico,
 Besedo in uk.

Ti kličeš, Frančišek!
 Ti život mi daš,
 Po rodu ti mene
 Predstarišev znaš.

Narave slovenske
 Oživljeni kal
 Bo cvetjem in sadjem
 Cesarstvo obdal.

Na srcu s' mi rastel,
 Me bábico veš,
 Med svoje prestare
 Kraljice me déš.

Vrstnica sem tvojih:
 Moj Srbljan, moj Leh!
 Slavonec in Hrvat!
 Slovák ino Čeh!

Polabec, Povislan,
 Podunavski brat
 Od sestre je svoje
 To slišati rad.

Frančišek! oddivjaš
 Rod ž'vinski in hud,
 Človečiš, ga delaš
 Popameten ljud.

Ti skupiš Evropo,
 Dat' roke si v stren,
 Da sebi prisega
 Svet vékoma skien.

Me sebi zap'etaš
 Med slavni svoj venc,
 Me tebi veliča
 Tvoj zvesti Slovenc.

Samica ti dajem
 Dost' pridnih otrok,
 Premnogo pa, sestram
 Pridružena, rok.

Metule te pójo,
 Ti uka Terpón,
 Belina in Čarta
 Razlega se don.

Te slávijo: Pola,
 Moj Sisek, moj Trst,
 Dinársko primorje
 In mésta po vrst'.

Zaganjata Drava
 In Sava svoj šum,
 Rogúlje Triglava
 Odglašajo hrum.

Prijazni, pobožni!
Zgol' mir je tvoj duh;
Po tebi je 'zginil
Ošabni napuh!

Iz sinka dovršen
Star oča mi! spet
Zveličana, želim
Le tebi živét'.

Je soséd veseljnem
Po svétu moj dom;
Vezilo vséh polkov
Po mokrem ti bom.

Vodnik.

Slavenska domovina.

Gdě je slavská domovina?
Jeli ruská carevina,
Ka orjaško svoje tělo
U tri svéta širi smělo?
Nije ona samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavská domovina?
Jeli zemlja leškog sina,
Gdě junački narod stoji
I za slavu ljubav goji?
Nije ona samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavská domovina?
Jeli srbská pokrajina,
Ili stara zemlja ona,
Gdě bi Retra i Arkona?
Nije ona samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavská domovina?
Je l' joj veća još širina?
Možebit se ona kriva,
Tam z Moravcom Čeh gdě biva?
Nije tamo samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavská domovina?
Je li tamo, od starinā
Gdě panonski Slovak hodi,
Tihi, krotki život vodi?
Nije tamo samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavská domovina?
Je l' joj takva veličina?
Il je tam, gdě tla celiva
Dunaj, Taja, Litva živa?
Nije tamo samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je dakle domovina
Stara slavská otačbina?
Je li tam, gdě vlada Krajnac,
Istran, Štajerc, Goratanac?
Nije tamo samo, nije,
Slava drugde jošte bdije.

Il je slavská domovina
Stan Hrvata, Dalmatina?
Il je Bosna, Crnagora,
Gdě već zora dan otvora?
Nije tamo samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Nije tamo samo, nije,
 Veće svuda slava bdije,
 Gdëgod slavski jezik vlada
 Od severa do zapada,
 Jug i istok mili gdë je,
 Tam Slavjanski dom svudi je.

Tim potrebno vëkom nije,
 Da tko svemu svëtu krije,
 Gdë i kuda vlada Slava
 Od naravi majka prava;
 Jer gdë ona pomno bdije,
 Pritvornosti tamo nije.

To je slavska domovina,
 Gdë nevlada snaga ina,
 Nego narav krotka, mila,
 Ka je prvim ljudim bila,
 To je, to je, druga nije,
 Prava narav gdëno bdije.

Ivan Kukuljević.

Kje dom je moj?

Kje dom je moj?
 Sava teče po ravninah,
 Drava dere po pečinah;
 Glej povsod spomladni cvët,
 Zemeljski raj na pogled.
 In to je slovenska zemlja,
 Na Slovenskem dom je moj.

Kje dom je moj?
 Ne poznaš li v zemlji mili
 Slavskih sinov hrabrih v sili?
 Bister um, dušic krotkost
 Ste med družni njih lastnost.
 To pa je slovenski narod,
 Med Slovenci dom je moj.

Kje dom je moj?
 Tam kjer Soča v blagem kraju
 Vije se — podobnem raju;
 Tam kje žlahtne trtice
 Vënčajo goričice.
 In to je slovenska krajna,
 Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
 V sinjega morjá zrkalu —
 Čudapolnem ogledalu —
 Se primorski kraj blišči
 Z brëžëiki prijaznimi.
 To pa je slovenska zemlja,
 Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
 Kjer slovenske slišiš pëti
 Pësmi, kjer junaki vneti
 Si slovenske dëklice
 Zbirajo za ljubice;
 Tam kjer vlada glas slovenski
 Na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?
 Goratan, Primorje, Krajna,
 Ž njimi Štajer — zemlja sjajna —
 Dom rodu so slavskega
 Dom rodu junaškega.
 In to je Slovenja mila,
 Med Slovenci dom je moj!

Kje dom je moj?
 Iz orjaškega Triglava
 Gleda doli mati Slava,
 Sinke kliče in budi
 K delu, slogi, srčnosti,
 Duh slovenski zopet vèje,
 Na Slovenskem dom je moj!

Pirnat.

N a p r e j !

Naprej zastava Slave,
 Na boj junaška kri,
 Za blagor očetnjave
 Naj puška govori!

Draga mati je prosila,
 Roke okol' vrata vila,
 Je plakala moja mila:
 Tu ostani ljubi moj!

Z orožjem in desnico
 Nesimo vragu grom;
 Zapisat v kri pravico,
 Ki tërja jo naš dom.
 Naprej i. t. d.
 Drum, drum, drum.

Z Bogom mati, ljubca zdrava!
 Mati mi je očetnjava,
 Ljubca moja čast in slava;
 Hajdmo, hajdmo za njo v boj!
 Naprej zastava Slave
 Na boj junaška kri....

S. Jenko.

Hej Slované!

Hej Slované! ještè naše slovanská řeč žije,
 Dokud naše věrné srdce pro náš národ bije.
 Žije, žije duch slovanský, bude žít na věký,
 Hrom a peklo marné vaše proti nám jsou vzteký!

Jazyka dar svěfil nám Bůh, Bůh náš hromovládny,
 Nesmí nám ho tedy vyrvat na tom světě žádný;
 I nechat' jest tolik lidí, kolik čertů v světě,
 Bůh jest s námi, kdo proti nám, toho Perun smete.

Nechat' také se nad námi hrozná bouře vznese,
 Skála puká, dub se láme, země at' se třese;
 My stojíme stále, pevně jako skály bradné:
 Černá zem pohltí toho, kdo odstoupí zrádně.

Hej Slovenci.

Hej Slovenci! naša reč slovenska živo klije,
 Dokler naše věrno srce za naš narod bije;
 Živi, živi duh slovenski, bodi živ na věke!
 Grom in peklo, prazne vaše proti nam so stēke.
 Bog pač gromo-vladni nam podal je dar jezika,
 Da nihče na temu svetu nič nam ne podtika,
 Bo naj kolikor ljudi tolkanj črtov v světi,
 Bog je z nam', kdor proti nam, ga Perun će podrēti.
 Naj tedaj nad nami strašna burja naj se znese,
 Skala poka, dob se lomi, zemlja naj se trese,
 Bratje! mi stojimo trdno, kakor zid ograda, —
 Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada.

Kdo je mar?

Vse dosēže, kar mu drago,
 Bodí slava, bodí blago,
 Vse dosēže sosēd moj.
 Dlan domá mu ne odreče,
 Gre na tuje, dobro stēče,
 Njemu zlata kaplja znoj.
 Vidši tujče krasne čine
 Se zavzame iz daljine —
 Kdo je mar?
 Mi zapojmo: Rodovine
 Je slovēnski oratár.
 Čujte bor, vojaške roje!
 Króglá žvižga, bóben poje,
 Grad valí se v sip in prah.
 Vragu pēta se zabliska,
 En junak za njim pritiska,
 Udri, udri mah na mah!
 Kjer zadene, iskra šine,
 Šest jih pade, kjer poríne, —
 Kdo je mar?
 Taj pogumen korenine
 Je slovēnski oratár.

Blaga polna trg in cesta,
 Barka plava v daljna mēsta,
 Vélki kupec pošlje vse.
 Nam nanese mēre zlata,
 Njemu vsa odprta vrata,
 Zemlja skor njegova je,
 Kupí polje, plavž, grajščine,
 Dnarje mēri na štrtine; —
 Kdo je mar?
 Taj bogati korenine
 Je slovēnski oratár.
 V zbor učeníh, věde slava,
 Stopi moder, bistra glava,
 Vse jezike světa zná.
 Če zapoje, vse pogleda,
 Na katedru grom besēda,
 Zvězde štēje, pravdo dá.
 Svět posluša modrovine,
 Se začudi koncu tmíne, —
 Kdo je mar?
 Taka glava korenine
 Je slovēnski oratár.

Něk' se trudi v sodni hiši,
 Rase krěpko, viši, viši,
 Pravde čist, želězen hram.
 Vse ga slavi, vsi so vněti,
 Zvezda se na prsih světi,
 Cesar cló ga čisla sam.
 Kakor solnce iz višine
 On zasije, krivo zgine, —
 Kdo je mar?
 Taj pravičen korenine
 Je slověnski oratár.

Pusti svět, opravke svoje,
 „Sursum corda“ v domu poje
 Mož pobožen rajski svat.
 Vse obrne v božjo slavo,
 Mitra kinči sveto glavo,
 Papež piše: „Ljubi brat!“
 Kadar grob nemilo zine,
 Angelj čist na světu mine —
 Kdo je mar?
 Taj pobožen korenine
 Je slověnski oratár.

Bodi v tugi, bodi v šali
 Zmir ponižno Boga hvali,
 Ter ne zabi rojstva nit.
 Skaz je njemu krasno lice,
 Uma sprave, sle, pravice,
 Zvezdojasen, čist osvit.
 Če zavist lizuna zvine,
 Da zamigne sin krtine;
 Kdo je mar?
 Zagrmino: Čast očine,
 Scer slověnski oratár.

J. Kosěski.

Vojaška.

Kaj bliska se v jasnem, kaj votlo doni
 Pred nami na lěvi na pravi,
 Od sela do sela okrogí vrši,
 Ko jeka v zaprtí puščavi?
 Orožje se bliska, vojaški je šum,
 Vidi se čuda okinčanih trum;
 Vitezi cenjeni
 Kam ste namenjeni
 Kaj vam užiga obrazu pogum.

Mi čvrsti Slovenci smo, gremo na boj,
 Za pravdo, za dom, za cesarja;
 Zakonu domačemu vitežki roj,
 Protivnega groza viharja;
 Obraze bojari nam hrabrosti blesk
 Desnica, če vdari, razruši kot tresk,
 Ude trum ločimo,
 Grade naskočimo,
 Tabor pred nami drobi se ko pėšk.
 Podravske, posavske planjave so nas
 Iz krėpkega jedra rodile,
 Neplašba, svoboda, premaga ta čas
 So tri rojenice nam bile,
 Źelėzo je prva nadihnula v dlan,
 Sloboda domovja zaročila bran,
 Zmaga le gledala,
 Nėkaj povedala
 Slišali bote, če bliža se dan,
 Več ljubega naše domovje imá,
 Kot celega svėta države
 Bogastva neskončno v naročji gorá;
 Na vidu evėteče dobrave,
 In dėklisce naše so limbarja evėt
 So tanke kot jelke, njih usta so med;
 Mi jim odrečemo
 Snubiti nečemo,
 Gremo ostudnega tujca objet.
 Nabita je risanca, oster je meč,
 Obilno v krtušu je blaga,
 V junaškemu srcu poguma še več,
 Na vraga, o bratje, na vraga!
 Stolėtni raztrgati v migljeji hrast,
 Je dana nevihti gotova oblast;
 Hujše mi planemo,
 Urniše zmanemo,
 V prah jo spremenimo vražno pošast.

Vojaška.

Oj tovarši krv junaška
 Na sovraga na sovraga
 Vabi slava nas vojaška,
 Vabi nas vesela zmaga, naša zmaga
 Za deželo za rojake,
 Za svobodo, za cesarja,
 Potegnimo meče jake
 Staro-slavne.

Kupo v roko, krěpčaj žile,
 Da jo dobro zaigramo,
 Naj nad nami vžiga trěsk,
 Mi se ne podamo.
 Blagoslovi, boja Bog, nas!
 Mi oklenemo se tvoje roke,
 Ti nas peljal v zmago boš
 Kupo v roko i. t. d.

Dokler světi solnce božje,
 Cvete gora in planjava,
 Bo češćeno naše orožje,
 Se bo pęla naša slava.
 Kot z oblaka grom udaril
 Na sovražne roje bomo,
 Oni bodo nam bęžali
 Mi vriskali:
 Kupo v roko, krěpčaj žile i. t. d.

Kako groza tam vihrava,
 Desno, lęvo krilo davi,
 Strah, trepet, obup obdava
 Na široko plan krvavi! —
 Ręšena je domovina
 Strt sovraga meč morilni,

Dan napočil je rešilni
 V blesku zmage!
 Kupo v roko, krěpčaj žile i. t. d.
 Boben kliče, tromba poje,
 Bodi zvesta sablja draga,
 Straši, sěkaj divje roje,
 Kinčaj te krvava sraga. —
 Na bojišće na bojišće,
 Kak široko smrt korači!
 Tla krvavo pozorišće
 Nam veselje!
 Kupo v roko, krěpčaj žile i. t. d.

Dobro smo jo zaigrali,
 Trěsk nad nami vžigal je,
 Mi se ne podali!
 Hvala Bogu na višavi,
 Da nam dal sovražnika je v roko,
 Peljal v slavno zmago nas!

Vojaška.

Pet črěvljev měrim, palcev pet;	Doma povsod, doma nikir
Adijo, ljubca, starši	Obhodi dosti světa,
In z Bogom vi tovarši	Zavolj njegà děklěta,
Dopolnil sem devetnajst lět;	Ženice imajo prepír;
Pet črěvljev měrim, palcev pet	In kadar zapusti kvartir,
In čvrste sem postave	Si marsiktera 'z hiše
Od nog do glave.	Solzice briše.

Očetov dom! ti ná slovó,	Le eni ljubici je zvěst,
Kdor ni za boljo rabo,	Ti ljubci čast se pravi,
Naj varje dom in babo,	Ta grě z njim v boj krvávi,
Al v šolah běli si glavó!	Ga spremlja črez gorě brez cěst,
Junaka vabi boj, ne bó	In črez ozidje trdnih měst,
Se trudil on z drěvesom	Kjer smrt junaške brate
In ne s peresom.	Povabi v sváte.

Učeni stan je zaničván,
 Skrbi in huda leta
 Moré ubozga kmeta,
 Naj prvi stan vojaški stan;
 Vojak živi vesel v en dan
 Saj cesar dá pol hléba
 In kar je tréba.

Saj vém, da mora vsak umrét'
 In iti vsak k pokoju,
 Na postlji ali v boju,
 Potrta starost, mladi cvét. —
 Pet črčvljev mērim, palcev pet,
 Veselo čem živéti,
 Junaško — vmrēti.

Dr. Prešeren.

Budnica.

Bratje, kliče domovina
 Vstan'te v njeno sveto službo,
 Dolžnost vsakega je sina,
 Da ustopi v sveto družbo,
 Ktera materi pomaga,
 Rēšit tujega se vraga.

Da jo rēšimo težave,
 Svobodo ji spet dobimo,
 Drage naše očetnjave —
 Lice tužno razvedrimo
 Stopte bratje v sveto družbo —
 Domovine sveto službo!

Glejte kako ona stoka,
 Vsa v verige je vkovana,
 Polna plaka, polna joka
 Z žalostjo je vsa obdana
 Stopte bratje v sveto družbo —
 Domovine sveto službo!

Slušaj, slušaj draga mati!
 Od vseh stran že hrum se sliša,
 Vstajajo že tvoji svati,
 Varhi tvojega svetiša
 Vsi kričijo: Hajd u boje
 V brambo domovine svoje!
 Dav. Trstenjak.

Lavdon pri Bělemgradu.

Stoji stoji tam Běligrad!
 Za gradom teče rdeča kri,
 Za gradom teče rdeča kri,
 Da b' gnala mlinske kamne tri.

Ošaben Turk se mu smēji
 In Lavdonu tak govori:
 „Si prišel mene ti častit,
 A' prišel zajce si lovit?“

Tam Lavdon vojvoda stoji,
 Krvavi meč v rokah drži,
 On če imēti Běligrad,
 In turško vojsko pokončat!

„Ne pridem zajcev jaz lovit,
 A' prišel tebe sem častit:
 S svinčen'mi kroglam' te škropil
 In s črnim prahom bom kadil.“

Cesarske puške pokajo,
 Se turške gospe jokajo;
 Cesarski bombe mečejo,
 Se Turki z grada vlečejo.

Glej tak mogočen Lavdon je
 Premagal vse sovražnike;
 In dokler Běligrad stoji
 Na slavo Lavdonu slovi.

Narodna.

Pesem brambovska.

Presvėtli Cesar vabi nas
 Na domovine bran'
 Grmi že město, trg in vas
 K banderu ven na plan'.

Pri tem bander' prisežemo,
 Na pričo je nebó,
 Da kamor pojde, pojdemo,
 Veselje nam je to.

Sovražna roka še nikir
 Ni boja žugala,
 Le skrb nas je za ljubi mir
 U brambo združila.

Če naš'ga kaj prevzetniki
 Od nas bi htėli imėt'
 Mi srėni radovoljniki
 Jih hočemo podrėt'.

Mi brambovci ne iščemo
 Kraljestva tujga last;
 Za svoje se potegnemo
 In za dežele čast.

Za božjo rėč namėrjen bod'
 Ognjeni strėl in meč
 Za svėtlega Cesarja rod
 Na vojsko hočemo teč'.

Ohranit to je vsak dolžan,
 Kar je narljubše kom,
 Za svoje starše stojmo v bran
 Otroke, ženo, dom.

Zdaj potrdimo bratovšno,
 Naj roko vsaki da,
 Da se prisega naša bo.
 Povsod razlegala.

V. Vodnik.

Brambovska dobra volja.

Kar smo mi brambovci,
 Več nismo cagovci,
 Volje smo židane,
 Dobro nam je.

Kaj neki maramo
 Samo to prašamo
 Kje so sovražniki?
 Jih čmo nabit.

Drava čegava je,
 Soča čegava je
 Jih bomo varvali,
 Kdo jih če pit.

Pridte sovražniki,
 Pridte razbojniki,
 Tepeni bodete,
 Vas je premál.

Poljci, Estrajhari,
Čehi in Madjari
Vsi smo za enega,
Eden za vse.

Mi vas povabimo,
Ki ne pozabimo
Kaki vojaki ste,
Zajmite z nam!

Z vrhom natóčimo
Kozarce, hočemo
Najpred cesarjevo
Zdravico pit.

Zdaj pimo tičino
Za cesaričino
Zdravje, naj lilija
Véčno cvetó.

Domove varite,
Prav gospodarite
Ženice, matere,
Stari možjé.

Nevéste, ljubice
Trémo na kupice,
Ko nazaj pridemo,
Poroka bo.

V. Vodnik.

Vojakom za slovo.

V brambo slavne domovine
Kličé cesar svoje síne,
Kličé hrabra Avstrija.
Tak na noge korenjaki,
Slavovénečani vojščaki —
Za cesarja in Boga.

Ostre meč opašite,
Puške s krogliami nabite,
In na puške bajonet!
Ura že slovesna bije,
V zraku se zastava vije
In krog nje očestva cvét.

Srečno, srečno! Bog vas vodi;
Desni angelj z vamé hodi
Črez doline in goré;
V duhu bomo vas spremljali
In po hrabrosti poznali,
Da ste sini Avstrije.

Za vas bomo mi molili,
Ko se bote srčno bili,
Sékal meč bo mah na mah,
Da sovražnike pobili,
Na vse kraje razkadili
Bi, ko véter cestni prah.

Ko na čelo mir drhali
Bote z mečem zapisali,
Zopet pridite domó!
Da junaške hrabre síne,
Sine drage domovine,
Z vénci slave vénečamo.

Če bi pa po božji volji
Padli tam na slavnem polji,
Vas ne bilo več nazaj:
Bodí vaša tovaršija
Jezus, Jožef in Marija —
Vas spremljaje v sveti raj!

J. Virk.

Molitva graničara.

Bože, zovem tebe!
Nuz gromotni jek pušakah,
Zvek sabljah, vaj junakah
Kralju ratah, zovem tebe;
Bože, vodi mene!

Bože, vodi mene!
Dičnoj smrti, il pobědi,
Tvoju volju ruka slědi,
Kako hoćeš, vodi mene;
Bože, poznam tebe!

Bože, poznam tebe!
Kak u cvětnom perivoju
Tak u dobru i u boju.
Sveg izvoru! poznam tebe,
Bože, štiti mene!

Bože, štiti mene!
Dokle bėsni srěba boja,
Razpršujuć krila svoja.
Vojujućeg štiti mene,
Bože, slavim tebe!

Bože, slavim tebe!
Ili pao na stratištu,
Pobědio l' na bojištu.
Živ i mrtav slavim tebe,
Bože, pomoz' mene!

Bože, pomoz' mene!
Grom topovah, jek pušakah,
Zvek sabaljah, vaj junakah,
Kada bėsni, pomoz' mene,
Bože, zovem tebe! L. Ilić.

Ljubav junaka prama svojoj majci pri odlazku na vojsku.

Evo, jur me zove u daleki svět
Nemila roda našeg sudbina;
Sad moram, majko, tvoja nevina
Ostavit prsa, moje duše cvět:
Jur mi srce kloni,
Oko suze roni
Uspomenom kod mé majke sretnih lět.

Preda mnom se sada vije prvi dan
Dětinstva moga, u kom' si mila
Majko, mene na svět porodila;
Sad stoprv tvoje boli čutim stan:
Moje malo tělo
I tve mlěko bělo
Sad u zibki vidim: o moj sladki san!

Sada kad razstavlja bojna sila nas,
 Čelove one, sladki naručaj,
 Ljubavi tvoje, ah, veseli raj!
 U suze utaplja sva taj gorki čas.
 Kazat nemrem više,
 Samo još uzdiše:
 S Bogom majko! z mog' plačućeg srea glas.
 I ti s Bogom, družbo! s Bogom ostaj sva!
 Sestrice mile! s Bogom ostanjte!
 Uspomenu svedj moju nosite!
 Ja jur odlazim, s Bogom, braćo má!
 Molite se Bogu,
 Da se vratit mogu,
 Opet vidět vaša lica milena!

P. Stoós.

Oproštaj vójnika s ljubovcom.

Dužnost zove! — s Bogom mila,	Jer kad budem u pó rati
Ka si radost moja bila!	Pred dušmanom moro stati,
Ja polazim na bojišće	Ov će ljubac men' uzdići,
Za dom, kralja i ognjišće.	Da ću bolje moći sići.
Zato zadnji čelov, pusti,	I ak vërna budeš bila,
Na koralnih tvojih usti,	Nahudit mi neće sila
Da ti mogu sada dati,	Okrutnoga nigda vruga —
Nježna Milko, neuzkrati!	S Bogom ostan' Milko draga!

L. Ilić.

Moji sabljici.

Oj ostra moja sabljica,	Oj ostra moja sabljica,
Preljuba mi prijateljica!	Preljuba mi prijateljica!
Ne zabi, da si ti skovana,	Ne zabi, da za vse narode,
Da braniš dragi dom Slavjana,	Svoboda dokler jim ne bóde,
Za mater svojo vnetega.	Prostiti jih si brušena.
Oj ostra moja sabljica,	Oj ostra moja sabljica,
Preljuba mi prijateljica!	Preljuba mi prijateljica!
Ne zabi, da za božjo slavo,	Ne zabi, da za vse tovarše,
Za vëro staro, vëro pravo,	Za brate, sestre, ljube starše
V pravično bodeš bitvo šla.	Za pravdo njih sí zdělana.

Oj ostra moja sabljica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, će me zlo zadene,
 Da huđe si moći jeklene,
 Odrěšiti si bratica.

Oj ostra moja sabljica,
 Preljuba mi prijateljica!
 Ne zabi, da, ak se po volji
 Boga godi po zemlji okoli,
 Je tvoja shramba — nožnica.

Dr. L. Toman.

Popotnica srbska.

Rado ide Srbin u vojnike,
 Gdě zelene bere lovorike,
 Borba njemu zabava je draga,
 Još milije sakrušiti vruga,
 Jer puščani prah
 Ne zadaje njemu strah.
 Njega na boj mati
 I nevěsta prati,
 Otac běli sědi,
 Da vruga pobědi. —
 Napred ide oružanom Srbin rukom,
 A zimzelen vije mu se za klobukom,
 Pěva, kliče srbski sin,
 Pred njim trepti dušmanin.
 Puška puca, a topovi riču,
 A junaci oružani viču:
 Hajde Srbliji, hajde u vojnike,
 Gdě se kupe otačbine dike,
 Krvni gazi vrug
 Našeg doma mirni prag!
 Na bojnome polju,
 Gdě s' junaci kolju,
 Slave ber'te cvěće,
 To ověnut neće.
 Dost se miče naša snažna desna ruka,
 Dopasti će ljuti dušman tri sta muka;
 Kad žaori bojni klik
 U smrt skače krajišnik.

Živkovič.

Kada pak sprešam svoje grozdje, Jedem i pijem z glecom, ženom.
 Onda pozabim na sve trude. Koji se trude skupa z menom.
 Kume i. t. d. Kume i. t. d.

Mošta si točim, sree krėpim,
 Da se bar malo razveselim,
 Kume i. t. d. Petar v pivnicu s kluči leti,
 Pipu skreće, ter ovak kriči:
 Kume i. t. d.

Martinje dojde, krstil ga bum,
 Vince postane, točil ga bum,
 Kume i. t. d. Zakaj se trudim, neg da pijem,
 Zakaj se mučim, neg da živem.
 Kume i. t. d.

Idem iz kleti čturiicom,
 Žena me čeka pogačicom.
 Kume i. t. d. Danas al sutra mrtav nam glas,
 Vince ostane, nebude nas!
 Kume i. t. d.

Narodna.

Zdravica domorodna.

Kraljević je Marko
 Hrabar junak bio,
 Nego je i hrabro
 Rujno vince pio:
 Dakle i mi, braćo,
 Njegovi unuci,
 Nasljeđujmo Marka,
 S čašami u ruci!

Kad pokuša zlotvor
 Bitje nam oteti,
 I nas sokolove
 U verige speti,
 Onda, braćo, onda
 Markovi potomci,
 Svět nek vidi, da smo
 Na mejdanu momci!

Nije zalud Marko
 Rujno vince pio;
 Već je njim za mejdan
 Sree slobodio;
 Dakle i mi, braćo,
 Markovi potomci,
 Pijmo i budimo
 Na mejdanu momci!

Pěsmarica.

Bože živi Marka
 U našoj pameti!
 Bože i nas živi!
 Pijmo, vrème leti.
 Onda, braćo a. t. d.

D. Rakovac.

Lízinka.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je růže rozvitá:
 Mléko, krev, jsou její tváře,
 Z očka plane nebes záře;
 Kdo ji spatřil, kdo ji zná,
 Hned se mu o ráji zdá.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je rajske stvoření;
 Promluvili neb zazpívá,
 Jako stříbro to zvonivá;
 Dech její jest — koření,
 Usta — kviků spojení.

Lízinka — ach, to je děvče;
 Jako z větru utkané!
 V chůzi, v tanci jen se snáší,
 Vděky, kam se hne, roznáší,
 A to vděky neznané,
 Půvaby nehledané.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je anděl vtělený;
 Dobrá, vliďná ku každému,
 A pobožná k Bohu svému;
 Když poklekne k modlení,
 Každý by se modlil s ní.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je Češka upřímná:
 Nestydí se mluvit česky!
 Ach jak jí to sluší hezky!
 „Oni“ nikdy neřiká,
 Každému hned zavyká.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je blaženosti hrám!
 Tojí děvče nedostanu,
 Radši mládencem zůstanu,
 Ve věnci se pohřbit dám,
 Sám a sám — ach, sám a sám!

J. Marek.

Zadovoljni Kranjec.

Od straže Hrvaške
 Gor solnce mi pride,
 U ngrade Laške
 Po poldne zaide;
 Z Beneškega morja
 Jug čelo poti
 Od Štajerca borja
 Pri děl' me hladi.

Mi brazd'jo konjiči
 Za hajdo, pšenico,
 Nevtrudni děkliči
 Pa běljo tančico;
 Kaj maram, se kruha
 Prísluži zadost',
 Ni sile trebuha
 Okoli mi nost'.

Imam oblačilo
 Domač'ga padvana,
 Ženica pa krilo
 Iz pravga mezlana;
 Se svēti na lice
 Ko pirh moj škrlāt,
 Nje šapelj jeglice,
 Nje modric je zlat.

Rad plešem okrogle,
 S péto glas dajam,
 Premētam vse vogle,
 Se v cēpa dva majam;
 Nožico pa Mince
 Za mano drobni,
 Pobira stopince
 Se v kroge vrti,

Na žgancih tropine,
 Pa kislega zelja,
 Bob, kaša vse mine,
 Ko pridem od děla,
 Al bodi pogača,
 Klobasa al sok,
 Al kar se obrača
 Na ražnu okrog.

Za vsako povelje
 Mam židano voljo,
 Za brambo dežele
 Al hodit u šolo:
 Povsodi se maham
 Kot čvrst korenjak,
 Pa dělám, pa bahám,
 Pa pijem tobak.

V. Vodnik.

Oda vinski trti.

Zdrava bodi draga trta,
 Necenljivi dar nebes,
 Kras gorice, slava vrta,
 Zemlji naj svetejši les,
 Večih čud ne děla luna,
 Solnce nima te moči,
 Nima take sile struna,
 Ko rodiš jo trta ti.

Ti ozdraviš srca rane,
 Bolečine utopiš,
 Tebi žalost se ugane
 Ti obupe odpodiš.
 Ti unameš čut nebesen,
 Dvigneš duha v zvezden zrak,
 V prsih zbujaš sladko pēsen,
 Čela razvedriš oblak.

Ti gostiji radost daješ,
 Si na piru prvi svat,
 Ti na plesu pete maješ,
 Zvezi vtisneš ti pečat.
 Zora mu iz lica sije,
 Kogar ljubiš, trta ti,
 Kadar druge zima brije,
 Kresen žar mu vžiga kri.

Gladko, kakor val po cvētu,
 Mu življenja tok šumlja,
 Zdravje pije vsemu svētu,
 On sovarštva ne pozna,
 Starček, kakor srna skaka,
 Ti ga trta pomladiš!
 Réva mine siromaka,
 Sanja si kraljevi bliš.

Cvėtje sěješ ti v pustino,
 Razsvětliš tamote kraj,
 Zemljo sicer solz dolino
 Premeniš u sladke raj.
 Ni jim mēre, ne štečila,
 Kar učiniš čudnih děl;
 Komaj pěvec bi Ahila
 Tvojo hvalo vso prepěl.

Torej, trta! zdrava bodi,
 Rodi vince, ko doslej!
 Věčni točo ti odpodi,
 On te s toplim solncem grěj!

Podgorski.

Vinski hram.

Sozidal sem si vinski hram,
 Na srědo med vinogradam;
 Če kdo prijatli ima čas,
 Naj pride k meni v vas.
 Le sladko vince pijemo,
 In hvalimo Boga,
 Z veseljem ga nalijemo,
 K' tak dobrega nam dá.

Je hladno, kakor grudnov led,
 Po sodih vince dobrih lět;
 Natočil bodem ga bokal,
 Pa še kaj zraven dal.
 Le sladko vince i. t. d.

Kdor svoje dni ni vinca pil,
 Ne pěl, ne ljubil; nič ni vžil:
 Zatoraj ljubim in pijem,
 In pojem kodar grem.
 Le sladko vince i. t. d.

Bog živi nas še mnogo lēt ;
 Ohrani trtice in klēt ;
 Na zdravje žen in vsēh dēklet,
 Brez njih je prazen svēt.
 Le sladko vince i. t. d.

V. Kurnik.

Veseli hribček.

En hribček bom kupil,
 Bom trte sadil,
 Prijatle povabil,
 Še sam ga bom pil.

Že čriček prepēva
 Ne more več spat' ;
 V trgatev velēva
 Spet pojdemo brat.

Tam gori za hramom
 En trsek stoji,
 Je z grozdem obložen,
 Da komaj drži.

Konjiči škrebljajo
 In vozjo težkó,
 Ker vince peljajo,
 K' je močno sladkó.

Prelēpo rumeno,
 Kot čisto zlató ;
 Le pijmo pošteno
 Prežlahtno blagó.

Po stari pomnožena.

Ženuška.

Má tys láska jediná,
 Ženuško ty předrahá,
 Jižto srdce jsem věnoval,
 Sní se těšil a radoval ;
 Má tys láska jediná,
 Ženuško ty předrahá.
 Zahrádenku krásnou mám,
 Sil a sázel já v ní sám ;
 Nebe mi tam požehnálo,
 České kvítí rozkvětaló ;
 Zahrádenku krásnou mám,
 Sil a sázel já v ní sám.

Což já o peníze dbám !
 Jen když tebe, ženo mám,
 Můj poklad je láska tvoje,
 Blaho vlasti, děti moje,
 Co já o peníze dbám,
 Jen když tebe, ženo, mám !
 Ženo má, ty jsi můj ráj
 At' jsem stár, mně květe máj,
 At' šedivějí mé vlasy,
 S tebou žiju mladé časy ;
 Ženo má ty jsi můj ráj,
 At' jsem stár, mně květe máj.

Vše, co já od Boha mám,
 Věrně vlasti zanechám,
 Ale ženuško má, tebe
 Vezmu já s sebou do nebe;
 V jedno spojil nás Bůh sam,
 Samou tě zde nenechám.

Jelen.

Kolednica.

Bog daj srečo! hišni oče,
 Hišni oče, hišna mati!
 Naj sprostré nad vašo hišo
 Svoja krila angelj zlati,
 Mir, edinost in veselje
 Iz višave v hišo trosi,
 Drage vaše glave varje,
 Dobra děla k Bogu nosi;
 Skrb, bolezen in nesreč
 Naj podi od praga hiše,
 Z dobrotljivo svojo roko
 Naj vam grenke solze briše
 Vaše upe, vaše nade
 V svoje bukve zapisuje,
 In z periščem polnim hrame
 Vsako jesen napolnuje,
 Hišno sleme ognja varje,
 Polje toče in viharja;
 Naj vas spremlja na vseh potih,
 Sije zarja vam njegova!
 Dobri ljudi, dobri starši,
 Veselite se z družino!
 Naj gorijo vaša srca
 Za Boga in domovino!
 Da razpel bo nad Slovenci
 Svoja krila angelj zlati.
 Bog daj srečo! hišni oče,
 Hišni oče, hišna mati!

Fr. Cegnar.

Slovenska zgodovina.

Bridka žalost me prešine
Pri spominu domovine
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.

Kdo spominja se nekdanjih
V rěvni zemlji pokopanih?
Tího bori vnuk koraka
Čez grob borega očaka.

V zlatih črkah v zgodovini
Se berò narodov čini,
Le od našega ni glasa
Z prejšnjega, ne zdanjga časa.

Ip ko ura nam odbije,
Črna zemlja nas pokrije,
Kdo bo še po nas poprašal,
Kdo se z nami bo ponašal?

Kako rod za rodom gine,
To pověst je domovine
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.

S. Jenko.

V spomin Valentina Vodnika.

V Arabje puščavi
Se tiček rodi;
V odljudni goščavi
Sam zase živi.

In miro nabira
Nevtruden vse dni,
Se vbada se vpira
Za smrt le skrbi.

So zvezde sestrice
Mu mēsec je brat;
Ni dano mu ptice
Si ljubico zbrat.

Grnado z njih děla
Prilēten samčē,
Ko pride smrt běla
Na nji sa sožgē.

Zanj družba ne mara
In on ne za njó;
V samoti se stara
Mu lēta tekó.

Ven plane 'z plamena
S svitlobo obdan.
Slovečga imena
Ptič Fenis na dan.

Naj slajše dišave,
Ki zanje sam vé;
Naj žlahtniše trave
Kadila dragé,

Tak pēvec se trudi
Samoten živi,
Se v slavi, ko zgrudi
Za smrt, prerodi.—

Dr. Prešeren.

Himnus na Vodnika.

Tvoja struna je zapela,
 Domovina se zavzela,
 Srca vsa je vnel nje glas.
 Noč morivna je zbježala
 Nevmerjoča ti ostala
 Bode slava večni čas.

V pevskem raji zdaj zahaja,
 Ki Slovence nas navdaja
 Tvojga dūha silna moč;
 In Slovenija krog glave
 Ti ovija věnec slave
 Vēnec vědno nevēn'joč.

Dr. L. Toman.

Triglav.

V gorensko oziram se skalnato stran,
 Triglava blišče se vrhovi,
 Prot jasnemu nebu kipi velikan,
 Kaj dělajo gleda sinovi,
 On viděl je zgodbo Slovenje ofrok,
 Je slišal njih pětje i vrisk in njih jok.

Vse je vihar razdjal; —

Narod je zmiraj stal,
 Gledal na Triglava nebá obok.

Pridrla je vojska iz Turških krajin,
 Tovarša njē smrt in razdjanje;
 Triglav je viděl iz jasnih višin
 Veliko nadlog, pobijanje.
 Sovražnikov štel ni junaški Slovence,
 On hotěl je smrt al zmage le věnc;

Krv so prelivali

Turke pobijali

Zadnjič zadobili zmage so věnc.

Verige žulile so nas do kosti,
 Krivice so vrat nam klonile,
 Po svētu omike že zarja blišči,
 Veselo zapojte tud Vile,
 Slovenskim sinovom da v srce doni,
 Da vikše dolžnosti in slavníše ni,

Ko za domovja čast,
Blagor in srečno rast
Dělati, dokler naš Triglav stoji.

Semrajc.

Savica.

Noč na nebu zvezdice prižiga,
V jezeru njih svit pri svitu miga,
Nič miru ne dramí tibega;
Le Savica hči kraljeva
Pribobni in pësem pëva
Od nje doma slavno mirnega.

Megla zgine, jutra zor vzdigvati,
Mladi dan začne se oživljati,
Vsa narava radost diha le;
In Savica, hči kraljeva,
Pribobni in pësem pëva,
Da srce slovensko milo je.

Kar oblaki gor se pripodijo,
In dolino mirno zatemnijo,
Hudo vreme krog in krog vrši;
In Savica, hči kraljeva,
Pribobni in pësem pëva,
Da zmagvalca čez Slovence ni.

Blisk obžari strmo peč višave,
Grom pretresa žile sive glave,
Piš podi razpënjeno vodó,
In Savica, hči kraljeva,
Pribobni in pësem pëva,
Hrabrosti slovenske konc ne bó.

Kak pod šumnim slapom kamnje pleše,
Ki ga val od trde stëne kreše,
In v vrtincih urno suče krog;

In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva,
 Rod slovenski brani ljubi Bog.

Blisk povgasne grom strašivni mine,
 In nebo zdaj čisto čez doline,
 Se razpenja, hladni diha pih;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva
 Od prelëpkih časov svobodnih.

Že počiva mirno vsa narava,
 Od Savice proč čolničëk plava,
 Zadnjič slišim zdaj še pësmico,
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni, razglasno pëva
 Od Slovenje slavno pësmico.

Dr. Toman.

Slovo Žolepaškim planinam.

Z Bogom hčere stare matere, mogočne Slave:
 Košata Radoha, visoka Ostrica,
 Gorjata Rinka in zobata Olšova!
 Povzdigajte Slovincem bistre glave,
 Naj bojo vrli sini Slave.

Iz krila vašega Savina čista zviru,
 Studenec bistroumnosti, moške moči:
 Planine čedi, ravnine rodovito porosi,
 Nam v tuje kraje pot odpira
 Mogočne plave tira.

Dereča Drava, svetla Sava in Savina,
 Mogočne vode in slovenske sestre tri,
 Vsaka po svoji stezi neprenehoma hiti,
 In te uči, Slovenska rodovina!
 Kako se zadobi modrina.

V nebesa kažejo mogočni velikani,
 V nebesa vzdigajmo mi srce in okó;
 Slovencem luč naj sveta vĕra bo.
 Le bistrimo si glave, ne drĕmajmo zaspani,
 Drugim rodom prodani.

Orjaške glave starodavne, le trdno stojite;
 Za pravico in rĕsnico trdno stati
 Hoĕmo tudi mi, da bode Slava naša mati!
 Ve, bistrre reke, nam pa neprenehoma rosite,
 Naj bodo naša dĕla rodovite.

Slomšek.

Husitská.

Tĕšme se sladkou nadĕjí,
 Že se vráti (dávné ĕasy) !
 Že nám opĕt zajasnĕjí
 Āeské meĕe, (ĕeské hlasy) !
 Āeský kroj at' každý neso,
 I vše obyĕeje dávné,
 Nade vešecko one slavné
 Staroĕeské:
 Milujme se, nedejme se,
 Vybijme se, napijme se,
 Milujme, napijme se,
 A pak vybijme se!
 Amen! raĕ to Bože dáti!
 Oroduj za nás, svatý Václave,
 Vojvodo ĕeské země!
 Milujme se, nedejme se,
 Vybijme se, napijme se,
 Milujme, napijme se,
 A pak vybijme se!

Dokud krev v nás ĕeská plyne.
 Hrud' zahřívá, (srdce stlĕ),
 Sláva ĕeská nezahyne
 Vznese hlavu (lev náš bílý.)

Nepřátelům budem bráti
 Tak jako medvědům v lese,
 Budou oni tancovati,
 Když zazpívám:
 Milujme se a t. d.

Síla naše skály láme
 A pěst česká (hrůzu káže);
 My se podrobit nedáme,
 Dokud vládnou (naše páže)
 At' se jak osyka třese
 Hejno ošemetných vrahů,
 Vykropíme jimi Prahu,
 Zpívající:
 Milujme se a t. d.

Svobodu jsme zas nabyli,
 Hajme ji co (klenot skvělý),
 Bychom ji zas neztratili,
 Buďme svorní, (buďme bděli);
 At' se český národ vznese,
 At' se radujou Čechové,
 At' i naši pravnukové
 Po nás pějou:
 Milujme se a t. d.

Proletje domorodno.

Prolétje evo nami se javlja,
 Nebo se čisti, zemlja ponavlja;
 Větarec toplo duva kroz hvoje,
 Duva i šalje duhove svoje:
 Budit semenje, pupove ganut,
 Mirisom sladkim cvětke nadanut,
 Travu uresit zelenim resom,
 Lepira dignut s praha k nebesom.

Prolétje evo nami se javlja,
 Narod se čisti, krěpko ozdravlja;

Srce mu toplo igra i poje,
 Poje i šalje pèsnice svoje:
 Budit èutjenja, k narodu ganut,
 Narodnom slastju žulje nadanut,
 Misli uresit narodnim resom,
 Narod svoj dignut s praha k nebesom.

Sunašce blaženo, blažena zvanja,
 Malo po malo magle razganja;
 Sněga več neima, led se raztaplje,
 Svud u potocih žive su kaplje,
 Rosa počimlje padat u njive,
 Rosulje svuda proniču gljive,
 Prolětje evo nami se javlja,
 Nebo se čisti, zemlja ponavlja.

Bratinska sloga, blažena zvanja,
 Malo pa malo smutnje razganja.
 Omraze neima, gnjev se raztaplje,
 Svuda u krvi žive su kaplje.
 Ljubav počimlje vladat nad svima,
 Ljubleah bratskih svuda već ima.
 Prolětje evo nami se javlja,
 Narod se čisti, krěpko ozdravlja.

P. Preradović.

Pod lipo.

Lipa, dišečo,	In darovali
Preljubo drěvó,	So svojim bogom,
Ko maš cvětečo	In prisegáli
Košato glavó,	Smrt věčno vragom.
Drěvo si sveto	Pěsmi donile
Uže od někdej,	So daleč okrog,
Še je vněto	Ino polnile
Za tebe vse zdaj.	Nebeski obok.
U tvoji sěnci	Kot so dědovi
So stali enok	Branili svoj rod, —
Vrli Slovenci	Tako sinovi
U kolu okrog,	Ga bran'te pòvsod!

Dav. Trstenjak.

Slovenska dežela.

Jaz vém za deželo, prelěpo slovi,
Vsak kdor jo pozná, jo visoko časti;
Slovensko deželo u mislih imam,
Nikolj je zadosti prehvalit' ne znam.
Zatoraj, zatoraj rěsnično povém:
Slovenski deželi enake ne vém!

V tej lěpi deželi jaz mirno živim,
Pošteno s prijatelji se veselim;
Pošteno veselje povsod je domá,
Slovenci povsod so veselga srcá,
Zatoraj

V tej lěpi deželi prijatle imam,
Od lica in srca jih dobro poznam,
Njih srce je čisto prav kakor zlató,
Prijatelja svojga pozablo ne bó.
Zatoraj

V trgatvi slovenski v jeseni sem bil,
Vsak dan se pri drugih ljudeh veselil;
Veselja jeseni pozabil ne bom,
V jeseni Slovenja veselja je dom.
Zatoraj

In moram svoj kruhek iskati drugod,
V slovenski deželi ga najdem povsod;
Navadil povsod se bom hitro ljudi,
Saj so mi Slovenci prijatelji vsi.
Zatoraj

In pridem kedaj še sem k vam spet nazaj
Pogledati, káko godi se vam kaj;
Zaupam, da boste prijatli mi še,
Da ni še nobeden pozabil na me.
Zatoraj

Vrli Slovenec.

Slovenija mila,
Moj ljubljeni dom!
Da zemlja zakrila,
Oj ljubil te bom!
Dar'vati čem za-te
Življenje in kri,
Gorje mu, ki na-te
Le prst položi!

Dokler oko gleda,
Po žilah vre kri.
Slovenska beseda
Iz prs mi doni;
Sred groma in bliska
Poljubil te bom;
Gorje! mu, ki stiska
In kuje moj dom!

Od nekđaj prebival
Je tukaj moj rod;
Kri v bojih prelival
In tesal si brod;
Tud zdaj se bojuje
Junaško za njo,
Gorje! mu, ki psuje
Slovensko zemljó!

Kdar v hladni gomili
Počival bom že,
Bo za-te, dom mili!
Gorělo sreće;
Po zemlji domači
Bom klical povsod:
Gorje! mu, ki tlači
Slovenski moj rod!

Jožef Virk.

Bratovska ljubezen.

Z plamnóm se mi v srcu vnela
Je ljubezni silna moč,
Za vas, bratje! bo gorela,
Da me krije groba noč.

Da vas ljubim, izgovarja
Zlato solnce vsaki dan,
Oznannje jutra zarja,
Kako brat sem bratom vdan.

Blago, kri, življenje svoje
Slave sini dam za vas;
Bratovsko ljubezen poje
Vsake pesmi sladki glas.

Da vas ljubim, vě že davno
Vsaka cvětka zemlje tlak;
Gora, dol in polje ravno
Pijejo ljubezni zrak.

Da vas ljubim, duh vam pravi,
Sreca zdihljej vsak pové,
In z ljubeznijo pozdravi
Jezik brate ljubljene.

Da vas ljubim, v zvezde jasne
Vsako noč je vpisano;
In na citrah strune glasne
Se v ljubezen stékajo.

Da vas ljubim, oznanuje
 V rod zaljubljeno okó,
 Vsaka žilica spričuje
 Vam ljubezen bratovsko.

Slajši kakor slaveca pětje,
 Drajši, ko zlato svētá,
 Lépši ko cvétlie je cvětje,
 Si ljubezen bratovska!

Toraj mili bratje moji!
 Vas na věke ljubil bom,
 Vraščen nosim v duši svoji
 Tebe, majke Slave dom!

Jožef Virk.

Na Dr. Prešernovem grobu.

Ko zvezde luč, poprej nikdar poznane,
 Prisvētil je tvoj duh nam iz noči!
 „Al roži so le kratke ure dane“:
 Za tobój zgodaj nam oko rosí
 Na grob, kjer tvoja struna mila j' omolknila.

Al tvoj pepel naj tihi mir pokriva,
 Da ravno hitro vzeti veliko si končal,
 Objema te mladika věčno živa;
 Dokler svoj jezik bo Slovan poznal,
 Bo srce tvoja struna mila mu budila.

Fr. Levstik.

V spomin Prešernu.

V logu domačem na lipovi věji
 Slavec od zore do mraka je pěl,
 Čul se v dobravi še glas ni milēji,
 Vtihnile sape so, ko je začel.

Viděl, da brate so spona žulile,
 V mrēži slēpote je je slišal njih stok;
 Viděl v tennici sestrice premile,
 Slišal nevēste zgubljene je jok.

Kada pak sprešam svoje grozdje,
Onda pozabim na sve trude.
Kume i. t. d.

Jedem i pijem z decom, ženom.
Koji se trude skupa z menom.
Kume i. t. d.

Mošta si točim, srce krėpim,
Da se bar malo razveselim,
Kume i. t. d.

Petar v pivnicu s kluči leti,
Pipu skreće, ter ovak kriči:
Kume i. t. d.

Martinje dojde, krstil ga bum,
Vince postane, točil ga bum,
Kume i. t. d.

Zakaj se trudim, neg da pijem,
Zakaj se mučim, neg da živem.
Kume i. t. d.

Idem iz kleti čuturicom,
Žena me čeka pogáčicom.
Kume i. t. d.

Danas al sutra mrtav nam glas,
Vince ostane, nebude nas!
Kume i. t. d.

Narodna.

Zdravica domorodna.

Kraljević je Marko
Hrabar junak bio,
Nego je i hrabro
Rujno vince pio:
Dakle i mi, braćo,
Njegovi unuci,
Naslėdujmo Marka,
S čašami u ruci!

Kad pokuša zlotvor
Bitje nam oteti,
I nas sokolove
U verige speti,
Onda, braćo, onda
Markovi potomci,
Svėt nek vidi, da smo
Na mejdanu momci!

Nije zalud Marko
Rujno vince pio;
Već je njim za mejdan
Sree slobodio;
Dakle i mi, braćo,
Markovi potomci,
Pijmo i budimo
Na mejdanu momci!

Kad zatrubi trublja
U borbu za prava,
Kada krvcu našu
Tražit bude Slava,
Onda, braćo, onda
Markovi potomci,
Svėt nek vidi, da smo
Na mejdanu momci!

Bože živi Marka
 U našoj pameti!
 Bože i nas živi!
 Pijmo, vrěme leti.

Onda, braćo a. t. d.

D. Rakovac.

Lízinka.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je růže rozvitá:
 Mléko, krev, jsou její tváře,
 Z očka plane nebes záře;
 Kdo ji spatřil, kdo ji zná,
 Hned se mu o ráji zdá.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je rajské stvoření;
 Promluvili neb zazpívá,
 Jako stříbro to zvonívá;
 Dech její jest — koření,
 Usta — kviká spojení.

Lízinka — ach, to je děvče;
 Jako z větru utkané!
 V chůzi, v tanci jen se snáší,
 Vděky, kam se hne, roznáší,
 A to vděky neznané,
 Půvaby nehledané.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je anděl vtělený;
 Dobrá, vliďná ku každému,
 A pobožná k Bohu svěmu;
 Když poklekne k modlení,
 Každý by se modlil s ní.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je Češka upřímná:
 Nestydí se mluvit česky!
 Ach jak jí to sluší hezky!
 „Óní“ nikdy neřiká,
 Každému hned zavyká.

Lízinka — ach, to je děvče!
 To je blažeností hrám!
 Toli děvče nedostanu,
 Radši mládencem zůstanu,
 Ve věnci se pohřbit dám,
 Sám a sám — ach, sám a sám!

J. Marek.

Zadovoljni Kranjec.

Od straže Hrvaške
 Gor solnce mi pride,
 U ngrade Laške
 Po poldne zaide;
 Z Beneškega morja
 Jug čelo poti
 Od Štajerca borja
 Pri děl' me hladi.

Mi brazd'jo konjiči
 Za hajdo, pšenico,
 Nevtrudni děkliči
 Pa běljo tančico;
 Kaj maram, se kruha
 Prisluzi zadost',
 Ni sile trebuha
 Okoli mi nost'.

Imam oblačilo
 Domač'ga padvana,
 Ženica pa krilo
 Iz pravga mezlana;
 Se svēti na lice
 Ko pirh moj škrlāt,
 Nje šapelj jeglice,
 Nje modric je zlat.

Rad plešem okrogie,
 S pēto glas dajam,
 Premētam vse vogle,
 Se v cēpa dva majam;
 Nožico pa Mince
 Za mano drobni,
 Pobira stopince
 Se v kroge vrti,

Na žgancih tropine,
 Pa kislega zelja,
 Bob, kaša vse mine,
 Ko pridem od dēla,
 Al bodi pogača,
 Klobasa al sok,
 Al kar se obrača
 Na ražnu okrog.

Za vsako povelje
 Mam židano voljo,
 Za brambo dežele
 Al hodit u šolo:
 Povsodi se maham,
 Kot čvrst korenjak,
 Pa dēlam, pa baham,
 Pa pijem tobak.

V. Vodnik.

Oda vinski trti.

Zdrava bodi draga trta,
 Necenljivi dar nebes,
 Kras gorice, slava vrta,
 Zemlji naj svetejši les,
 Večih čud ne dēla luna,
 Solnce nima te moči,
 Nima take sile struna,
 Ko rodiš jo trta ti.

Ti ozdraviš srca rane,
 Bolečine utopiš,
 Tebi žalost se ugane
 Ti obupe odpodiš.
 Ti unameš čut nebesen,
 Dvigneš duha v zvezden zrak,
 V prsih zbujaš sladko pēsen,
 Čela razvedriš oblak.

Ti gostiji radost daješ,
 Si na piru prvi svat,
 Ti na plesu pete maješ,
 Zvezi vtisneš ti pečat.
 Zora mu iz lica sije,
 Kogar ljubiš, trta ti,
 Kadar druge zima brije,
 Kresen žar mu vžiga kri.

Gladko, kakor val po cvētu,
 Mu življenja tok šumlja,
 Zdravje pije vsemu svētu,
 On sovarštva ne pozna,
 Starček, kakor srna skaka,
 Ti ga trta pomladiš!
 Rēva mine siromaka,
 Sanja si kraljevi bliš.

Cvėtje sěješ ti v pustino,
 Razsvětliš tamote kraj,
 Zemljo sicer solz dolino
 Premeniš u sladek raj.
 Ni jim mēre, ne števila,
 Kar učiniš čudnih děl;
 Komaj pěvec bi Ahila
 Tvojo hvalo vso prepěl.

Torej, trta! zdrava bodi,
 Rodi vince, ko doslej!
 Věčni točo ti odpodi,
 On te s toplim solncem grěj!

Podgorski.

Vinski hram.

Sozidal sem si vinski hram,
 Na srědo med vinogradam;
 Če kdo prijatli ima čas,
 Naj pride k meni v vas.
 Le sladko vince pijemo,
 In hvalimo Boga,
 Z veseljem ga naljemo,
 K' tak dobrega nam dá.

Je hladno, kakor grudnov led,
 Po sodih vince dobrih lět;
 Natočil bodem ga bokal,
 Pa še kaj zraven dal.
 Le sladko vince i. t. d.

Kdor svoje dni ni vinca pil,
 Ne pěl, ne ljubil; nič ni vžil:
 Zatoraj ljubim in pijem,
 In pojem kodar grem.
 Le sladko vince i. t. d.

Bog živi nas še mnogo lět ;
 Ohrani trtice in klět ;
 Na zdravje žen in vsěh děklet,
 Brez njih je prazen svět.
 Le sladko vince i. t. d.

V. Kurnik.

Veseli hribček.

En hribček bom kupil,
 Bom trte sadil,
 Prijatle povabil,
 Še sam ga bom pil.

Tam gori za hramom
 En trsek stoji,
 Je z grozdjem obložen,
 Da komaj drži.

Že čriček prepěva
 Ne more več spat' ;
 V trgatev velěva
 Spet pojdemo brat.

Konjiči škrebļajo
 In vozjo težkó,
 Ker vince peljajo,
 K' je močno sladkó.

Prelěpo rumeno,
 Kot čisto zlató ;
 Le pijmo pošteno
 Prežlahtno blagó.

Po stari pomnožena.

Ženuška.

Má tys láska jediná,
 Ženuško ty předrahá,
 Jižto srdce jsem věnoval,
 Sní se těšil a radoval ;
 Má tys láska jediná,
 Ženuško ty předrahá.
 Zahrádenku krásnou mám,
 Sil a sázel já v ní sám ;
 Nebe mi tam požehnálo,
 České kvítí rozkvětalo ;
 Zahrádenku krásnou mám,
 Sil a sázel já v ní sám.

Což já o peníze dbám !
 Jen když těbe, ženo mám,
 Můj poklad je láska tvoje,
 Blaho vlasti, děti moje,
 Co já o peníze dbám,
 Jen když těbe, ženo, mám !
 Ženo má, ty jsi můj ráj
 At' jsem stár, mně květe máj,
 At' šedivěji mé vlasy,
 S tebou žiju mladé časy ;
 Ženo má ty jsi můj ráj,
 At' jsem stár, mně květe máj.

Vše, co já od Boha mám,
 Věrně vlasti zanechám,
 Ale ženuško má, tebe
 Vezmu já s sebou do nebe;
 V jedno spojil nás Bůh sam,
 Samou tě zde nenechám.

Jelen.

Kolednica.

Bog daj srečo! hišni oče,
 Hišni oče, hišna mati!
 Naj sprostrè nad vašo hišo
 Svoja krila angelj zlati,
 Mir, edinost in veselje
 Iz višave v hišo trosi,
 Drage vaše glave varje,
 Dobra dëla k Bogu nosi;
 Skrb, bolezen in nesreče
 Naj podi od praga hiše,
 Z dobrotljivo svojo roko
 Naj vam grenke solze briše
 Vaše upe, vaše nade
 V svoje bukve zapisuje,
 In z periščem polnim hrame
 Vsako jesen napolnuje,
 Hišno sleme ognja varje,
 Polje toče in viharja;
 Naj vas spremlja na vseh potih,
 Sije zarja vam njegova!
 Dobri ljudi, dobri starši,
 Veselite se z družino!
 Naj gorijo vaša srca
 Za Boga in domovino!
 Da razpel bo nad Slovenci
 Svoja krila angelj zlati.
 Bog daj srečo! hišni oče,
 Hišni oče, hišna mati!

Fr. Cegnar.

Slovenska zgodovina.

Bridka žalost me prešine
Pri spominu domovine
Vsemu svētu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.

Kdo spominja se nekdanjih
V rěvni zemlji pokopanih?
Tiho bori vnuk koraka
Čez grob borega očaka.

V zlatih črkah v zgodovini
Se beró narodov čini,
Le od našega ni glasa
Z prejšnjega, ne zdanjga časa.

In ko ura nam odbije,
Črna zemlja nas pokrije,
Kdo bo še po nas poprašal,
Kdo se z nami bo ponašal?

Kako rod za rodom gine,
To pověst je domovine
Vsemu svētu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.

S. Jenko.

V spomin Valentina Vodnika.

V Arabje puščavi
Se tiček rodi;
V odljudni goščavi
Sam zase živi.

In miro nabira
Nevtruden vse dni,
Se vbada se vpira
Za smrt le skrbi.

So zvezde sestrice
Mu mēsec je brat;
Ni dano mu ptice
Si ljubico zbrat.

Grnado z njih děla
Prilēten samčē,
Ko pride smrt bēla
Na nji sa sožgē.

Zanj družba ne mara
In on ne za njó;
V samoti se stara
Mu lēta tekó.

Ven plane 'z plamena
S svitlobo obdan.
Slovečga imena
Ptič Fenis na dan.

Naj slajše dišave,
Ki zanje sam vē;
Naj zlahtniše trave
Kadila dragē,

Tak pēvec se trudi
Samoten živi,
Se v slavi, ko zgrudi
Za smrt, prerodi.—

Dr. Prešeren.

Himnus na Vodnika.

Tvoja struna je zapela,
Domovina se zavzela,
Srca vsa je vnel nje glas.
Noč morivna je zběžala
Nevmerjoča ti ostala
Bode slava večni čas.

V pěvskem raji zdaj zahaja,
Ki Slovence nas navdaja
Tvojga dūha silna moč;
In Slovenija krog glave
Ti ovija věnec slave
Vēnec vědno nevēn'joč.

Dr. L. Toman.

Triglav.

V gorensko oziram se skalnato stran,
Triglava blišče se vrhovi,
Prot jasnemu nebu kipi velikan,
Kaj dělajo gleda sinovi,
On viděl je zgodbo Slovenje otrok,
Je slišal njih pětje i vrisk in njih jok.

Vse je vihar razdjäl; —

Narod je zmiraj stal,
Gledal na Triglava nebá obok.

Pridrla je vojska iz Turških krajin,
Tovarša nje smrt in razdjanje;
Triglav je viděl iz jasnih višin
Veliko nadlog, pobijanje.
Sovražnikov štel ni junaški Slovinc,
On hotěl je smrt al zmage le věnc;

Krv so prelivali

Turke pobijali

Zadnjič zadobili zmage so věnc.

Verige žulile so nas do kosti,
Krivice so vrat nam klonile,
Po svētu omike že zarja blišči,
Veselo zapojte tud Vile,
Slovenskim sinovom da v srce doni,
Da vikše dolžnosti in slavniše ni,

Ko za domovja čast,
Blagor in srečno rast
Dělati, dokler naš Triglav stoji.

Semraje.

Savica.

Noč na nebu zvezdice prižiga,
V jezeru njih svit pri svitu miga,
Nič miru ne dramí tihega;
Le Savica hči kraljeva
Pribobni in pësem pëva
Od nje doma slavno mirnega.

Megla zgine, jutra zor vzdigvati,
Mladi dan začne se oživljati,
Vsa narava radost diha le;
In Savica, hči kraljeva,
Pribobni in pësem pëva,
Da srce slovensko milo je.

Kar oblaki gor se pripodijo,
In dolino mirno zatumnijo,
Hudo vreme krog in krog vrši;
In Savica, hči kraljeva,
Pribobni in pësem pëva,
Da znagvalca čez Slovence ni.

Blisk obžari strmo peč višave,
Grom pretresa žile sive glave,
Piš podi razpënjeno vodó,
In Savica, hči kraljeva,
Pribobni in pësem pëva,
Hrabrosti slovenske konc ne bó.

Kak pod šumnim slapom kamnje pleše,
Ki ga val od trde stëne kreše,
In v vrtincih urno suče krog;

In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva,
 Rod slovenski brani ljubi Bog.

Blisk povgasne grom strašivni mine,
 In nebo zdaj čisto čez doline,
 Se razpenja, hladni diha pih;
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni in pësem pëva
 Od prelëpkih časov svobodnih.

Že počiva mirno vsa narava,
 Od Savice proč čolniček plava,
 Zadnjič slišim zdaj še pësmico,
 In Savica, hči kraljeva,
 Pribobni, razglasno pëva
 Od Slovenje slavno pësmico.

Dr. Toman.

Slovo Žolëpaškim planinam.

Z Bogom hčere stare matere, mogočne Slave:
 Košata Radoha, visoka Ostrica,
 Gorjata Rinka in zobata Olšova!
 Povzdigajte Slovencem bistre glave,
 Naj bojo vrli sinj Slave.

Iz krila vašega Savina čista zviru,
 Studenec bistrournosti, moške moči:
 Planine čedi, ravnine rodovito porosi,
 Nam v tuje kraje pot odpira
 Mogočne plave tira.

Dereča Drava, svetla Sava in Savina,
 Mogočne vode in slovenske sestre tri,
 Vsaka po svoji stezi neprenehoma hiti,
 In te uči, Slovenska rodovina!
 Kako se zadobi modrina.

V nebesa kažejo mogočni velikani,
 V nebesa vzdigajmo mi srce in okó;
 Slovencem luč naj sveta vëra bo.
 Le bistrimo si glave, ne drëmajmo zaspani,
 Drugim rodom prodani.

Orjaške glave starodavne, le trdno stojite;
 Za pravico in rësnico trdno stati
 Hočmo tudi mi, da bode Slava naša mati!
 Ve, bistré reke, nam pa neprenehoma rosíte,
 Naj bodo naša dëla rodovite.

Slomšek.

Husitská.

Těšme se sladkou nadějí,
 Že se vrátí (dávné časy)!
 Že nám opět zajasněji
 České meče, (české hlasy)!
 Český kroj at' každý nese,
 I vše obyčeje dávné,
 Nade všecko one slavné
 Staročeské:
 Milujme se, nedejme se,
 Vybijme se, napijme se,
 Milujme, napijme se,
 A pak vybijme se!
 Amen! rač to Bože dáti!
 Oroduj za nás, svatý Václave,
 Vojvodo české země!
 Milujme se, nedejme se,
 Vybijme se, napijme se,
 Milujme, napijme se,
 A pak vybijme se!

Dokud krev v nás česká plyne.
 Hrud' zahřívá, (srdce sílí),
 Sláva česká nezahyne
 Vznese hlavu (lev náš bílý.)

Nepřátelům budem hráti
 Tak jako medvědům v lese,
 Budou oni tancovati,
 Když zazpívám:
 Milujme se a t. d.

Sila naše skály láme
 A pěst česká (hrůzu káže);
 My se podrobit nedáme,
 Dokud vládnou (naše páže)
 At' se jak osyka třese
 Hejno ošemetných vrahů,
 Vykropíme jimi Prahu,
 Zpívající:
 Milujme se a t. d.

Svobodu jsme zas nabyli,
 Hajme ji co (klenot skvělý),
 Bychom ji zas neztratili,
 Bud'me svorni, (bud'me bděli);
 At' se český národ vznese,
 At' se radujou Čechové,
 At' i naši pravňukové
 Po nás pějou:
 Milujme se a t. d.

Proletje domorodno.

Prolětje evo nami se javlja,
 Nebo se čisti, zemlja ponavlja;
 Větárce toplo duva kroz hvoje,
 Duva i šalje duhove svoje:
 Budit semenje, pupove ganut,
 Mirisom sladkim cvětke nadanut,
 Travu uresit zelenim resom,
 Lepira dignut s praha k nebesom.

Prolětje evo nami se javlja,
 Narod se čisti, krěpko ozdravlja;

Srce mu toplo igra i poje,
 Poje i šalje pësmice svoje:
 Budit éútjenja, k narodu ganut,
 Narodnom slastju žulje nadanut,
 Misli uresit narodnim resom,
 Narod svoj dignut s praha k nebesom.
 Sunašce blaženo, blažena zvanja,
 Malo po malo magle razganja;
 Sněga več neima, led se raztaplje,
 Svud u potocih žive su kaplje,
 Rosa počimlje padat u njive,
 Rosulje svuda proniču gljive,
 Prolětje evo nami se javlja,
 Nebo se čisti, zemlja ponavlja.
 Bratinska sloga, blažena zvanja,
 Malo pa malo smutnje razganja.
 Omraze neima, gnjev se raztaplje,
 Svuda u krvi žive su kaplje.
 Ljubav počimlje vladat nad svima,
 Ljubicah bratskih svuda već ima.
 Prolětje evo nami se javlja,
 Narod se čisti, krěpko ozdravlja.

P. Preradović.

Pod lipo.

Lipa, dišečo,
 Preljubo drěvó,
 Ko maš cvětečo
 Košato glavó,
 Drěvo si sveto
 Uže od někdej,
 Še je vněto
 Za tebe vse zdaj.
 U tvoji sěnci
 So stali enok
 Vrli Slovenci
 U kolu okrog,

In darovali
 So svojim bogom,
 In prisegáli
 Smrt věčno vragom.
 Pěsmi donile
 So daleč okrog,
 Ino polnile
 Nebeski obok.
 Kot so dědovi
 Branili svoj rod, —
 Tako sinovi
 Ga bran'te povsod!

Dav. Trstenjak.

Slovenska dežela.

Jaz vém za deželo, prelépo slovi,
Vsak kdor jo pozná, jo visoko časti;
Slovensko deželo u mislih imam,
Nikolj je zadosti prehvalit' ne znam.
Zatoraj, zatoraj rěsnično povém:
Slovenski deželi enake ne vém!

V tej lépi deželi jaz mirno živim,
Pošteno s prijatelji se veselim;
Pošteno veselje povsod je domá,
Slovenci povsod so veselga srcá,
Zatoraj

V tej lépi deželi prijatle imam,
Od lica in srca jih dobro poznam,
Njih sree je čisto prav kakor zlató,
Prijatelja svojga pozablo ne bó,
Zatoraj

V trgatvi slovenski v jeseni sem bil,
Vsak dan se pri drugih ljudeh veselil;
Veselja jeseni pozabil ne bom,
V jeseni Slovenja veselja je dom.
Zatoraj

In moram svoj kruhek iskati drugod,
V slovenski deželi ga najdem povsod;
Navadil povsod se bom hitro ljudi,
Saj so mi Slovenci prijatelji vsi.
Zatoraj

In pridem kedaj še sem k vam spet nazaj
Pogledati, káko godi se vam kaj;
Zaupam, da boste prijatli mi še,
Da ni še nobeden pozabil na me.
Zatoraj

Vrli Slovenec.

Slovenija mila,
Moj ljubljeni dom!
Da zemlja zakrila,
Oj ljubil te bom!
Dar'vati čem za-te
Življenje in kri,
Gorjé mu, ki na-te
Le prst položi!

Od nekđaj prebival
Je tukaj moj rod;
Kri v bojih prelival
In tesal si brod;
Tud zdaj se bojuje
Junaško za njo,
Gorje! mu, ki psuje
Slovensko zemljó!

Dokler oko gleda,
Po žilah vre kri.
Slovenska beseda
Iz prs mi doni;
Sréd groma in bliska
Poljubil te bom;
Gorje! mu, ki stiska
In kuje moj dom!

Kdar v hládni gomili
Počival bom že,
Bo za-te, dom mili!
Gorélo srcé;
Po zemlji domači
Bom klical povsod:
Gorje! mu, ki tlači
Slovenski moj rod!

Jožef Virk.

Bratovska ljubezen.

Z plamnóm se mi v sreú vnela
Je ljubezni silna moč,
Za vas, bratje! bo gorela,
Da me krije groba noč.

Blago, kri, življenje svoje
Slave sini dam za vas;
Bratovsko ljubezen poje
Vsake pesmi sladki glas.

Da vas ljubim, duh vam pravi,
Srca zdihlje vsak pové,
In z ljubeznijo pozdravi
Jezik brate ljubljene.

Da vas ljubim, izgovarja
Zlato solnce vsaki dan,
Oznanuje jutra zarja,
Kako brat sem bratom vdan.

Da vas ljubim, vé že davno
Vsaka cvétká zemlje tlak;
Gora, dol in polje ravno
Pijejo ljubezni zrak.

Da vas ljubim, v zvézde jasne
Vsako noč je vpisano;
In na citrah strúne glasne
Se v ljubezen stékaajo.

Da vas ljubim, oznanuje
 V rod zaljubljeno okó,
 Vsaka žilica spričuje
 Vam ljubezen bratovsko.

Slajši kakor slavea pětje,
 Dražši, ko zlato svétá,
 Lépši ko cvétlice je cvětje,
 Si ljubezen bratovska!

Toraj mili bratje moji!
 Vas na věke ljubil bom,
 Vraščen nosim v duši svoji
 Tebe, majke Slave dom!

Jožef Virk.

Na Dr. Prešernovem grobu.

Ko zvezde luč, poprej nikdar poznane,
 Prisvětil je tvoj duh nam iz noči!
 „Al roži so le kratke ure dane“:
 Ža toboj zgodaj nam oko rosi
 Na grob, kjer tvoja struna milá j' omolknila.

Al tvoj pepel naj tihi mir pokriva,
 Da ravno hitro vzet veliko si končal,
 Objema te mladika věčno živa;
 Dokler svoj jezik bo Slovan poznal,
 Bo srce tvoja struna mila mu budila.

Fr. Levstik.

V spomin Prešernu.

V logu domačem na lipovi věji
 Slavec od zore do mraka je pěl,
 Čul se v dobravi še glas ni milěji,
 Vtihnile sapé so, ko je začel.

Viděl, da brate so sponc žulilo,
 V mreži slěpote je je slišal njih stok;
 Viděl v temnici sestrice premile,
 Slišal nevěste zgubljene je jok.

To mu je vsékalo rane krvave,
 To je ranilo njegovo srcé;
 Sam'c je oblétal domače dobrave,
 Samec obhodil snéžene goré.

Pěsmi prepěval je žale in mile
 Od domovine nesrečnih sinov,
 In od ljubezni sladkosti in sile,
 Ki umorila ves up je njegov.

Da zalezvale povsod so ga sove,
 Sivi kregulji preganjali ga,
 Vendar budil je domovja sinove,
 Vendar razbil je oklépe duhá.

Rojstvo doživél je zvezde nebesne,
 Vidél je solnea svobodnega kras;
 Znebil veselo vezi se télesne —
 Joka po njem se zdaj lipa na glas.

Fr. Cegnar.

Strunam!

Strune! milo se glasite,
 Milo, pěsmica! žaluj;
 Sreca bolečine skrite
 Trdosrčni oznanuj:

Kak blédí mi moje lice,
 Kak umira luč očí,
 Kak tekó iz njih solzice,
 Ki ljubezen jih rodi;

Od željá kako zdihuje,
 Po nji hrepeni srcé,
 Kak mu je veselje tuje,
 Kak od sreče nič ne vé;

Kak seboj me vedno vleče,
 Koder hodi, njen' obraz,
 Kak obličje nje evéteče
 V sreču nosim vsaki čas;

In kak vé, ki bi nje hvalo
 Rade pěle zanaprej,
 Ak se ne usmili kmalo,
 Morte vtihniti' vékomej!

Te in take ve nosite
 Tožbe, strune! kje do nje;
 Ako mor'te oméčite
 Neusmiljeno srcé. —

Pobratimija.

Naj čuje zemlja in nebó
 Kar dans pobratimi pojó;
 Naj se od ust do ust razlega,
 Kar vsak med nami dans prisega:
 Da srce zvésto kakor zdaj,
 Ostalo bode věkomaj!

In če ločenja pride čas
 Na razne pote zžene nas,
 Tu na, pobratim, roko mojo,
 Ti pa podaj desnico svojo:
 Da srce zvésto kakor zdaj,
 Ostalo bode věkomaj!

Besěda dana vez veljá;
 Ne moč zemljé, ne moč nebá
 In ne peklá ognjena sila
 Vezi ne bode razrušila:
 Saj srce zvésto, kakor zdaj,
 Ostalo bode věkomaj!

S. Jenko.

Slovenskim děkletom.

Oj hčericе zale naroda slavite!
 Slušajte naročbe budivnih glasov;
 Globoko si v srčeku jih ohranite,
 Iz prs so plamtečega Slave sinov;
 Pomembni so časi,
 Potrěbni so glasi,
 Slovenje prerodba naj bode naš slov.
 Predrage sestrice, ko lunica mile,
 Bliščecé, ko jutranji solnčica žar,
 Vam bijejo v prsih prežlahadne le žile,
 Nebeške ljubezni napolnjeni dar;
 Ošabne visosti,
 Pregrešne slabosti
 Gotovše vas varje, kot tabor in var.

Moči ste bogate si srca uneti,
 Veljati pošteno in blago deklé
 Za mater naroda živěti, umrěti,
 Se staviti v vojske domače vrsté;

Vse to vam podala

Slovenija zala,

O času potrebe zna těrjati vse.

Moči ste bogate, ne iščite druge,
 Obrnite pridno jo v plodno obrest,
 Da spolnite vse sporočila zasluge
 Spolnjenja, da hvali prečista vas věst.

Ta mater le ljubi,

Je nikdar ne zgubi,

Ki v mislih in djauji ostane ji zvěst.

Vrtite tedaj se v pohištvanju pridno,
 Skrbite marljivo, trudite se zló,
 Da hiša domača se snaži prav vidno,
 Da pridnost pripelje v njo radost, blagó.

Le mater prašajte,

In se zanašajte

Na uk nje pobožen in skušen zvěstó.

Podpirajte starše že v lětih slabotnih,
 Kot angelj skrběč le spremljajte jih zmir.
 Na krajih posvętnega hrupa, v samotnih
 O varite srca krěpost si in mir;

Nezlobne radosti,

Nedolžne mladosti

Sladé naj življenja vam mladega tir.

Brez hlimbe, sumljivosti grde navade,
 Brez srda, napuha, prevzetja srcá,
 Prijazne, priljudne bodite ve rade,
 Vživajte vesele radosti svętá;

Brez srčnega kvara

Le vrédne nje dara

Vas hoče Sloven'ja, ki zlobe ne zná.

Če zarja čistosti mladenča pregane,
 Ljubezen goreča drvi ga za vam',
 Maj čiste ljubezni se v srcih užgane
 In pa rodoljubja zedini dvoplam;

Le v tem se ljubite,

Si zvesti bodite;

Ljubezen ta dvojna je vrédnosti znam.

Za to se z mladenčem prehrabre postave
 Obljubite v matere cenjene čin,
 Ki čuti se nepremeljivo, da Slave
 Za njeno povišbo le rojen je sin;

Ki v njeno le zmago

Življenje da drago,

Če tuje ji pripravlja pederzen pogin.

In kadar veselje vas, mati postati,
 Pregréje v srcé in rodi se otrok,
 Svarite, redite mu v srčiku zlati
 Pomen rodoljubja prežlahtni, visok;

Od zibelke male

Do možnosti zale

Skrbi naj edine vam bode otrok.

Pojite mu roda presvete napëve,
 Da v srcu občutek se čisti in kri;
 Trébite iz srca škodljive mu plëve,
 Da jedro živelnjno mu ne zaduši,

Da čisto in jasno,

Da krépkó in krasno

Slovensko v slovenskem otroku plodi.

Da, kadar ošabno vas tujček poprašá:
 Kje imate kinč vaš in vaše blagó?
 Rečete pogumno: to cvětka je naša,
 Kazajte otroka: to kinč in blagó!

Le s takim se blagam

Ne s tujim nesnagam'

Slovenije kinčajo hčerke samó.

Slovenkam.

Děvo mila, děvo krasna!
 Vatra plane meni jasna,
 I uztrepte prsi moje,
 Kad spomenem ime tvoje.

Žarke tvoje crne oči
 Bratski vežu zlobne moči,
 Plam se u njih s vodom sklada,
 Jer med njima ljubav vlada.

Struka si mi vilinskoga,
 Uma pako božanskoga,
 Ljica běla i rumena,
 Čela vedra i poštena.

Usta, izvor sve miline,
 Nježnosti su znak nevine,
 Děvičanska pako njedra
 Zora běla, zora vedra.

Al neljubim te rad toga,
 Već što s' rođa slovenskoga,
 Jer kada mi naši kažeš:
 „Ja te ljubim“ tad nelažeš.

A. Zdenčaj.

Slovenska děklica.

Sem slovenska děklica,
 Milka mi j' imé,
 Sem obraza bistrega,
 Hrabro 'mam srcé.
 Ljubi moj je čvrst rojak,
 Lép slovenski je junak,
 Ljubi moj je Slave sin,
 Krěpki sin planin.

Kadar se možila bom
 S tobój, moj junak;
 Mora strašnih topov grom
 Tresti zemlje tlak.
 In na grada razvalin'
 Te objamem, sin planin!
 Dam ti roko, ljub' junak,
 Hrabri korenjak.

Mati me slovenska je
 Nježno dojila,
 V sladkem domoljubji me
 Je odgojila.
 „Bog vas živi věčni čas!“
 Pěla zmiraj bom na glas:
 „Bog vas živi mamica
 Vrla Slovenka!“

Sem rodu slovenskega
 Kaj je „slava“ znam;
 V srcu mi do „slavnega“
 Divji snuje plam. —
 Sinček moj pa mora bit'
 Naroda, svobode škit,
 Mora Slave dit' vojak
 Srěni korenjak.

Kadar pride boja dan,
 Věnc mu pletla bom,
 In če pade bojnih ran —
 Padel je za dom.
 Potlej grob bom věnčala,
 O junaku vriskala,
 Padel v bran je naroda —
 Srečna Slovenka!

Jeriša

Pod oknom.

Luna sije,
 Klavbo bije
 Trudne, pozne ure žè;
 Pred neznane
 Srčne rane
 Meni spati ne pustè.

Ti si kriva
 Ljubeznjiva
 Děklica nevsmiljena!
 Ti me raniš,
 Ti mi braniš,
 Da ne morem spat' domá.

Obraz mili
 Tvoj posili
 Mi je vedno pred očmi;
 Zdihujoče
 Sree vroče
 Vedno k tebi hrepeni.

Ako spava,
 Naj bo zdrava,
 Ak me skuša, nič ne dě;
 Po nje zgubi,
 Ako ljubi
 Druz'ga, počlo bo srcè.

K oknu pridi,
 Drug ne vidi,
 Ko nebeške zvezdice;
 Se prikaži,
 Al' sovraži
 Me srcè, pověj, al' ne?

Up mi vzdigni
 Z roko migni,
 Ak bojiš se govorit'! —
 Ura bije,
 K oknu ni je,
 Kaj sirota čem storit'!

V hram poglejte,
 Mi povejte,
 Zvezde, al' rës ona spí;
 Al' poslušá,
 Me le skuša,
 Al' za drugega gorí.

Dr. Prešeren.

Pri luni.

Mila, mila lunica,
 Kje je moja ljubica?
 Kje je, kje je Milica,
 Up moj'ga srca?
 Al še misli na me?
 Al je pozabila,
 Da živěti za me
 Mi je obljubila!

Zbudi, zbudi ljubico,
 K okencu privabi jo,
 Saj vesela z menoj bo,
 Zbudi, zbudi jo!
 Prišla bo na okence,
 Gledala bo na me;
 Dala mi bo rožice
 Zbrane oh le za me!

M. Vilhar.

Kovářská.

Není muže nad kováře!
 Muž' on celý přímé tváře,
 On zná státi na svých nohou,
 On těž tuhé rámě má,
 Díla věčná krásu-mnohou
 Rukou hlavou vykoná!
 U nás — u nás jde ráz na ráz,
 Ráz na ráz,
 Tu rána na ránu
 Co hrom dopadá,
 Na darmo nižádnou
 Kovář nezadá.

Kovář rád má všecko rázné,
 Reč ni rány nechce prázdné
 Slovo mužné, rány hrotné,
 Statný čin pro dobrou věc!
 A tak ohne, zmlátí protne,
 Každý odpor našinec!
 U nás atd.

Kovář je vždy muž od rány,
 Jako doma tak před pány:

Křivé srovná, zdorné zlomí,
Přítel práv, ne lichých slov,
Buší kov neb zrádce hromí
Jak co přijde na nákov.
U nás atd.

Kovář nezná hluky marné,
Vyčká času k ráně zdárné;
Prv než železo je žhavé,
Nechá hučet' prázdný měch;
Znáť se z rány v době pravé
Pravý kovář pravý Čech!
U nás atd.

Česká vlast' nám Bohem dána,
Uhlím, rudou požehnána,
Uhlí dává světlo, plamen,
Železo zas sílu dá,
Ohni srdcí, síle ramen,
Světlu hlav se svět poddá.
U nás atd.

Čech vždy býval kovář řádný,
Bystrý duchem ranou pádný,
Ruchadla znal kout' i stroje,
Ostrý meč i dobrý mlat,
Nechcem hanbit' předky svoje,
Svoji na svém chceme stát,
U nás atd.

Dr. Rieger.

Kovaška.

Ni moža ga nad kovača,
Prosto svoj obraz obrača,
Se podpira, krěpko nogo
In prečvrste roke ima.

Děla vedno, lěp'ga mnogo
 Z roko, glavo dokonča.
 Tu kar, tu kar, tu kar gre
 Vdar na vdar,
 Tu jeklo na jeklo
 Kot grom mu doni,
 Zastonj nikdar kladva
 Kovač ne vihti.

Kovač rad 'ma vse prav razno,
 Črti rěč, besědo prazno,
 Mož besěda; krepko bije,
 Trdno stoji on za prav.
 Tako zdrobi in razbije,
 Kar sovražnik kolj naprav'.
 Tu kar i. t. d.

Kovač kovanje rad imá,
 Pred gospodo in domá,
 Krívo zravna, pusto zlomi,
 Pravo ljub', krivice ne,
 Jeklo kuje, vrage hromi,
 Kar na naklo pride le.
 Tu kar i. t. d.

Kovač praznih hrupov neče,
 Če se pravi čas ne steče,
 Da želézo se razběli,
 Vedno krěpko mēh bo gnal.
 V pravem čas' bije veseli
 Kovač čvrsti, Slovenc zal.
 Tu kar i. t. d.

Slovenska od Boga dana,
 Z ogljem, rudo obdarvana.
 Oglje gori, světlo plami,
 Prot vragu želézo dá.

Ognju srca, silni rami,
 Bistri glav' se svět podá.
 Tu kar i. t. d.

Slovene bival kovač močni,
 Bistre glave, z roko točni,
 Koval orodje in ščite
 Ostri meč in dobri mlat.
 Dědov svojih ne sramite!
 Svoj' na svojem čemo stat'.
 Tu kar i. t. d.

Dr. Rieger.

Milica.

Tak je sladka, tak je mila,
 Kot bi rože dihala,
 Krasna, kakor da b' se bila
 V rajski rosi kopala.

Kakor zvezde nje očesa,
 Ko ozrejo se z nebá,
 Kakor jelka nje tělesa
 Rast visokoravnega.

Ko sněg so nje ročice,
 Ki v planini se blišči,
 Kakor zarja njeno lice,
 Ko se v zoru rumení.

V njo sem tako se zamaknul,
 Da mi solnce vgasnulo,
 Da mi čeli svět je mraknul,
 Vrajskem svitu zrem le njo.

Fr. Cegnar.

Naj lepší.

Lěpše rožice rodila
 Še nobena ni pomlad,
 Kakor ti predraga mila
 Si narave ředki sad.
 Zarja sije ti z očesa,
 Lica so kot rože cvět,
 S tobój bile bi nebesa,
 Gorše nima celí svět.

Kdor te vidi, se zavzame,
 Višje bitje se mu zdiš;
 Tvoj pogled ljubezen vname,
 Vse enake prekosiš.
 Tudi mene si ranila,
 Moji duši mir kališ;
 V celem světu ni zdravila,
 Ako ti me ne zvedriš.

Ti si vrédna vse ljubezni
 Meni zdiš se božji dar;
 Da bi skoraj te na desni
 Drug moj peljal pred altar.
 Zlate prstane mēnjala,
 Zvēsta biti mi vsegdar;
 Sveta vez naj zavezala,
 Srečni bo zakonski par.

V. Kurnik.

Mojemu narodu.

Ako zate rod sloveni!
 Moje srce ne gori,
 Stvarnice mi srd ognjeni
 V divji vihri naj grmí.

Dokler mi mazinec miga,
 Dokler duša je v tēles',
 Naj se vedno bolj užiga
 Ta ljubezen, dar nebes!

Kadar pod zelenim plajšam
 Bom zagrujen mirno spal,
 Ona — trdno se zanašam —
 Bo puhtēla še iz tal!

Poženčan.

Ukazi.

Da ne smēm, si ukazala,
 Bēlih rok se dotaknit',
 Zvēdla, dēklica si zala!
 Kako znam pokoren bit'.

Moram da, si ukazala,
 Tebe se povsod ognit';
 Zvēdla, dēklica si zala!
 Kako znam pokoren bit'.

Da ne smēm, si ukazala,
 Od ljubezni govorit';
 Zvēdla, dēklica si zala!
 Kako znam pokoren bit'.

Zraven si mi ukazala,
 Da te mcram pozabit';
 Bogal, dēklica bi zala:
 Ak bi mōglo se zgodit'.

Moram da, si ukazala,
 Hojo k tebi opustit';
 Zvēdla, dēklica si zala!
 Kako znam pokoren bit'.

Al srcé mi drugo vstvari,
 Al počakaj, da to bit'
 V prséh neha, — Bog te obvári!
 Pred ni moč te pozabit'. —

Dr. Prešeren.

K slovesu.

Kaj od mene proč okó,
Proč obraz obračaš mili?
Kdo te mene ljubít' sili?
Rajši koj mi daj slovó.

Desno roko brez skrbi
Daj k prijaznemu slovesu,
Solz v nobenem ni očésu,
Žal-beséde v ustih ní.

Žale misli v srcu ní;
Saj ni pred bilo veselo,
Ko se za te je unelo,
Naj ne bo prihodnje dní!

Vrnil bo se prejšnji čas;
Hodil pote bom temotne,
Kamor sreče bo togotne
Gnal nemili me ukaz,

Moja stara ljubca bó,
Bo potrpežljivost mila
Zvezo z mano ponovila,
V zakon dala mi rokó.

Od pomoči nje podprt
Nosil bom življenja pezo,
Dokler zmaga sreče jezo
Zadnja ljubca, — běla smrt.

Dr. Prešeren.

Mornár.

Nezvěsta! bodi zdrava,
Colnič po mene plava,
Na barko kliče strél;
Po zemlji varno hódi,
Moj up je šel po vódi,
Mi drug te je prevzél.

Pri Bogu sem obljubil,
Da pred bom dušo zgubil,
Ko nehal te ljubít'.
Si z desno v desno segla,
Pri Bogu si prisegla,
Mi vedno zvěsta bit'.

Morja široka cěsta
Peljala me je v města,
Kjer lépe děklice;
Obrazov njih lépota,
Sněg běli njih života
Zmotila nista mē.

Spet so se jadra běle
Od južnih sap napéle.
Prinesle me nazaj;
Děkleta mojga ženo
Sem našel poročeno, —
Prestal sam Bog vě kaj!

Le jadra spet napnimo,
Valovom se zročimo,
Kak je čisto morjé!
Kaj njemu upat' směmo
Mornarji dobro věmo;
Děkletam kaj, — kdo vě?

Ne straši moč viharja,
Ne grom valov mornarja,
Se smrti ne boji;
Spomin v potopu mine,
Ljubezni bolečine
Vsak dau spet oživi!

Po morji barka plava,
 Nezvěsta, bodi zdrava,
 Sto tebi sreč želim!
 Pe zemlji srečno hodi;
 Moj up je šel po vodi,
 Le jadrajmo za njim! —

Dr. Prešeren.

Žalost.

Ko ptičica sem pčvala,
 Sem sladke sanje sanjala;
 (Oh zdaj pa nikdar, nikdar več
 Veselje preč je preč.)

Cvčtčla sem ko ročica,
 Nebeškim žarkom ljubljena;
 Oh zdaj i. t. d.

Ročice moje miljene
 So zale včnce splčtale;
 Oh zdaj i. t. d.

In lesketala oč'ca sta
 Kot zvězdč dvč, kot solnca dva;
 Oh zdaj i. t. d.

Le pod menoj še biva mir,
 Krog mene pa ga ni nikir;
 (Srce le tje, le tje želi,
 Kjer angelj moj leži!)

Narodna.

Zagorska.

Bom šel na planine,
 Na strme gorč,
 Bom slišal od daleč
 Zagorske zvonč!

Zagorski zvonovi
 Premilo pojč,
 Nemara preljubo
 K pogrebu nesč.

Pa če jo nesejo,
Le naj jo nesó;
Saj dalj je ne bodo,
Da neb' šel za njo.

Zvoniti bom rekel,
Škropiti pa ne;
Škropile jo bodo
Le moje solzé.

Zagreble jo bodo
Le moje roké;
Krog groba sadil bom
Cvétique-lěpě.

Med lěpe cvětice
Naj mene ložé,
Saj vēm, da mi poči
Na grobu srcé.

Narodna.

Slovo Milice.

Obljubil ti z menoj
Si věnčike plesti,
Ko rožce rodila
Bo mila pomlad; —
Al mogla sem čakati
In prizanesti
Ti věnček ljubezni podat.

Obljubil ti z menoj
Klasovje si brati,
Ko polje jesensko
Bo mrak nam zakril; —
Al mogla sem čakati
Tebe na trati:
Se věnček ljubezni ni zvil.

Obljubil si travico
Z menoj kositi,
Po logu zelenem
Kjer rožce cveto; —
Al mogla sem čakati
In věnček razdrěti:
Ker nisi ti vil ga z menoj.

Zdaj věnce in klasje
Zeleno nabiraj,
In pleti jih za me —
Za hladni moj grob,
Začelo okó mi je
Mračno umirat:
Te Milica vab' na pokop.

Narodna.

Vse mine.

Kje so moje rožice,
Pisane in běle,
Mojga srea ljubice,
Žlahtno so cvětele?
Ah spomlad je šla od nas,
Vzela jih je zima mraz.

Kje so moje ptičice,
Kam so zdaj zletele,
Oh nedolžne pěvčice,
Kak so žvrgolele?
Zanjke b'le nastavljene,
Ptice so se vjele vse.

Kje je hladni potok moj,
 Kjer sem se sprehajal,
 Kjer skušnjav nevarni boj
 Mene je obdajal?
 Veľka, veľka suša b'la
 Zemlja je popila ga.

Kje je moja utica
 Utica zelena,
 Kje je hladna sēnčica
 Z lipice spletena?
 Hud vihar podrl je njo,
 Oh zelena veĉ ne bō.

Kje je tista dēklica,,
 V vrtu je sēdela,
 Lēpa kakor rožica
 Pēsmice je pēla?
 Hitro, hitro mine ĉas,
 Mine tudi lep obraz.

Kje je fantiĉ zdaj vesel,
 Ki je to prepēval,
 Da bi enkrat še zapēl,
 Kratek ĉas nam delal?
 Hitro, hitro mine ĉas,
 Ah, ne bo ga veĉ pri nas.

Orožen.

Svarjenje.

Stoji, stoji tam lipica,
 Pod lipo hladna sēnčica,
 Pa v sēnci miza kamnata,
 Na štiri vogle rēzana.

Okoli mize stoleci,
 Prelēpi stoli rēzani;
 Na stolih fantje mi sēdē,
 Med fanti dēklice mladē.

Vesele pēsmi si pojō,
 Pijejo vinĉice sladkō,
 Prijazno se pomenkvajo,
 In samski stan obrekvajo.

Že priletēla ptiĉica,
 Oj drobna ptica pisana,
 Že sēdla je na lipico,
 Zapēla tako pēsmico:

„Dēviĉice, noriĉice,
 Će fantom vse werjamete;
 Vam bēli grad obētajo,
 Pa ĉrne koĉe nimajo.“

„Vesele pēsmi vam pojō,
 Vam vince teĉijo sladkō;
 Ve z njimi se pomēnkvate,
 In samski stan opravljate.“

„Le pazi, pazi ptiĉica!
 Oj drobna ptica pisana;
 Će fantje tebe vjamejo,
 Ti zlato perje spulijo.““

„Će meni perje spulijo,
 Življenja mi ne vzamejo,
 Jaz novo perje spod redim,
 In spet v zeleni log zletim.“

„Tam bom po vĉjah lētala,
 Dēkletam mīlo spēvala:
 Jaz sem ostala pisan ptiĉ,
 Oj, ti pa nisi veĉ deklīĉ.“

Narodna.

Svornost v národu.

Svorně, bratři, stůjme k matce,
K matce velké jediné,
At' se leskem dávné slávy
Prápor se lvem rozvine:
Spánek dlouhý dal nám síly
S jitem kyne oslava:
Jenom svorně: — svorné hájí
Štít svatého Václava!

Zářivalo slunce slávy
Nad vítěznou Čechií,
Zářivalo českým vlastem
Od Baltu až k Adrii.
Slunci dána vlast je velká
Slunci Čechu oslava:
Jenom svorně — svorné hájí:
Štít svatého Václava!

České slovo světem třásl
Vyzývajíc k zápasům,
Český chorál nebem hýbal
Národ když pěl k nebesům.
V kůru světlic česky zní těž
Tvůrci věčná oslava.
Češi svorně! — svorné hájí
Štít svatého Václava!

Věren řečí, věren víře
Cyrillů a Metodů
Čech na hoře dokrvácel
V obět' dal svou svobodu!
Zatluč, Čechu, na tu horu
Tam spí tvoje oslava:
Jenom svorně; — svorné hájí
Štít svatého Václava!

Velebnějším byl pád říši
Po zoufalém závodu,
Když se přidružil k nim strašný
Pád českého národu!
Však z plamenů těch jak fénix
Vzlétne Čechů oslava:
Jenom svorně: — svorné hájí
Štít svatého Václava!

Národe můj zaslepený
Osudným tím plamenem,
Nevidiš, jak krev prolitá
Proudí opět pramenem?
Plamennou tou krví z hory
Vzplane nám nás oslava:
Jenom svorně; — svorné hájí
Štít svatého Václava!

Kosti otcův v zem jsou vsety,
Krev jim stydla ve spánek,
Z kostí pučí velikáni,
Z krve rudý červánek:
Červánek, že národ vstava,
S nebe plá mu oslava:
Jenom svorně; — svorné hájí
Štít svatého Václava!

Nuže svorně, bratři, k dílu,
Naděj' kyne z východu
Přišla doba, volá nás již
Ku slávě Pán národů!
Čech se vzhlížel v slunci slávy
Čechům kyne oslava:
Jenom svorně; — svorné hájí
Štít svatého Václava!

Václav A. Crha.

Sarafan.

Stara mama o ne šivaj
Sarafana več,
Pusti dělo in počivaj,
Zlati čas je preč!

„Hčerka k meni sēdi,
Ljuba hčerka ti!
Mlada si pa vēdi,
Da mladost zbēži.“

„Poješ veselice,
Kakor ptič, sladko;
Bereš si cvētlice;
Pa minulo bo!“

„Prešla bodo lēta,
Z njim, veselja slaj,
Lic rdečih cvēta
Več ne bo nazaj!“

„Tudi jaz sem pēla,
Mlada deklica;
Zdaj sem tiha, vela,
Stara mamica!“

„Al nad hčerko sladje vživam
Prešlih veselin,
Sarafan rudeči šivam
V mladih lēt spomin.“

Ruska.

Žalosten glas zvonov.

Pojo, pojo zvonovi
Od daljnih dvēh strani,
V bēl' dan done glasovi
Ki zarija ga zlati.

U gradu začrnēlem
Glasi se prvi don;
Pa v samostanu bēlem
Odpēva drugi zvon.

U gradu gospodična
Je zapustila svēt,
V cvētlicah blēdolična
Leži mladosti cvēt.

U samostanu druga
Prisego govori,
Zvēsto ljubiti spruga,
Ki v nebu ji živi!

Pojo, pojo zvonovi,
Dvēh src je mir otet.
Slovo jemljó zvonovi:
Bog te obvari svēt!

Večernica.

Glejte že solnce zahaja,
 Skoro za goro bo šlo;
 Hlāden počitek nam daja,
 Pojdmo veselo domó!
 Čujte zvoniti,
 Počivat zvoni. Čujte
 Zvoni le zvoni nocoj,
 Sladko počivat zapoj!
 Čujte po drēvji šumēti,
 Glejte kak vētrič pihlja;
 Urno že začne mračiti,
 Hitro da bomo domá.
 Čujte zvoniti
 Dēlo smo danas storili,
 Naj se le vse veseli;
 Bomo se tudi poživili,
 Že se večerja hladi.
 Čujte zvoniti

Sédmo za mizo in jējmo
 S pametjo božje darí,
 Srce hvaležno imējmo
 Stvarniku, ki nas živi.
 Čujte zvoniti,
 Počivat zvoni. Čujte
 Zvoni le zvoni nocoj
 Sladko počivat zapoj!
 Vzem'no po jēdi in pimo
 Sladkega vinca bokal,
 Svojga očeta hvalimo,
 Ki je tak dobrega dal.
 Čujte zvoniti
 Zdaj si počimo po volji,
 Naj nas petelin zbudi,
 Kadar škrjanček na polji
 Jutrnjo pēsem slovi,
 Čujte zvoniti

Vsi bomo enkrat zaspali,
 V miru počivali vsi,
 Dēlo na vselej končali,
 V hišo očetovo šli:
 Takrat zvonovi
 Zvonite lépó: Takrat
 Kličete k očetu domó,
 Kličete nas v sveto nebó!

Slomšek.

Zvonikarjeva.

Ko dan se zaznava,
 Danica príplava,
 Še sliši zvonjenje
 Čez hribe čez plan:
 Zvonovi zvonite!
 Na dēlo budite,
 Ker naše življenje
 Je kratek le dan.

Kdor boče živēti
 In srečo imeti,
 Naj dēla veselo,
 Pa moli naj vmēs:
 Zvonovi zvonite!
 K molitvi vabite,
 Ker prazno je dēlo
 Brez žegna z nebēs.

Če delave se vpêha,
Trpljenje mu neha,
Ga delapust vabi,
Večer ga hladi:
Zvonovi zvonite:
Nedêljo znanite,
Gospod ne pozabi
Plačilo dêli.

Oh naglo nas mine
Ves trud, bolečine,
Utruden se vleže
Na pare trpin:
Zvonovi zvonite!
Domu ga spremite;
Gre z dêla in teže
Adamovi sin.

B. Potočnik.

Veselja dom.

Preljubo veselje, oj kje si domá,
Povêj, kje stanuješ, moj ljubček srcá?
Po hribih, dolinah za toboj hitím,
Te vidêti hočem, objeti želím.

Te iščem za mizo, kjer dobro jedó,
Na plesi pri godcih, kjer sladko pojó;
Al' prav'ga veselja na rajanji ni,
Pijance, plesalce veselje bêži.

Te iščem po polji, kjer rožce cvetó,
Po logu zelenem, kjer ptice pojó,
Pa ptice vesele in rožice vse
Le majo veselje za mlado srcé.

Poslednjič veselje še le zaslêdim,
Na ravno ledinco pridirjam za njim;
Glej tamkej z otroci prijazno igra,
Jim kratek čas dêla, pri njih je domá.

Oh blažene lêta nedolžnih otrók,
Vi 'mate veselje brez težkih nadlóg;
Oh kako vas srčno nazaj poželím!
Alj vi ste minule, zastonj se solzim.

Le eno veselje še čaka na mé,
V presrečni deželi, kjer mlado je vse;
Trpljenje v toisto deželo ne zna,
Le tamkej je pravo veselje domá.

Slomšek.
6*

Slovo učencev.

Povzdignimo veseli glas,
 Junaško zapojimo,
 Da nam prijetno teče čas.
 Po bratovski živimo,
 Da b' tud zase dosti dni
 Vedno pēli brez skrbi:
 Živite prijatli, se glasi.

Slovenska zemlja naj živi
 K' je Bogu ljubezniva;
 Naj vedno sladek sad rodi,
 Se sreča nanjo zliva,
 Da očetje, mamice,
 Bratje ino sestrice
 Zdravo mirno z nami naj žive.

Prijatli če se ločimo
 Iz šole zdaj veseli;
 Obljubiti si hočemo,
 Da bomo vedno pēli.
 Naj ostane nam spomin
 Od življenja vsēh stopinj,
 Bogu zvesti ino domovin'.

Življenje.

Potovanje, bratje,
 Je naše življenje,
 Mož modrih od nekđaj
 Je to govorjenje,
 Skoz ktere dežele
 Pa pot nas peljā,
 Naj pēsmica moja
 Na znanje vam dā.

Po travnikih prva
 Nas pisanih pelje,
 Marjetec, zlatice,
 V stezice nam stelje;
 Otroci brezskrbni
 Po travci tekō,
 V rumenkaste lasce
 Cvētice pletō.

Mladenčev, dēkličev
 Je druga dežela,
 Razlega se pētje
 Veselga krdela;
 Si dēlajo sanje
 Od zlatih gradōv,
 Pa skušnje jim manjka
 Modrosti darōv.

Po tretji hladno je,
 Gre pot čez višave,
 Se kri umiri, se
 Razjasnijo glave;
 Se trudijo z dēlom
 Postavni možje,
 Sad truda berejo,
 Za prihod skrbē.

Čez gole vrhove
 V četrti so pota,
 Je mrzlo že srcu,
 Ne grēje gorkota;
 Pa starčekom kmalo
 Dežele je kraj: —
 Tako je na zemlji
 Le kratek naš raj!

Uršič.

Prašanje — odgovor.

Povējte tovarši! kaj mi smo na svēti?
 Kaj naši nameni in kaj nam početi?
 Prijatli predragi, popotniki smo,
 Iz tuje dežele v domačo gremó!
 Povējte, kaj ljubi, je naše življenje,
 Zdaj dobro, zdaj slabo in zgol spremenjenje?
 Življenje je cesta, čez plan, čez goré,
 Ga naglo zapelje, kdor pota ne vé!
 Povējte, preljubi, kaj čas nam pomēni,
 Ki naglo nam teče v hitrosti ognjeni?
 Čas voz je nemirni, neneham' drdrá,
 Se nikar ustavit', obrnit' ne dá,
 Povējte kaj strasti, kaj pamet, kaj vĕra,
 Ki srce posesti nam hoče vsaktĕra?
 Nadležni vozniki popotnih so tó,
 Pa trdna le vĕra voznik naš naj bó.

B. Potočnik.

Zvĕzdam.

Tam na nezmĕrnem nebi
 Se zvĕzde svĕtijo,
 In lĕpe navke tĕbi
 O ĉlovek! pravijo.
 Povzdigni le od zemlje
 K nebesom rad okó;
 Ti svĕt veselje jemlje,
 Bo tam povrnjeno.

Vi zvĕzde ljubeznive
 Prijazno svĕtite,
 In med zelene njive
 Me 'z hiše vabite;
 Oh rad se k vam oziram,
 In hvalim Stvarnika,
 Ki od začetka zmiram
 Prelĕpo luč vam dá.

Srebrno luč prijazno
 Vam stvarnik je prižgal,
 Po nebu vas je razno
 Ko rože nasčójál.
 Vsaki po njenem městi
 On pot odkazal je,
 In vse po svoji čěsti
 Se čudno sučete.

Pa tud za nas na světi
 Ostaje prave ni,
 Za věčno le skrběti
 Zveličar nas uči.
 Oj zvězde brez števíla!
 Nad vami je moj dom,
 Ko duša se ločila,
 Nad vas povzdignjen bom.

Zatorej rad po noči,
 Ker vsaka stvar zaspi,
 Se solnce od nas loči
 Večerna prisvětlí:
 Vas zvězde ogledujem,
 K' ste mĩ prijatlice,
 V nebesa rad zdihujem,
 Kjer pravi dom moj je.

Narodna.

Pet čašah.

Tvojih lozah, domovino,
 Tvoji sini piju vino:
 Tvom oltaru krvca naša,
 Tvojoj sreći prva čaša!

Druga čaša, braćo sada
 Našim slavnim mrtvim spada,
 Da oživi duh njihovi
 I u nami se ponovi.

Treća čaša svim živućim,
 Koji uvěk srcem vrućim
 Za dom i za narod rade —
 Da drug život Bog im dade!

A četvrta onoj braćí,
 Koju vid i razum kraćí
 Stranputice basat čini,
 Da se vrate k domovini.

Petu čašu svaki svomu,
 Što na srcu, leži komu —
 Il je ljuba, il je zlato —
 Da mu od Boga bude dato!

P. Preradović.

Zvezde.

Tukaj gori se neznani,
Velki svēti sučejo,
Z lučjo solnca so obdani,
Krogle pote tēkajo.
Zvezda zvezdi je soseda,
Njih za nas šteвила ni,
Ena v drugo svēto gleda,
Vsaka božjo čast gori.

Svētla cēsta je razpeta
Čez neba brezkončni zid,
Tam se vozi čast Očeta
Viža potē zvezdnih rid;
Vse je kroglo, vse se miga,
Vse od ognja svēti se,
Vse oznanja, da velika
Roka svēt stvarila je.

U. Jarnik.

Na grobih.

Blagor mu, ki se spočije,
V črni prsti v Bogu spi!
Lēpše solnce njemu sije,
Lēpša zarja rumeni.

Tiha zemlja ga ne drami,
Strasti ne buči vihar;
Bratoljubje vlada v jami,
Grēje prah ljubezni žar.

Bridke tuge, bolečine,
Duhomorni rop skrbi,
Žalovanje grenko mine,
Potok solz se posuši.

Ne slēpi rumeno zlato,
Čast, imē, naslov in stan;
Smrt pobrati pod lopato,
Kar rodil je bēli dan.

Žezla, palice beraške,
Kdo med temi zbiral bo?
Krona, krila siromaške,
Komur mar je tam za to?

Krije vse odeja ena,
Rēve in škrlatnike,
Zgrinja travica zelena
Vsem enake prtiče.

Kar je črna zemlja dala,
Vzeme črna zemlja spet,
Duša je iz ječe vstala,
Spela se nad zvezdni svēt.

Blagor mu, ki se spočije,
V črni prsti v Bogu spi!
Lēpše solnce njemu sije,
Lēpša zarja rumeni.

Fr. Cegnar.

Siroti.

Mati ziltje, lēpo poje,
Dēte milo se smēhljā,
Še ne vē za tuge svoje,
Ne za žalosti svētā.

Mati vmerje, zlata mama,
Milo joče dēklica,
Po širokem svetu sama
Se ozira Milica.

Le za mamó srce bije,
Mamo išče le okó,
Mami le ljubezen klije,
Mamo usta kličejo.

Tam na grob ji věnec dene
Žlahnih rožic, lěp, cvěteč,
Z věncem děklica povene,
Nju zdaj nič ne loči več.

Dr. Razlag.

Hči na grobu matere.

Jaz sirota ne zaspim;
Polnoči mi ura bije,
Groza strah me je samije —
K materi na grob bežim.

Na grobéh je tma nocej,
Zvėzde gost oblak pokriva,
Solz potok oči zaliva:
Grob ošlatám pred seboj.

Mati, mati kje ste vi?
Groba noč vas je požrla,
V zemlje mrzli dom zaprla, —
Vaš otrok na njem medli.

Oh! zastonj je hčerke stok!
K čemu mutaste mrliče
Zapuščena srota kliče?
Groba ne predere jok;

Pridi matern duh meglen',
Te objeti se zdigujem,
V črno noč roke stegujem
In objamem križ lesen.

Križ, te kušnem sveti križ!
Znamnje mojga odrešenja,
Znamnje věčnega življenja!
Noč duha mi razjasniš.

Na te, srota, se oprem;
Kažeš z groba na zvėzdišče;
Gor naj duh zgubljenih išče!
Se upljivo gor' ozrém.

Žalovala več ne bom,
Le skoz temna groba vrata
Se odpre nam hiša zlatá
Věčnega življenja dom.

B. Potočnik.

Na razhodu.

Kje so časi, kje so dnovi,
Ko smo Slave mi sinovi
Vedno bili združeni?
Čas vrti se v věčnem tiru,
Dan hití po časnem viru,
Dan blišči, in dneva — ni —

Kje domači glasi mili,
 Ki svobodno so glasili
 Se iz srca mladega?
 Ah so pošuméli v gaji
 Na veselem, ljubem kraji
 Doma srčno dragega. —

Oj! kje družbe so vesele,
 Kjer zdravice so se pële,
 Kjer šumelo vince je?
 Ah! so družbe se ločile —
 So zdravice potihnile;
 Časa morje vse požré. —

To ločitva opominja,
 Ponovi se bolečina,
 V tem solzice nam lijó,
 Pred ko gremo, se objimo,
 Zvesti biti prisezimo
 Slavi, kamor kol' gremó.

Kmal' na mejah bomo stali,
 Bratom dragim zajokali,
 Bratom miloga srcá;
 Bratje! z Bogom ostanite,
 Nikdar nas ne pozabite —
 Vsi smo doma enega.

Teško je pač ločen biti,
 Dom in drage zapustiti,
 Tega, tega se bojim;
 Ker le z brati vkup živěti,
 Z brati svojimi vkup umrěti
 Vedno, vedno si želim.

Če grobovi se odprejo
 Daleč unkraj nam za mejo,

K njim prijatli romajte;
 Pojokajte na gomile
 Solze bridke, srčnomile
 Na koščice bratovske.

Z Bogom, z Bogom si recimo,
 Bratje zadnjič se objimo,
 Dokler čas nam pripusti;
 Kmalo, kmalo čez doline
 Drage slavne domovine
 V tuje kraje nas drvi. —

Dr. Toman.

Slovó od lastovke.

Mrzel veter tebe žene
 Drobna ptičica od nas,
 Ki iz lipice zelene
 Mi si péla kratek čas.

Vsako jutro ptič'ca moja
 Zgodaj si prepévala,
 Vsako noč je pésem tvoja
 Sladko me zazibala.

Kolkokrat si ti zletéla
 V svoje nježno gnjezdice,
 Tolkokrat si mi zapéla
 Milo pésem v srčice.

Zdaj pa iz zvonika line
 Zadnjo pésem žvergoliš,
 Ker čez hribe in doline
 Toplih krajev si želiš.

Zdaj boš zapustila mene,
 Ah, kak srce me boli,
 Mrzel veter tebe žene,
 Pojdi, kam te veseli!

Ah, da ni mi perje dano,
 Rad, o rad bi spremljal te,
 Ali v ledje zakovano
 Moje révno srce je.

V. Orožen.

Lehko noč!

Lehko noč!
 Daj nam Bog svojo pomoč!
 Ker smo délo dokončali,
 Da bi tudi sladko spali.
 Vsa vročina je zdaj proč,
 Lehko noč!

Srečen je,
 Kdor dopolni déla vse;
 Vsaki dan 'ma svoje délo,
 Žalostno pá tud' veselo;
 Kdor dolžnosti vse stori,
 Lehko spi.

Vsaki dan
 Naj bo dobro dokončan!
 Zdaj počivat zdravi gremo;
 Al pa vstanemo ne vemo!
 Smrtna ura, zadnji dan
 Je neznan.

Sprav'no se,
 Roke si podajmo še!
 Naj sovraštvo naše mine,
 Vsaka jeza 'z srca zgine,
 Prej da solnce zašlo bo
 Za goro.

O Gospod,
 Le ne hodi ti od tod!
 Ker se nam bo vse stemnilo,
 Nam življenje to minilo,
 Jezus ne zapusti nas
 Zadnji čas!

Enkrat pa,
 Ko se nam pot dokonča,
 Bomo zemljo zapustili,
 Se k očetu povrnili,
 Pojdemo vsi trudni spat,
 Zopet vstat.

Svčtle so
 Vrata gor' v svetó nebó
 Težke skrbi le-te zemlje
 Sree tje seboj ne jemlje,
 O, kak bode gor' lépó
 Le domó!

Prej in zdaj
 Križev poln je le-ta kraj,
 Hudo z dobrim se vojskuje,
 Zemljo z révo napolnuje;
 Mira najti ni tu nam:
 Mir bo tam!

Lehko noč!
 Tamkaj vid'mo se drugoč,
 Kaj bi se več smrti bali,
 Enkrat bomo zopet vstali;
 Zdram'la bo nas božja moč
 Lehko noč!

Slomšek.

Ločenje.

Če labudi odleté
 Kje v dežele bolj gorké,
 Če od drevja list leti;
 Zime ivje vse mori:
 Vpraša tužno me srcé:
 Al se bomo vidli še?
 Ker ločit', oj ločit' mi rani srce.

Kô se rožce obletê,
 Slavci žalostno molêé;
 Se prijatli ločijo,
 Solzni jemljejo slovo,
 Vpraša tužno me srcé:
 Al se bomo vidli še?
 Ker ločit', oj ločit' mi rani srcé.

Če nam starši odmerjô,
 V črno jamo jih nesó;
 Mir in pokoj Bog jim daj,
 Nam poslednje věčni raj.
 Vpraša tužno me srcé:
 Al se bomo vidli še?
 Ker ločit', oj ločit' mi rani srcé.

Srce bridko ne žaluj,
 Grenko žalost premaguj;
 Kar na zemlji le živi,
 Vse le kratek čas trpi.
 Vsak želi in govori,
 Da b' tud tam b'li združeni,
 Ker ločit', tam ločit' b'lo věčno gorjé.

Poslovenil A. Leban.

Popotnik.

Popotnik pridem čez gorô
 Od doma vzel sem že slovó,
 In kamor se okó ozrê
 Povsod se mi nov svêť odprê.
 Tud tukaj solnce gre okrog,
 Dolino vidim hrib in log;
 Pa solnce naše bolj blišči,
 In hrib naš lèpše zeleni.

Tud tu cvetó cvêtlîčice,
 Po njih šumê čebelice;

Pa naših rož je lepši cvět,
 Čebelic naših slajši med.
 Skoz města hodim in vasi,
 Povsod drugač se govori;
 Jaz tuje nikogar ne poznam,
 In srěd ljudi povsod sem sam.

Prijatli se objemajo,
 Pojejo, si napivajo;
 Jaz grem po poti tih mem' njih,
 Vse prazno v prsih je mojih.
 Može se in se ženijo,
 Veseli so in ukajo;
 Pa meni raste rožmarin
 V preljubi moji domovin'.

Dežela ljuba, kje ležiš,
 Ki jezik moj mi govoriš?
 Kjer znanci moji še živé,
 Prijatli moji v grobih spé?
 Zdihujem, prašam vedno: kje?
 Prijatli k vam želi srcé,
 Peruti iměti si želim,
 Da k vam dómu ko ptič zletim.

J. Strel.

Želja Slovenca na tujem.

Kje prijazne ste višave,
 Ki obdajate moj dom?
 Kje cvēteče ve planjave,
 Vas še kter'krat viděl bom?
 Kje predraga si dolina,
 Kjer preživel sem mladost?
 Kje višina, kje planina,
 Kjer užil sem tolk' radost?

Kje si zlat'ga časa zlati
 Blagi ljubeznivi kraj,
 Kjer so draga moja mati,
 Dragi oče časni raj?
 Žárneje tam solnce sije,
 Větřič bolj hladán pihljá;
 Bolj zeleno žito klije,
 Bolj prijazno vir šumljá!

Toda gora vid ovira,
 Síva megla vměs stojí;
 Se zastonj okó ozira,
 Vidět' dom zastonj želi.
 Zgini megla, gora zbeži,
 Perutnice Bog mi daj;
 Me na tuje več ne veži,
 Da zletim prot' domu zdaj.

V. Urbas.

Děvy slovanské.

Děvy ruské, děvy panské,
 Kdožby vám nesloužil rád?
 Vy Britanky jste slovanské,
 Sluha váš se rád chci zvát.
 Sotva ohněm zplápoláte,
 Již nas nadra kryje led,
 Teď' jedním nás bodáte,
 Teď' zas ránu léčí zhled.

Děvy polské, děvy sladké,
 Kdožby vás nelibal rád?
 Váš mrav něžný, řeči hladké
 Nám i náš ošlechtí pád.
 Jste vy sestry se lesknoucí
 Lehkorouché Francie,
 Děvy vábné, jež květoucí
 Pěstí jen Arabie!

Děvy srbské, děvy zpěvné,
 Kdož u vás by nedlel rád?
 Vaše krásy polozjevné
 Jen milenci možno znát.
 Vy slovanské jste Italky:
 Kdož té kráse odolá?
 A však láska jen Vestalky
 V nadrách vašich plápolá.

Děvy naše, děvy české,
 Kdožby vám se nevzdal rád?
 Vy jste obrazy nebeské,
 Vám chci srdce, duši dát!
 Vy jste děv slovanských růžů,
 Jež rozvíjí záhy máj:
 Kdo ty písně popsat může,
 Jež slychává český háj?

Vy nemáte v světě rovných,
 Vtělení jste andělů;
 Líbezností nevýslovných
 Češka cestou nastele.
 Ať je dcera, ať je máti,
 Ať je sestra, choť milá:
 Všude dívčí šlechtu znáti,
 Vždy je Češka spanilá!

Chmelenský.

Brodar.

Oj talasi mili, ajte,
 Čamac dalje moj tĕrajte,
 A ti vihru doć nemoj!
 Put je danas ďalek moj;

Oj, oj, oj!

Put je danas ďalek moj!

Svedjer s mirnom mora svĕsti
 Brodar u svoj ĕamac sĕsti —
 I tad vesel pĕva oj!

Velik ti si, Bože moj!

Oj, oj, oj!

Velik ti si, Bože moj!

Morske pute svedj miluje,
 Srĕću traži — Boga ťtuje,
 Smĕlo s morem vodi boj,
 I dom vĕrno ljubi svoj,

Oj, oj, oj!

I dom vĕrno ljubi svoj.

Kod kuće su sestree, braća —
 K svojim rad se brodar vraća,
 Źena s ĕedom viĕe oj;

Gďĕ si druŹe — ĕaĕko moj?

Oj, oj, oj!

Gďĕ si druŹe — ĕaĕko moj?

Oj talasi mili, ajte,
 Čamac dalje moj tĕrajte,
 A ti more mirno stoj,
 Dok se u dom vratim svoj,
 Oj, oj, oj!

Dok se u dom vratim svoj!

J. Trnski.

Bleško jezero.

Otok bleški,
 Kinĕ nebeški
 Krajnske zemlje ti!
 Vĕnc iz raja
 Te obdaja,
 Vse se veseli.

Vali igrajo
 Ribce imajo
 Dobrovoljni ples,
 Ladja giblje
 Se in ziblje
 Nas k Kraljic' nebes.

Z vrhnja srěde
 Skale blěde
 Stari-Grad je rob:
 Čez od Grada
 Mutast strada
 Strmi Babji zob.

Kdor si tukaj,
 Le zaukaj
 Tu brez vse skrbi!
 Krajna mati
 V svojem zlati
 Draga naj živi!

K. Huber.

Tujki.

Prosim te, tujka ljubezniva
 V mé ne vpiraj tamnih oči,
 Da se ljubezen nepremagljiva
 V mojem srcu ne zbudi.

V njem že nosim ljubezen věrno,
 Spremlja me zmiraj in povsod;
 Dayno z udanostjo neizmerno
 Ljubim naš slovenski rod.

Lěpa tujka, kako boš dělila
 Ti udanost věrno z menoj,
 Reci, kako boš ti ljubila
 Narod moj neizmerno z menoj.

S. Jenko.

Na jezeru.

Po jezeru
 Bliz Triglava
 Čolnič plava
 Semtertje,
 V čolnu glasno
 Se prepěva
 Da odmeva
 Od goré.

Mile ptice
 Po dolinah
 In planinah
 Se budě;
 Ker so čule
 Pěsem mojo,
 Vsaka svojo
 Žvergole.

Ribam srca
Vsem igrajo,
Da skakljajo
Nad vodó,
Še valovi
Šepetajo
In šumljajo
Med sabó:

Tukaj Slava
Věnce vije,
Srce bije
Nam gorkó;
Čujte gore
In brěgovi,
Da sinovi
Slave smo!

M. Vilhar.

Slovan jsem a šablenka.

Slovan jsem a Slovan budu,
Černé čižmi nosit budu,
Černé čižmi od čižmára,
Ostruhenky od kovára;

Šablenka brušena,
To je moja žena,
Ona mě vyseká,
Až bude potřeba.

Šablenka brušena,
Na obě dvě strany,
Ona mě vyseká
Z Uher do Moravy.

Neumrem na sláme,
Umreme na poli,
A keď s konja spadnem,
Šablenka zadzvoni.

Noč na Blejskem jezeru.

Žarki solnčni so vgasnili
Po robéh Triglava že
Tičev kori potihnili,
Mrak pokriva vse goré.

Jezero stoji pokojno,
Tiha noč razširja se,
Zvezdnih lučič svit nebrojno
Doli v ogledalo zrè,

In čolniček po vodici
V gladkem teku priveslá,
Lěpo kakor v srebrnici
Z neba žarki se igra,
Pěsmarica.

Bratje zvěsti, srčnomili
So v čolničú združení,
So od šuma se ločili,
Da bi prosto pěvali.

Pěsmi sladke, srčno vnete
V tiho noč odměvajo,
Srca v prsích všem pregrěte
V zvezdni plan se širijo. —

Čolnič mirno dalje plava
Črez globine jezera,
Od mogočnega Triglava
Krěpka sapa mu pihljá.

Duh slovenski srca viža
 In edini tako naj
 Slave čolnič, da se bliža
 Srečno čez globine v kraj!

And. Praprotnik.

Zdravljica.

Prijatli, obrodile
 So trte vince nam sladkó,
 Ki nam oživlja žile,
 Srcé razjasni in okó;
 Ki vtopi
 Vse skrbi,
 V potrlih prsih up budi.

Komu naj prej veselo
 Zdravljico bratje! émo zapét?
 Bog našo nam deželo,
 Bog živi ves slovenski svét!
 Brate vse,
 Kar nas je
 Sinov sloveče matere.

V sovražnike z oblakov
 Rodu naj naš'ga tréši grom!
 Prost ko je bil očakov
 Naprej naj bo Slovencev dom.
 Naj zdrobé
 Njih roké
 Si spone, ki jih še težé.

Bog živi vas Slovenke,
 Prelépe žlahtne rožice!
 Ni take je mladenke
 Ko naše je krvi děklé.
 Naj sinov
 Zarod nov
 Iz vas bo strah sovražnikov.

Mladenči! zdaj se pije
 Zdravljica vaša, vi naš up,
 Ljubezni domačije
 Noben naj vam ne vsmrti strup,
 Ker zdaj vas
 Kakor nas
 Jo srčno branit kliče čas.

Dr. Prešeren.

Ipava.

Ipavska dolina,
 Lepota svētá,
 Nam grozdja in vina
 Presladkega dá.
 Pod trto počiva
 Se hladno ljubo,
 Veselje se vživa,
 In věnča glavo.

Ipavska planjava
 Je krasna zares!
 In rēka Ipava
 Je radost očes!
 Spod skale pridere,
 Skoz mlake šumí,
 Cvētime opere
 In trte hladí!

Slovenski Ipavci
 Prepēvajo tlá,
 Veselo ko slavci
 Gorečga srcá!
 Črez vrhe planine
 Njih grozdje nesó,
 Zastran domovine
 Zneso se krēpkó.

Naj laška ravnina
 Še bolj se blišči,
 Pa lēpša dolina
 Se tale mi zdí!
 Tedaj naj Ipava
 Na věke žíví,
 Ker prva in prava
 Slovenska je hēt.

M. Vilhar.

Bohinska.

Čudapolna kranjska zemlja
 Daleč ti enake ni,
 Imenitna sestra Švajca,
 Vse o tebi govori!
 Maš planine
 In doline
 Da okó mi ostrni.

Mi Bohinci v srēdi raja
 Radost sladko vživamo;
 Hladna sapica izhaja
 Tu Savico pojemo.
 Rožee krasne,
 Zvēzde jasne,
 Mične tukaj vidimo.

Po jezeru rib'ce igrajo,
 Gladko plava ladjica;
 Ptice spévajo po gaji
 Žlahtna raste travica
 In Bohinka
 Ljuba Minka
 Je naj zaljša děklica.

Triglav naš je kralj planine,
 Premogočni star oćak;
 On navduši naše sine,
 Nepremagani mejak.
 Kraj gorenski,
 Kraj bohinski
 Bodeš mi spomin sladák.

J. Fleišman.

Pozdrav.

Pozdravljam te gorenska stran,
 In tebe, Bléd, široko znan!
 Sněžnikov sivih množica,
 Prizrčno bod' pozdravljena!

Otoka mila erkvice,
 Nebes kraljica in gospá,
 Ljubezupolna, vsmiljena,
 Ponižno bod' pozdravljena!

Pozdravljen bodi gospodar —
 Triglav kipeči, močni var!
 Planine rožno věnćane —
 Bodite mi pozdravljene!

In še enkrat gorenska stran,
 In ti, o Bléd, široko znan!
 Sněžnikov sivih množica,
 Prizrčno bod' pozdravljena!

A. Praprotnik.

Gorenke.

Će gori pogledam
 Na strme gore,
 Se sladko zasměje
 Mi tužno srce;
 Gorenke preljuje
 Triglava sestře
 Poštene Slovenke
 Postave lěpe.

Cvětlice planinske
 Prežlahtno dišé,
 Děkleta gorenke
 Pa daleć slové —
 Iz ust jim premilo
 Se pěsem glasi,
 Ko slavćeka pětje
 Ki ljubco zgubi!

Rdeće jim lice,
 In modro okó
 Umiva Savica
 Z lahko rokó;
 Sape jim zdrave
 Bistrijo glavé
 Jezera Mati
 Pa varje srce.

J. Fleišman.

Na goro.

Na goro, na goro,
 Na strme vrhé
 Me kliče, me miče,
 Me vabi srcé!
 Na gori cvětice
 Naj zalše cvětó!
 In ptice preljube
 Naj slajše pojó!

Nad menoj na góri
 Je svobodni dom,
 Iskal ga in našel
 Bliz neba le bom!
 Na gori pod menoj
 Oblaki visé,
 Nad menoj višave
 Bliščijo vedré.

Na svobodni góri
 Ni zemskih nadlog,
 Nad menoj, pod menoj,
 Krog mene je Bog!
 Tedaj le na góro,
 Na strme vrhé
 Me kliče, me miče
 Me vabi srcé.

M. Vilhar.

Planinar.

Visoko vrh planin stojim,
 V veselji rajskem tu živim;
 Tam dol' ljudje prebivajo,
 Veselje rědko vživajo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin!

Men' prvo solnce zablíši,
 Ko zajde, meni še světli;
 Mrakovi dol' stanujejo
 In srea omrzujejo.
 Prid' vrh planin
 Nižave sin!

Men' bistré sape zrak vedré,
 Mi jasnijo glavó srcé;
 Tam dol' megle se vlačijo,
 Duhá moré in tlačijo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin.

Je poln čvrstih cvětíc moj stan,
 Stojé viharju, zimi v bran;
 Tam dol' mehkužne hirajo,
 Se razcvětó, že vmirajo.
 Prid' vrh planin,
 Nižave sin!

Studenci bistri mi tekó,
 Pojé mi čredo in travó;
 Tam dol' se reke zbirajo,
 Jézove, brég podirajo.

Prid' vrh planin,
 Nižave sin!

Po jasnem meni solnce gré,
 Al' zvezde migajo svétlé;
 Tam doli stréle švigajo,
 Med gromóm hiše vžigajo.

Prid' vrh planin,
 Nižave sin!

B. Potočnik.

Lovska.

Pustimo zidovje,
 Hajd! bratje na lov
 Skoz gozde, lésovje,
 Skalovje in rov.

Katerega mika,
 Le brž na nogé,
 Nasujmo smodnika,
 Dovolj si v rogé.

Po čutarah pjače,
 Po torbah jedi,
 Kaj hléba al krače,
 Kar lakot podi.

Pa puške na rame
 In handžar na stran,
 Naj uré že rane
 Se pride na stan.

Svoboda je naša
 Do naših ograj,
 Zavréla bo kaša
 Če zine kdo kaj.

Pred dan se zaznava
 Zatrobi že rog,
 Da stresa dobrava
 Se daleč okrog.

Črez hribe, doline
 Krdelo vihrá,
 Obišče planine
 Visokih gora.

Kar z goše zelene
 Šrnjak prileti
 Otét si življenje,
 Ker smrt mu préti.

Al risanca počí,
 Mu pride do dlak,
 In kviško poskoči,
 Pa zvrne se znak.

Po daljni pečini
 Razlega se strél,
 Ki plašni zverini
 Življenje je vzél.

Krdelo veselo
 Prihrope z dolin
 Tje, kjer je grmélo
 Kjer dviga se dim.

Ko vidi béguna,
 Ni konca zdravíc,
 Od šuma in hruma
 Ne sliši se klic.

Vse hurra! upije,
 Kar z njimi drvi,
 Klobuke prizdigje*
 In strélca slavi.

Loviti, drviti
 Je nam črezi vse,
 Divjino stréliti
 Nam lajša srcé.

Saj srčnosti sine
 Poznajo povsod,
 K' Diane boginje
 Obhajamo god.

Zdaj pa se spočimo,
 Končali smo lov, —
 Kosilo zavžimo
 Bog daj blagoslov!

V. Kurnik.

Kmet.

Ko pomlad se bliža,
 Svoj vrtec gradim,
 In orjem in sėjem
 In trte sadim.

Po létu koševam
 Planine, doli,
 In srpe bruševam,
 Ko žito zori.

V jeseni gozdarim,
 Otavo kosim,
 Pšenico omlatim,
 Pa grozdje mestim.

Po zimi počivam —
 Kmet truden je vsak —
 Orodje popravljam
 In puham tobak.

Ves teden se trudim,
 Si žulim roké,
 V nedéljo hladim si
 Glavico, srcé.

Če nimam le preveč
 Na rami nadlog,
 Vrtim se in vriskam,
 Če ravno sem vbog.

Ak peče srce me,
 Pa vendar molčim,
 Ker vém, da sem rojen,
 Dá naj več trpim.

Če kdo zaničava
 Težavni moj stan,
 Taj nima al srea,
 Al nima možgan.

M. Vilhar.

Dobrovoljni kosci.

Že drobne ptičice pojó,
 Zapojmo tudi mi;
 Bogu naj čast in hvala bo,
 Kateri nas živi.
 Moj Miha ti zaspani ptič!
 Ne slišiš nič? clo nič?
 Fantiči vstanimo, tri slišal sem bit',
 Vodirje nalijmo in poj'd'mo kosit'.

Poglej naš sosed že kosi,
 Prav jasno nebo je;
 Zaspanci, da vas sram kar ni,
 Le brž vzdignite se.
 Moj Jurka, oj ti veli ptič,
 Ne poješ danes nič?
 Le koso zdaj v roke in hitro za njoj!
 Ledine so široke, bo likof nocoj?

Matevž naj gorši kosec je,
 Res para njemu ni,
 Glej, kak jo premiljonsko žge:
 Čuj koso kak žviži!
 On děla kakor turški meč,
 Le smuk! jo maha preč.
 Pa Boga zahvali za tolko moči;
 Glej vsi smo se gnali, al' predi si ti.

Nekteri ima dost moči,
 Pa ostrit' prav ne zna,
 Kosišča prav naravnal ni,
 Za to mu malo zda.
 Tomaž pobrusi le kosó
 Da prav zapěla bo.
 Po tem jo spet rěži prav gladko naprej,
 Junaku se košnja ustavljat' ne smě.

Krtin in kamnja ogni se,
 Da kose ne skrháš;
 Prav hladna rosa danes je,
 Jelj Grega, moj pajdaš?
 Tam gospodarja zdaj poglej;
 Le brž naprej, naprej!
 Rad jesti in piti obilo nam da,
 Saj smo pokosili skor vsaki za dva.

„Fantiči! danes pridni ste,
 Ne bil bi ne vërjel!
 Iz čutare napijete se,
 Da vsaki bo zapél.
 Ti Blaže dobro grlo 'maš,
 Zasukati jo znaš“.
 Pač z grlom premorem děkličev devet;
 Pa skrhano koso poostril bom spet.

Pomahali zdaj travo smo,
 Pred solncem kose skrij,
 Da jih oškodvalo ne bo;
 Z vodirjev vodo zlij.
 No, Grega, kar ne bodi tak,
 Na bodi megljenjak!
 Ostrila poberi in pridi pod hrast;
 Veselo zaukaj všem koscem na čast.

Juhe! Juhe! skončali smo
 Dobili vina pit';
 Potica se prilegla bo,
 Jo čemo zdaj drobit'.
 Glej mati nam za likof dá
 Plečeta dva, glej dva!
 Njej zdravje napijmo: Bog živi nas vse,
 Ki daje nam roso in læpo vremè.

Mladenči ne pozab'te vi,
 Da nosi smrt kosó,

Pokosili smo rože mi,
 Smrt nas kosila bó.
 Le glejmo, da nas ne vlovi
 Brez božje milosti,
 Tak shranil po smrti, kot žlahtno senó,
 Bo Oče nebeški nas v sveto nebó.

Jož. Lipold.

Mlatič.

Urno čepec iz pod rok,
 Pikapoka, pikapok!
 Bratje naša doba je,
 Hajd za rano na nogé,
 Urno čepec iz pod rok,
 Pikapoka, pikapok.

Urno i. t. d.
 Vdarimo na polni snop!
 Zlato zrnje skakaj v strop.
 Urno i. t. d.

Urno i. t. d.
 Snope koj obrnimo,
 Krěpko jih namlatimo!
 Urno i. t. d.

Urno i. t. d.
 Škopo strani, slamo v kraj!
 Zlato zrnje na vršaj!
 Urno i. t. d.

Urno i. t. d.
 Zadnjič žito zvějajmo
 Vina semkaj, žejni smo!
 Urno čepec iz pod rok,
 Pikapoka, pikapok.

M. Vilhar.

Orač.

Pomlad potrka
 Hajd na nogé,
 Nam bo ogréla
 Možko srcé!
 Plug iz pod strêhe
 Brano na dan!
 Jarne na vole,
 Kdor ni zaspan!

Zemlja se taja,
 Svet Valentin
 Vabi na dělo,
 Děla sem sin!
 Zjutraj naprežem,
 Plug svoj držim,
 V desno in lěvo
 Brazde drobim!

Žito posějem
 Tukaj in tam,
 Marno povlěčem,
 Potlej pa dam'!
 Sprežem voliče
 S plugom pa v kraj!
 Jesen klicala
 Bo ga nazaj!

Vilhar.

Kosec.

Železa, dvě osli
 In čutarico
 In koso na ramo,
 Pa hajd na goró!
 Zelena senožet
 In trave lěpé,
 Me, vabijo k sebi
 Na hladne vrhé!

Pred solncem že sklepļem,
 Nabrusim kosó,
 Po travi jo sučem
 Z veselo rokó!
 Za menoj raztěpa
 Pošteno děklé,
 Obrača in grabi
 Travice lěpé.

Nad nama razgrinja
 Se jasno nebó,
 Pa moje nebesa
 So njeno okó!

Voziček nalagam,
Naprezam in grem,
Zapojem, zavriskam,
Bogú hvalo vém.

M. Vilhar.

Plèvica.

Me smo děkllice vesele,
Kakor bëla rosa mlade,
In prepëvamo kaj rade,
Kadar žito plëjemo.

Krog in krog pojó škrlice,
Protí solnčeku letijo
In molitvice puhtijo
Gor za njimi do nebá!

Urno, urno sestre drage
Ves plëvel iz plodne njive!
In sadike vse škodljive
Urno naj populimo.

Urno, urno sestre drage!
Njivo moramo doplëti!
In po tem pa pësem pëti
Vëčnemu na večno čast.

M. Vilhar.

Ženjica.

Pšenica je zrëla,
Ko čisto zlató,
Bom srpek uzela
Z veselo rokó!
Na blaženo polje
Pred dnevom hitim
In dobre sem volje,
Pëvaje trpim!

Moj srpek prav poje
In reže ko strup,
Pa pësmice moje
Navdaja mi up.
Pred srpom podira
Se klasje ljubó,
Zastonj se upira
In maja z glavó!

Moj dragi pa snopje
Za menoj vozlá,
Ga vozi v poslopje
In spravlja z vozá.
Sem pridna ženjica,
Za klasje skrbim;
Na tleh je pšenica
Očeta častim!

M. Vilhar.

Perice.

Mati zakliče pridne deklice:
 Hitro vstanite! prat se mudi;
 Srajce, rokavce, rute in pēče,
 Prte poberte, prat se mudi.

Žehto končale, lug ste izprale,
 Le na perišče nesite prat!
 Ptičke vesele vam bojo pēle,
 Ribice hočjo vas pozdravljat.

Pridne perilje, da b' se učile
 Tudi uprati svoje srcé,
 Grenke solzice vaše dušice
 Bojo omile, očedile.

Dobro ožmite ino splaknite,
 Vmazano pustit b'lo bi grdó;
 Solnce sušilo nam bo perilo
 Bělo ko sněg se bliščalo bó.

Prav spokoriti, dobro omiti
 Grešniki mormo svoje srcé;
 Milost bo sjala, sree nam vžgala,
 Da bo v ljubezni světilo se.

Solzice.

Tebe kličejo solzice,
 Ki pred menoj zdaj bēžiš,
 Oblědvati moje lice
 Brez usmiljenja pustiš.
 Si nad sream se motila,
 Vedno vnetim le za te,
 Ko ga, draga, si zvolila
 Ni zvéstobe bolj čistě.

Naj ti mir cvětě na světu,
 Z mojega srca bēži,
 Lipico pozabi v cvětu,
 Kjer mi tvoj spomin živi.
 Se ti odpirajo sladkosti,
 Dragi vĕnĕcki pletó,
 Lahko ranjeno bridkosti
 Moje srce pilo bo.

Bi le mogel pozabiti
 Tvoj ljubezni poln obraz!
 Te li moram zapustiti,
 Pomnil te bom vsaki čas!
 Žalost mi srce zaliva,
 Le po tebi hrepenim,
 Dokler grob me ne pokriva,
 Ljubi mir zastonj želim.

M. Kastelic.

Věnc ljubezni.

I.

Zemlja se zagrne v tmine,
 Glava težka mi zaspi;
 Duh čez hribe in doline
 Na perutih k teb' hiti.

Teb' v naročje glavo trudno
 Denem, gledam ti v obraz,
 Ti pa smejaš se priljudno
 Ko si se nekdanji čas.

Mi kušuješ mlado lice,
 K srcu nosiš mi rokó,
 Brišeš radostne solzice,
 Ki po licu mi tekó.

II.

V ljubem si ostala kraji,
 Jaz pa šel sem daleč preč,
 Morebiti sreča naji
 Tu ne združil nikdar več.

Ves čas, ko si mi odvzeta,
 Štejem ure, štejem dni,
 Z ur so mēsci, z dni so lēta,
 Mēscem, lēt pa konca ni.

Pomlad se na zemljo vrne,
 Pětje slavcev se zbudi,
 V cvětje zemlja se zagrne,
 Za me pa pomladi ni.

III.

Čas vrtil se neprestano,
 Celi rane in děli,
 Meni pa nekdanjo rano
 Vsak dan zopet obudi.

V tēku, ki tekó ga lēta,
 Draga, ti postala boš
 Modra žena iz dēkleta;
 Jaz iz fanta moder mož.

Srce mirno bo postalo,
 Zginil čas bo sladkih sanj,
 Drugega ne bo ostalo,
 Ko solzé v spominu nanj.

IV.

Moja pēsem bo nosila
 Tvojo hvalo križem svēt,
 Z ust mladenčev se glasila
 Bo še v času poznih lēt.

Iz solzá, ki so vesele
 Mi rosile moj obraz,
 Rože bodo razevētēle,
 Ko spet pride cvētja čas.

Iz solzá, ki so otožne
 Zalivale mi okó,
 Vijolice pa pobožne
 Pomlad obrodila bó.

S. Jenko.

Samo.

Kje nek zemlja grobe krije,
 Kjer junaci domačije
 Mirno smrtno spanje spé?
 Al nihčé za njé ne vé?

Rad nad tvojo, hrabri Samo,
 Bi pokleknil črno jamo,
 Kušnil rušnjo, ki pod njo
 Hrabro ti leži tēló!

I klečé tik tvoje rake
 Sebi moč ljubezni take,
 Kakoršno si ti gojil,
 V srce bi le-to le vlil.

V pšsmih glas bi svoj povzdignil,
 Z njim Slovence bi navdihnil;
 Tvojo vrédnost rod spoznal,
 Tebe vréden bi postal. —

S. Jenko.

Vysoká hora.

Horo, horo, vysoká jsi!
 Má panenka vzdálená jsi,
 Vzdálená jsi za horama,
 Vadne láska mezi náma.

Vadne, vadne, ach uvádne!
 Není v světě pro mne žádné,
 Není žádné potěšení,
 Pro mne více k nalezení. —

Borba.

Kud ste svibnja mog časovi kratki?
 Nade sancí zlatni dan i noć?
 Kan pod lěto ode slavulj sladki,
 Vidio sam vas hitrom jagmom proč. —

Smrki sunce! danah mi nerodit
 Dosta dugo čekô sam zahman:
 Čas mladosti tonu, kô tone u vodi
 Zlatan prstan . . . prošo je moj dan.

Tražih sladki mir u prašnih knjigah
 Kan u ružah pčela traži med;
 Plaća praha, plaća gorkih brigah
 Sad je meni uspomene jed.

Iz srca mi nauk sanke dere,
 Mladih mojih danah sladki dar:
 Razbjenog se hvatam čuna vĕre
 Ko razbjenih dasakah mornar.

Nu čas bĕži ko noćca ozori;
 Razbjen ĕum mi izbaci talas . . .
 Gdĕ ste sancij? gdĕ li zlatni dvori?
 Gdĕ ti zvezdo, što sjala on ĕas.

Stanko Vraz.

Sanja.

Pri zeleni mizi
 Moški ino ženske,
 Drušina gospode
 Bila je slovenske.

Z drušino možakov
 Gospodiĕne zale
 V našem so jeziku
 Gladko vse kramljale.

Ves zavzet sem gledal,
 Ćudu sem se ĕudil,
 Da iz sanj goljufnih
 Naglo sem se zbudil.

Š. Jenko.

Srca sile.

Kadar gledam v nebo jasno,
 Kadar gledam v tihi, mirni šĕip,
 Mi veselja bije glasno
 Srce, kaŕe mi okó nje kip!
 Ko vidim tako zvezde mrgolĕti,
 Mi srce mora pĕsmico zapĕti.

Kadar pride zora zlata,
 Kadar solnĕni ŕark mi pribliŕi,
 Se zelena vzdiga trata,
 Ptica melodije mi glasi;
 Tedaj v natĕro krasno le hitĕti
 Me sili ino pĕsmico zapĕti,

Tam ko vidim cvětke mile,
 Ko natore vidim zelenjad,
 Kamor srca so me sile
 Gnale, si želim le zmir ostat'
 In slušat ptice sladko žvrgolėti,
 Pa tudi z njimi pėsmice si peti.

Janko Vijanski.

Bčelar.

Bučelice rojite
 Iz ula izletite!
 Po pisani livadi
 Razpnite perotnice,
 Preljube sirotice!

Skopnėli so snėgovi,
 Potihnili vėtrovi,
 Že rožice cvětijo
 In kronice dišijo;
 Bučelice rojite,
 Na pašo izletite!

Po nebu solnce plava,
 Vesela je narava;
 Metulj po polji lėta
 Od cvėta pa do cvėta;
 Bučelice rojite
 Na cvětje poletite.

Le pojdite po pólji
 Po cvėticah okolji
 Medu mi naberite,
 Na dom ga nanosite,
 Da bote svoje cele
 Za zimo preskrbėle.

Naložite nožice
 Za božične potice,
 Napolnovajte stėne
 Za svečnike crkvene;
 Bučelice rojite,
 Iz ula izletite!

Na vrtu.

Po vrtu sem hodil,
 Cvětlice sem bral,
 Otrokom naj lėpše
 Za vėnce dajál.

In vėnce splėtali
 So mične, lėpe,
 In zraven ustili
 Besėde sládkė.

O mila nedolžnost!
Kak sladko živiš!
Pri rožcah minljivih
Se tak veselíš!

Nedolžne ročice
In čisto sreče,
Te rožce so tiste,
Ki tebe zlaté.

Oj zmiraj tak sladko
Tvoj cvět, da bi klil!
Med rožce naj raje
Bi v věnce gá vil!

A. Praprotnik.

Mati.

Děte řěvno, děte malo,
Kdaj nek bodeš poplašalo
Vse skrbi, kih tvoja mati
Za-te móгла je prestati?

Postljo kolkokrat přestlala,
Zibelj tvojo sem zibala,
Ti zapěla pěsem sladko,
Da zaspalo si črez kratko.

Sem pod srcem te nosila,
Z lastnim mlěkom te dojila,
Noč in dan za te skrbeľa,
Noč in dan za te živěľa.

Črez te potlej se nagnila,
Srčno k Bogu sem molila:
„Oče hudega ga brani,
Meni, sebi ga ohrani.“

Děte malo in ubožno,
Bodi pridno in pobožno:
S tem skrbi mi boš plačalo,
Děte řěvno, děte malo!

S. Jenko.

Jadransko morje.

Buči, morje adrijansko!
Bilo někdaj si slovansko,
Ko po tebi hrastov brod
Vozil je slovanski rod.

Ko ob tebi města běle
Naših dědov so cvětele,
Ko so jadra njih imé,
So nosile njih vojské.

Tiho morje! kam si djalo,
 Al brodove pokopalo,
 Si jih zbilob ob peči,
 Da jih viděti več ni?

Morje ni jih pokopalo,
 Ob peči jih ni razdjalo,
 Da jih viděti ni več,
 Tega kriv je tuji meč.

S. Jenko.

Moja gomila.

Ko zaspal bom v smrti,
 Ne kopljite jame,
 Kjer vrste se križi;
 Tam ni mēsta za me.

Na visoki Tatri
 Jamo mi skopljite,
 Tri drēvesa svete
 Na-njo zasadite.

Tam moj duh bo gledal
 Na vse štiri strani,
 Dokler svētla zora
 Dneva ne oznani.

S. Jenko.

Pěsem starega Krajncea.

Kaj doživel sem na svēti?
 Bog se usmil' kaj se godi!
 Vsak nerodno če živěti
 In pregrēhe kraja ni.

Če zmešnjavo oblek pogledam,
 Skoraj Krajncev ne poznam:
 Vsi podobni so sosedam,
 Bit' Slovenci jih je sram.

Pri tih spakih je vganjvati:
 Biba leze, biba ni —
 So Slovenci imen'vati,
 Če polž kozel je z rogmi.

Vsak oškomban po soldaško,
 Zajc mu striže pod brado,
 Hlače nosi po francozko,
 Nēmec, Lah je za pestjo.

Zdajne kmetiške dēkleta
 Kakor žlahtne so gospé,
 Vsaka 'z žkatjice uzeta
 V zlatu, svili, to se vē.

Oblačila vse imajo
 Iz angleškega blagá,
 Vsēm domačim slovo dajo,
 Kar je tujga, to veljá.

Barke nam blago nesejo,
 Vino, žganje ljubi vsak,
 Že kofē berači p'jejo,
 Kmal bi vrglo to me znak!

Vsak čez huđe čase toži,
 Da nikjer ni dnarja vzet;
 Ta si slēp sam težo množi,
 Potlej z lahko če živet.

Kar srce je zlezlo v hlače,
 U opasico pa vrat,
 Glava biti če drugače,
 Jela torej se mēšat.

Mladi star'ga več ne sluša,
 Stari mlad'ga še spoštuj!
 Moj Bog, kaj še človek skuša,
 Svēt pa je če dalje huj.

„Stara šema tiho bodi,
 Drži jezik za zobmi,
 Al pa te jemal bo zlodi“
 Tak mladina govori.

Ni ga več moža besēde,
 Ko bi z lučjo ga iskal,
 Namēst mož so brze zmeđe,
 Nočj'o vědēt', kar je prav.

Dělavci le na goljifjo
 Dělajo in na okó,
 Kupei imajo odrtijo
 Za tovaršico zvésto.

Kdor gospodski dim če biti
 Začne véro zaničvat';
 Da ga svét začne hvaliti,
 Trapa věčnega imenvat'.

Ženske naše več ne znajo
 Tihe sramožljive bit',
 Vse z jezikom obravnajo
 Zlodja znajo ž njim krotit'.

Se po dviških šapljih praša,
 Proč so prešli že povsod;
 Cganost se za mizo znaša,
 Dvišto šlo za đuri v kot.

Silno silno véra pěša,
 U pregrěhah vse tiči,
 Čudno se nam štrenja měša,
 Voz nam le pod pot leti.

S šibo lakote, bolezní
 In z vojsko je Bog svaril,
 Nas oteti věčnem brezdni —
 Pa se je zastonj jezil.

O ko b' rajnci oživěli,
 Vidli, kaj je zdaj na svét'.
 Za glavó bi se prijěli,
 Naglo si želěli vmrět'.

Če tako še dalje pojde,
 Sam ne vém, kaj bo 'z tegá,
 Pa saj bo brez moje škode
 Kmalo pojdem iz světá.

Dobro jutro.

Lahno gine
Groza tmine,
Petelina glas
Drami tiho vas :
Dobro jutro!

Mrak se vrne
V jame črne,
Tamne zemlje dnó,
Zvezde gasnejo :
Dobro jutro!

Skozi vrata
Neba zlata
Zora priblišči,
Nebo rudeči :
Dobro jutro!

Svět se maja
In vstaja ;
Ptiči zapojó,
Duri se odró :
Dobro jutro!

V bliska slavi
Zdaj pozdravi
Plan, goro in zrak,
Solnce běli trak :
Dobro jutro!

Vname dělo
Se veselo
Neštěvilnih rok,
Vrt miglja in log :
Dobro jutro!

Solnce hoče
Biti vroče,
Odneha hlad ;
Toraj zadnjokrat :
Dobro jutro!

Podgorski.

Studenček.

Studenček pod skalo
Samotno kipi,
Vodico prezalo
Pred seboj vali ;
U senco se skrije,
Ko solnce gorkó
Po logu zasije
Nad bistro vodó.

Zdaj mrzla vodica
Po senci šumi,
Iz ktere še ptica
Napiti želi
Bliz tebe stojijo
Vijolce lépé,
Prežlahтно cvětijo,
Prijazno dišé.

Pri tebi počijem,
 Se dobro hladim; —
 Se vode napijem,
 Ter žejo vgasim.
 Studenček pod skalo
 Samotno kipi,
 Vodico prav zalo
 Pred seboj vali.

Obalo.

Šent-Urbanova.

Preljubi sveti Urban,
 Ti dober naš mejaš,
 V goricah ti stanuješ,
 In žlahtno grozdje 'maš;
 Le zori ga — in medi ga
 (Boš dal nam dober mošt).

Iz gorco v gorco gleda,
 Al Urban zeleni;
 Vesel mejaša kaže,
 Kdar zelen plašč dobi.
 Povabi ga, da b' v bramek šla,
 (In pila vsak en glaž).

Veselo te na hribci
 Vsak kmetič počasti;
 Okol' podobe tvoje
 Rad brajdo naredi.
 Le varji nam — oskrbi nam
 (Gorice ž'ahten sad).

Po svetem Mihaelu
 Trgatev dobra je,
 O svetemu Martinu
 Pa vince krsti se;
 Le pijmo ga, hvalmo Boga,
 (K' nam dobro vince dá).

Vsak priden kmetič skrbno
 Vinograd okopá,
 In k svetemu Urbanu
 Se v gorco rad počá;
 Pogledat gre, kak kaže se,
 (Al čepok še diži)?

Na zdravje vséh Slovencev
 Naših prijatelov,
 Posebno pa Dolencev
 Urbana sosedov:
 Nalijmo mi, popijmo vsi,
 (Slovence Bog živi)!

Narodna.

Občutki.

Ko zagledam jasno vas gorè,
 Z večnim snëgom bëlodète,
 Iz srca vzdigujejo željè
 Se popred nerazodète,

Čudno v meni gane se srce,
Kaj godi se mu, samo ne vě.

Ko zagledam lépo zelenjad,
Kjer studenc se bister vije,
In pihljaje tiholjubni hlad
Med cvētlice divne dije,
Čudno v meni gane se srce,
Kaj godi se mu, samo mu vě.

Ko zagledam polno zvezd nebó,
Milo-sjajno bělo luno,
Skozi gajev slišim v noč temno
Biti miloglasno struno;
Čudno v meni gane se srce
Kaj godi se mu, samo ne vě.

Ko zagledam žarovnet obraz
Čiste ljubljene dēvice,
Kteri vije žlahtnogladki las;
Se čez bělo, zorno lice;
Čudno v meni gane se srce,
Kaj godi se mu, samo ne vě.

Ko zagledam polno radosti
Drago svojo domačijo,
Ko se struna srčna oglasi,
Pēsmi mile se zbudijo,
Čudno v meni gane se srce,
Kaj godi se mu, samo ne vě.

Kaj prijatli, je le vendar to
Čudno srca brepenenje?
Čujte, čujte, to srca blago
Je nebeško poželjenje,
Kadar v meni gane se srce,
Njega v njem občutki se budē.

Dr. L. Toman.

Pod prozorom.

Moja pèsma krotko moli
 Kroz tu tíhu noć:
 Dodji s běla grada doli,
 Dodji, dušo, dodj!
 Šuštec tresu grane bori
 U mēsećini:
 Nek te, dušo, strah nemori;
 Neprijatelj spi.

Čuj slavića u dubravi!
 Vapi njegov pjev:
 „Uteši ga, što ga stravi
 Najkrasnija dčv'!“
 On razumi srdca jade,
 Milih udes hud;
 On razblažit pēsmom znade
 Svaku nježnu grud.

Ded' i tebe da razblaži,
 Stđji k men' u gaj!
 Ah smiluj se i pokaži
 Pěvcu put u raj!
 Ah put u raj!

Stanko Vraz.

Dělapust!

Prijazno zvonenje
 V dolino doni,
 Nam praznik znanuje
 Veselo glasi!
 In dēlo težavno
 Končali smo žé
 Dovoljno, veselo
 Nam bije srécé.

Hvalčžni zapojmo
 Zdaj slavo Bogu,
 In pojd'mo veselo
 Počivat domú!
 Gospodovi praznik
 Približal se je,
 On duši veselje
 In moč nam dajé.

O kako zahaja
 Nam solnce lěpó,
 Ozira se milo
 In jemlje slovó!
 Oj solnce prijazno
 Vabiti nas će,
 Na praznik veseli,
 Da ž njim bi šli tje.

Tam vedno obhaja
 Se praznik vesel,
 Nikoli ne mine,
 Ga Bog je začel!
 Ko enkrat se stekel
 Življenja bo čas,
 Bo dělapust věčnj
 Tud prišel za nas.

A. Praprotnik.

Večerna.

Solnce se je skrilo,
Zvon je že odpěl;
Dělo se storilo,
Dan je slovo vzel.
Začne se drugoč
Za počiti noč,
Nam za mlado jutro
Dati novo moč.

Pod perutni božjim'
Lahko sladko spim,
K Jezusu vzdihnem
Ko se prebudim;
Božji angeli
Bodo varvali
Njega, ki se z Bogom
Vleže in zaspi.

Zvezde lesketajo.
Nebo se svetli,
Nam na znanje dajo,
Da tam noči ni.
Solnce je Bog sam
Svojim ljubejam,
Véčna luč jim svéti
Kjer je večni dan!

Srečen, kdor nedolžno
Ino prav živi,
Srečen, kdor pobožno
Sklene svoje dni,
Srečna družina
Tamkaj čaka ga,
Ž njo na véčne čase
Gledal bo Boga.

Kolko révnih, vbogih
V noči zdaj trpi,
V sili in nadlogah
Spanja si želi.
Nečem pozabit
Lépo zahvalit
Véčnega, ki meni
Daja si počit.

Oče tebi hvala
Za dobrote vse,
Ki mi jih darvala
Tvoja roka je.
Ljubi angelj moj
Varuj me nocoj!
In prihodnjo jutro
Bodi Bog z menoj!

Zvezdica.

Mrak tihotni vas že krije.
Sladki mir na zemljo lije
Mili žar večernice;
Ptica v logu mirno spava
Le oblakov čreda plava
Pod obnebjem semtertje.

V majhni izbi děte bolno
 Blédih líčíc tuge polno
 Spi na rěvni postljiici.
 Zraven čuje mati bléda
 In zvézdica svétla gleda
 V izbo tihe žalosti.

Zdaj zarudi děte v lica,
 Vtrne svétla zvézdica
 In zleti pred oknice;
 Čuj glasove sladkomične,
 Od zvézdice žarnolične
 Govor ti zasliši se:

„Sladki sinek, děte bolno,
 Vbogo děte, tuge polno,
 Čuješ li, poznaš moj glas?
 Gledaj jaz tvoj oče mili,
 Prišel v zvézdosvétlem krili
 Sem na zemljo k tebi v vas“.

„Pojdi z menoj, sinek blagi,
 V moji domovini dragi
 Ni bolezní, ni solzá;
 Tamkej zdravje věčno klíje,
 Žar veselja vedno síje,
 Družba angeljčkov igra“.

„Pojdi z menoj sinek mili,
 Angeljčki ti bodo vili
 Svétložlate věnčeke;
 Běle trgal boš cvětlice,
 Božal světle boš zvézdice
 Kakor krotke ovčice“.

„Pojdi z menoj v stanje krasno,
 Kjer nebó je vedno jasno,
 Kjer je mili oče tvoj!“

Čuj, kak pësmice donijo,
 Angeljci nasprot hitijo,
 Pojdi, pojdi sinek moj!

In glej! hrepeneč ročice
 Děček dvigne, žarno lice
 V sladkem smëhu oblëdi;
 Milo mamico pogleda —
 Vgasne zvezda svetloblëda,
 Vbogo dëte v smrt zaspi.

Jeriša.

Slanca.

Je pa davi slanica padla
 Na zelene travnike,
 Je vso travco pomorila
 In vse žlahtne ročice.

Meni pa nič ni za ročce,
 Ako slanica jih vzemë,
 Meni je za dëčlo mojo,
 Ki pustiti hoče me.

Ravno srëdi mojga srca
 Edna ročica cvëti,
 Če ne boš ji prilijala,
 Se gotovo posuši.

Kaj ji bodem prilijala,
 Nimam vinca al' vodë,
 Jaz pa bodem le prilila
 Svëtile svoje solzice.

Narodna.

O pol noči.

O polnoči moj duh bedi
 Vzdiguje se v nebesa,
 Kjer lučnate tēlesa
 Vrtijo se skoz vëke že;
 O polnoči moj duh bedi.

O polnoči moj duh bedi
 Za domovino milo
 In nje krvavo silo
 Žaluje ter toguje se.
 O polnoči moj duh bedi.

O polnoči moj duh bedi
 In Boga molí milo,
 Da njo bi božje krilo
 Obsëňčalo, obvarvalo.
 O polnoči moj duh bedi.

Dav. Trstenjak.

Slava mladosti.

Oj mladosti, oj dragosti!
 Dobo snage, dobo zdravlja,
 Dobo burne odvažnosti
 I na zemlji rajskog slavlja!
 Silo divna u naravi!
 Tebe moja pjesma slavi.

Ti si lépo vito drvee,
 Što put neba pružaš grane,
 Zdrava soka — čiste krvce
 A žestine razigrane,
 Pomamna si i vilovna
 U pomami napredovna.

Stas ti vitak, lišće krasno,
 Noga brza, neumorna,
 Oko bistro, grlo jasno,
 A ruka ti ratoborna;
 Dalje vidiš, bolje čuješ,
 Rasteš, bujiš, obiluješ.

Tebi zora lepše rudi,
 Tebi sunce lepše sine,
 Većma nadme miris grudi,
 Tebi vrème brže mine;
 Krasna jutra i uranci,
 Divne noći, srećni danci.

Ti uz srдца glas prijanjaš,
 Tebi guče to golublje,
 Ti najsladje sanke sanjaš,
 Ti uzdišeš ponajdublje.
 Na oblacih gradiš dvore,
 Gdè angjeli s tobom sbore.

Tebi samoj sav svēt tepa
 I naděva uz tepanje
 Imena ti sladka, lépa:
 Ti si svētu milovanje,
 Dika, duša i srdašće,
 Zora, zlato i sunašće.

Ti si stidna i srameća,
 Veselit se ti umiješ,
 Najsladja je tvoja sreća,
 U sav grohot ti se smiješ,
 Za brigu te briga nije,
 Po srceu ti jed nerije.

U noge se ti uzdaješ,
 U kolo se hvataš složno,
 Igre svake igrat baješ
 Razdraženo, razpoložno.
 Za igranja brza, hitra,
 Veselo se srcece titra.

A ljubeći ljubiš pravo,
 Ljubiš vërno, postojano,
 Ti se jedna nadaš zdravo
 I izgledaš pouzdano,
 Želje tvoje, želje vruće
 Gramženje su i čeznuće.

Ti se dižeš hametice,
 Da prkosiš kletoj zlobi;
 Kad tuguješ nedužnice,
 Kamen tvrdi zaplakô bi,
 U tvom li se rajnu smrče,
 Suze roniš ponajgrče.

U kog da se svēt uzdaje,
 Kada mu je do poleta?
 Na mladijih svēt ostaje,
 Mlada lěta — nada světa;
 Mladost svako snosi breme,
 Mladost svagda slavno pleme.

Oj mladosti zelen bore,
 Zeleniš se svega vĕka,
 A tvoje su kitne gore,
 Dol, livada, bistra rĕka;
 Tvoji sladki ti domĕnci,
 Tvoje pĕsme, tvoji vĕnci.

A kad mineš, dobo krasna,
 Spominjanje najsladje si,
 Razdragaš nas kadšto za sna,
 Još nas žacnu tvoji bĕsi,
 I projuri po kostina'
 Čudna tvoja munjevina.

Blago našoj omladini,
 Ako shvaća, što nam vrĕdi
 Blago miloj otačbini,
 Kad joj mladež sreći gledi,
 Kad mladuje i dĕvuje,
 I mladujuć napreduje.

Ivan Trnski.

Još Hrvatska.

Još Hrvatska nij propala
 Dok mi živimo,
 Visoko se bude stala,
 Kad ju zbudimo;
 Ak' je dugo tvrdo spala,
 Jaća hoće bit,
 Ak' je sada u snu mala,
 Hoće s' prostranit.

Voćput sanja čudne senje
 Sladke radosti,
 Kada joj se kažu tenje
 Jake mladosti;
 Drugda pako magle crne
 Nju obstiraju,
 Kada sestre njoj nevĕrne
 Nju zapiraju.

Jednoč vidi županije
 Sve ponovljene,
 Stare slavne sve banije
 Z nova stvorene.

Vidi, čuje i Slovence
 Krepke dolazit,
 I s Hrvati neprestance
 Tako govorit:

Oj Hrvati braćo mila,
 Čujte našu rěč,
 Razdružiti nas neće sila,
 Baš nikakva već;
 Nas je nęгда jedna majka,
 Draga rodila,
 S jednim nas je, Bog joj plati,
 Mlękom dojila.

Kako ćemo majki bolje
 Sad zahvaliti,
 Neg da budmo jedne volje,
 Svi sjediniti;
 Jal i nazlob njoj su sine
 Sve razdružili,
 Stare slavne domovine
 Diku srušili.

Nij' li skoro skrajnje vreme,
 Da ju zvisimo,
 Ter da tuđe težko breme,
 Iz nas bacimo;
 Stari smo i mi Hrvati,
 Nismo zabili,
 Da su naši pravi brati
 Zlo probavili.

Jednoč čuje svoje sine,
 Glasno pęvati,
 Složno glase u visine,
 Tako dizati:
 Braćo! danas kolo vodi,
 Danak svetkuje,
 Hrvatska se preporodi,
 Sin se raduje.

V kolu jesu svi Hrvati
 Stare države,
 Stare slave vèrni svati
 Z Like, Krbave;
 Kranjci, Stajer, Gorotanci,
 I Slavonija,
 Bosna, Srbi, Istrianci
 Ter Dalmacija.

Svi Hrvati se rukuje
 I poznavaju,
 Istinski se sad čeluju,
 Rěč si davaju:
 Neka znadu světa puci,
 Njihov novi svez,
 Hvalit će ju vnukov vnuci,
 Njihov narod ves.

Nuder braćo! čaše s vinom
 Sad napunite,
 Zdravicu hrvatskim sinom
 Vèrnim napijte,
 Neka živi naša sloga,
 Svaki pravi Slav,
 Pravi sinko roda svoga
 Neka bude zdrav.

Ljudevit Gaj.

Věra Ilira u Boga.

Le patriotisme des nations doit être egoïste.
 Mad. de Staël.

Svemogući vèkoviti
 Gospodine Bože,
 Bez kojega učiniti
 Ništa se nemože!

U čistoći srdeca moga
 Na kolěna padam,
 Iz nebeskog dvora Tvoga
 Pomoci se nadam.

Ja ni bune, ni nemira,
 Niti ću krivice,
 A i moje nek nedira
 Nitko u pravice.

Kralj je dobar i pravedan,
 Njega se nebojim,
 Kada stare biti vrėdan
 Milosti nastojim.

Ilirstva je slobod' mati,
 Otac duh i vrėme,
 Cilj pomoću Tvom lupati
 Verige i breme.

Krv i život prijateljem
 Voljno žrtvovati,
 A junačtvo tlačiteljem
 Vazda ukazati.

Tomo Blažek.

Notranjsko.

Tam siva kjer Snežnika glava,
Gleda jutra mili žar, —
V Jadran zre naš, kjer ladja plava,
Čudoviti zemlje dar.

Poglej Ipave polno cvetje;
V gorah rude dom srebra;
Čuj v jamah boginj rajsko pětje
Prizor naš je to svetá!

Kjer čudno jézero se bliska
Je mostovja krasni stroj,
Zaganja, škriplje, divje piska
Burja kliče nas u boj!

Hlad ljubeznivi z lipe věje;
Srce vsklikne: „o moj dom“!
Slavjanska misel srca greje
Strastno kakor blisk i grom.

Josip Vovk.

Mar i bor.

Pravice naroda nam ščit in var,
Pravice naroda nam skrb in mar,
Pravice naroda vseh sreč izvor,
Pravice naroda naš sveti bor.

Če se spoštuje naša sveta stvar,
Za mir in spravo s tujci nam je mar,
Če stavi pa nasprot se jih vpor,
Naj vname se za dom junaški bor.

Zato priseže vsak, al' mlad al' star,
Da mu za srečo roda zmir je mar,
Zato si voli rodoljubov sbor,
Za mesto geslo svoje: Mar i bor!

Dr. Toman.

Cirkniško jezero.

Pozdravljam srčno te jezero,
Kakó si lepo sinje spet!
Kje tebi še enako ktéro
Pokazati zamore svet?

In temni Javornik visoki
Te vedno varuje zvestó,
Pod katerim skriti so iztoki,
Ki nikdar ti ne usehnó.

Po svetu govori o tebi
Široko se in vse strmi
Nad čudom, ktero hraniš v sebi:
Zdaj dno se polni, zdaj suši.

Enako ti srcé je moje,
Zdaj polno sreče je sladké,
Zdaj prazno, kakor dno je tvoje,
Kedar ti odtekó vodé!

Obhaja vendar me veselje,
Ko zró oči te, ljubi kraj,
Izpolnjene so vroče želje,
Bog vé, te gledam še kedaj?

Predica.

Mati, draga mati,
K meni se vsedite,
Pesem o junaku
Milo zapojite.

Kólo, urno kólo,
Pa se hitro vrti,
Upe kliči zopet,
Ki so že zatrti.

Mati je začela
Pesem milo peti,
Deklico pa srce
Jelo je boleti.

Pesem je vtihnila,
Mati zadremala,
Vstavilo se kólo,
Děva je jokala. —

Na kolovrat tihi
Naslonila glávo,
Spómin v srcu rano
Vseka ji krvavo.

Vrli Slovenec.

Slovenija mila
 Moj ljubljeni dom!
 Da zemlja zakrila,
 Oj ljubil te bom!
 Dar'vati čem za-te
 Življenje in kri,
 Gorje mu, ki na-te
 Le prst položi!

Od někdaj prebival
 Je tukaj moj rod;
 Kri v bojih prelival
 In tesal si brod;
 Tud zdaj se bojuje,
 Junaško za njo,
 Gorje mu, ki psuje
 Slovensko zemljó!

Dokler oko gleda,
 Po žilah vre kri,
 Slovenska beseda
 Iz prs mi doní;
 Sréd groma in bliska
 Poljubil te bom;
 Gorje mu, ki stiska
 In kuje moj dom!

Kdar v hladni gómili
 Počival bom že,
 Bo za-te, dom mili!
 Gorělo srcé;
 V zemlji domači
 Bom klicel povsod:
 Gorje mu, ki tlači
 Slovenski moj rod!
 Jožef Virk.

Slavjan.

Ja sam Slavjan dušom, tělom,
 To sam rěčju, to sam dělom,
 To je srđca moga slast!

Kano evěđa imam braće,
 Dušman zalud radi, šta će,
 Dok si Slavjan štiti čast!

Na jug nek te Dunav nosi,
 Tam, gdje Sava zemlju rosi,
 Gdje se naški ori, oj!
 Pozdrav čuješ: brate moj!

Zato kažem světu cělom,
 Da sam Slavjan dušom, tělom:
 To je srđca moga slast!

Slovaška.

Bratislava, Bratislava!
 Tam zapadla Slávov sláva;
 Tam pohanské hordy sa vztékaly,
 Slavskú chasu dorúbaly.

Hej Kosovo krásne pole!
 Tys zavdalo Srbom bóle;
 Nad tebou vial barjak car Lazára,
 Žije o njom povest stará.

Biela hora, Biela hora!
 Kedy svitne tvoja zora?
 Žijú ešte tvoje deti, žijú,
 Tvoju vinu krvou zmyju.

Ostrolenka, Ostrolenka!
 Rani srdce tvá spomienka;
 Ty si pomník živý smutnej stváry,
 Tam brat brata rúbal dravý.

Hej Slovania, čo je sláva?
 Ved v nás jedna kru pohráva,
 Od Urala až hen ku Balkánu,
 Slávom krásne zory splanú.

I kde sela sú Rusina,
 I kde bydle Dalmatina,
 Kde Adria hučí, Sáva, Drina,
 Slovanského je vlast syna.

I kde Tatra strma čučí,
 I kde vlna Labou hučí:
 Hore teda bratia, hore verní!
 Nech upadne vrah náš čierny!

Domovina.

Kto ne ljubi domovine,
 Mile drage otčevine,
 Krvca toplá mu ne vrije;
 Kto ju ljubi zvesto, stalno,
 Nek mu je življenje kalno,
 Na zemlji osamljen nije.

Kto ne ljubi děvě blage,
 Ne zna, što su duše drage,
 Ne zna, što je božja sila;
 Medna usta kto čěliva,
 Rajska mu se slast razliva,
 Da bi samo věčna bila!

Um i srdce tvoje budi,
 Naši žalji, naši trudi,
 Domovino ma milena!
 Ti si děva plemenita,
 Vsud po zemljici čestita,
 Moja ružica svilena!

Dr. Razlag.

U tudjini.

Srdce moje tužno tuži
 U samoti žalostnoj,
 Kako lepir vehloj ruži
 U livadi studennoj;
 Zahman razprostiram ruke,
 Rastu, rastu težke muke.

Slavulj pěva pėsme krasne,
 Moje pėsme tuguju,
 Noći sjaju zvězde jasne,
 Moji puti temni su;
 Slze oko gorke roni,
 Jer mi glas tvoj ne zazvoni.

Rujna kad se zora zbudi,
 Žgine sladki sanek moj,
 Srca moga mili trud
 S mnom biju vrući boj;
 Ah od majke je sudbina
 Razdružila mladog sina!

Vsaki potok romoneći,
 Mlade lune blědi žar,
 Vsaki pupoljec cvěteći
 Javlja domovine čar;
 Nema mira, nema sreće,
 Dok se k tebi sin ne kreće.

O tudjino ti nemila!
 Tvoje grudi su nam grob —
 Sreća bude opet klila,
 Slavjan ako nije rob;
 Duh božanski na visini
 Nek odmgne domovini!

Dr. Razlag.

Moj rod.

Bura huli, mlnje užas sěva, Vsaka šuti stvarca plaha, nēma,
 Noč je temna, nema zvězde, dneva, Dēte k majci hiti, ju objema;
 Nema lune bělog' srebra oči, Skladno vse nemilo se razdrobi,
 Da se slože jednorodne moći. Nema traga staroj, srečnoj dobi.

Nenadano svane nam danica,
 Eto zore, eto slnčnog' lica!
 Rod se zbira v šake nebrojene,
 Da mu slava nikad ne povene.

Dr. Razlag.

V o j í n.

Domov z vojny nešťastlivej
 Navracia sa na koni,
 Ide cestou hory clivej,
 Mračná tiahnu, dažď roni.

Ide trudno zamyslený,
 V srdci nesie ťažký žiaľ,
 A dažď šumi roznesený,
 Kvapká zo škaredých skál.

Pusto všade, hluchó všade
 Divými úbočami,
 Hory stoja v dlhom rade,
 Kývajú vrchovcami.

Rany pála ho po tele,
 Krú mu sinie sadnuta,
 Duša mu je od ocele
 Smrteľne pohnutá. —

Krá, krá, — škrečia ponad neho
 Smrt vetriace havrany:
 Už nikdy kraja rodného
 Viac neuvidíš strany.

Počúva ten škrek chríplavý,
 A tu piesen havraniu;
 Ešte raz zdvihne zrak tmavý,
 Zašle ho v rodnú stranu! —

Konik zvolna postupuje,
 Erdží a obzerá sa,
 V úskali sa ohlašuje
 Pustá ozvena lesa. —

Už den minul, — svet okolo
 Zamára sa v tme nočnej;
 Lež toho vidieť nebolo —
 Von vystúpit z hory tej.
 Jakub Graichman.

Z m e n a.

Keď sa nebies modrina
 Mraky zahalila,
 Vtedy dušička moja
 Bolastne žialila.

A keď sa zas obloha
 Mile vyjasnila,
 Zas mi srdce plesalo,
 Duša veselila.

Teraz — mám tu na zemi
 Dvoje modrých očí,
 Keď sa do nich nazerám
 Svet sa so mnou točí.

Keď mi plačú — môže byť
 Jasná i obloha,
 Moje srdce bolastí,
 Lká duša ubohá.

Ked sa smejú — nedbám, bars
 Jak sa blankyt mračí,
 V mojom srdci veselost
 Blažena sa zračí.

Miloslav Dumný.

Ljubici pod oknom.

Sladko spavaj, ljubica!
 Světlo zvézdice migljajo,
 Rahlo vodice šumljajo,
 Vsa narava
 Tiho spava,
 Blédo gleda lunica.
 Spavaj, spavaj,
 Mir te obdavaj,
 Sladko spavaj, ljubica!

Sladko sanjaj, ljubica!
 Sanjaj od ljubezni sreče,
 Da se nama ne odreče,
 Da krasnejše
 In milejše
 Nama vvek bo svetila!
 Sanjaj, spavaj,
 Mir te obdavaj,
 Sladko sanjaj, ljubica.

Dr. Jos. Vošnjak.

Večerna molitev gospodu.

Gospod! le k tebi priběžím
 I tebi se 'zročím;
 Če tukaj burja val drví,
 Iz dná če morje zašumí,
 Nevihta stoj! —
 Gospod, jaz tvoj sem, bodi moj!

Da ljubim te, to dobro věš
 Ti, ki po burji grěš
 Čez solzno, pomladansko plán,
 Da cvět krepčáš, pred poteptán, —
 Ti mir podáš
 Trpeče srce okrěpčáš!

Kak' ne bi ljubil te, gospod!
 Ki si me branil zmót,

Ki si me stavil v cvětni dol,
 Kjer naj pozabim srčno bol,
 Ki si me izbrál
 I pětja zlati vir mi dal!

Če dragi narod svoj častím,
 V njem tebě le slavím,
 Ti si jim blaga srca dal,
 Ki si jih meni brate zbral,
 Slovanski rod
 Naj v tvojem varstvu bo, gospod!

Naj v tvojem varstvu ona bo,
 Ki si jo dal ljubó,
 Premilo meni nežno stvar,
 Tvoj divni, tvoj děviški dar,
 Daj lahko noč
 I sveto zmirom nji pomóč.

Visoki zvězd vladár, gospod,
 Ko ločim se od tod,
 Da bi me vrédnega spoznál! —
 Da mómu narodu bi dal
 Za lahko noč:
 Ljubezen, slogo, tvojo moč!

Ivan Zupan.

Dělovanje za domovino.

Ak' si zmožen: dělaj po veliko,
 Ak' si zmožen manj: pa bolj po malo.
 Pa ne dělaj sámó záse,
 Naj se tvoj napuh ne pase,
 Saj ti je v največo diko
 Ako dělaš domu v hvalo;

Rojstnim tlam, ki so te izredila,
 Ki so v dobi vže otročji
 — Kakor v maternem naročji, —
 V blagem svojem krogu te nosila.

Ivan Zupan.

Lahko noč.

Lahko noč, děklě sladkó!
 Rože glavce so nagnile,
 Ptice v gozdu potihnsle,
 Mrak ogrnil je zemljó.

Mirno le zapri oči:
 Glav'ca ti je vže zaspana,
 Dělo, pesem sta končana, —
 Sladko spavaj, brez skrbi.

Lahko noč, ljubó děklě!
 Ak' se moj obráz ti sanja,
 Naj ga duša ne odganja,
 V dno srcá naj ga zaprě.

Ivan Zupan.

Grajska hči.

Na grajskem vrtu sred vasi
 Prelěpih rožic več cvětě,
 Najlěpša iz med rož pa je
 Ljudmila, z grada mlada hči!

„Ljudmila, z grada mlada hči,
 Ó kaj ti je, o kaj ti je,
 Da ti po licih sólzice
 Tečejo curkom iz oči?“

„Ljudmila, z grada mlada hči!
 Ó kaj ti je, o kaj ti je,
 Da ti okó otožno zrě,
 Da lěpo lice ti blědi?“

„Ó kaj mi je, kaj me teží:
 Skor róžice mi oveně,
 Skor lastovke mi odletě,
 I skoro dragi se sloví.““

„I skoro dragi se sloví,
 Znabit, nazaj ga več ne bó,
 Zakáj mi joće pač okó,
 Zakaj ah! lice mi blědi?““

Ivan Zupan.

Savska.

Šumé vrhovi drěves,
Pod drěvjem Sava šumi.
Uměš-li šepet perés,
Al' věš, kaj réka grmí?

Drěvó šepěče takó:
Kako lépo je domá,
Kjer děček hodil si ž njó,
Kjer děve rojstna so tlá.

I val šumi ti glasán,
Kakó je bilo težkó,
Podati v tujo se stran
I dom pustiti i njó.

Ivan Zupan.

Ljubezen obnovljena.

Ah! al' si zópet, zopet tú
Ti čas plamtenja brez mirú,
Al' zopet, ko někdanji čas
Me sprěmljaš ti, predrág obráz?

I šel sem tjá med daljni svět,
Da pustil bi ljubezni cvět,
Ljubezni pěv i dih i slád, —
Da kratko pustil bi pomlad.

Al' nij me, nij ohladil čas!
Ko vgledam te, predrag obraz,
Okó světló, — vže spet je tú
Mi čas plamtenja brez mirú.

Ivan Zupan.

Na balkonu.

Na hišnem balkonu je stala
I rožicam je prilivála:
Cvetíte spominke višnjéle,
I rože rudeče i běle;
Vam, cvětke, nij znano, al' meni je znano!
Kdor vas bo dobil, on dobil vas bo z mano."

Preden pred altarjem bo stala
Bo věnc si v láse vplětála:

„O z Bogom, moj stan ti dėkliški,
 Ő z Bogom, ti věnec dėviški!
 Vam, cvētko, nij znano, al' meni je znano
 Kdor věnec dobil bo, dobil ga bo z mano.“

Draga v slovenski domovini.

Al' boš cvētēč, slovenski dom!	Šumite, naši gozdi vi!
Ko k tebi jo pripeljal bom?	Ko jo pripeljem v pómładi,
Pripeljal k tebi v pómładi	I ti, o Save val derēč,
Slovanko, polno ljubavi:	Vesél naj' spremljaj, se penēč,

Ljubezni polno za naš kraj,	Kak' stari oče bo vesél
Za sveti slavski zavičáj,	Ko njo, predrago, bo objél,
Ljubezni polno za možá,	Ko bo objél, poljubil njó
Ki sin je tvojega svetá,	Na ženo umrlo mislil bo:

Na ženo, mater, vzor žená,
 Ki šla iz tega je svetá,
 Ráduje da međ ángeli
 Se rajski naši ljubavi.

Ivan Zupan.

Pozdrav.

Iskren pozdráv slovenski deželi,
 Iskren poljúb vam, o bratje od mene;
 Tam bomo kmalu skupaj živēli,
 Kmalu, ko bodo drēvesa zelene.

Ljúbo si bomo tam nazdravljali,
 Vínce domače, rdeče tam pili,
 Srčno se bomo tam radovali,
 Srčno ljubili se, srčno ljubili.

Ivan Zupan.

Sreče dom.

Vse, kar pod milim nebom živi,
 Vsakter le srečo najti želi,
 Tud' jaz jo iščem križem sveta
 Oh, kje prebiva, kje je doma.

Tam, kjer cvetice krasno cveto,
 Tamkej je sreča, venc' se pletó,
 Kjer pa že smrtna kosa kosi,
 Tamkej nij sreče in jok se glasi.

Tički veseli, zelen je gaj,
 Tamkej ma sreča svoj raj,
 Zima prikima tičke spodi
 Tičjéga pétja slišat več nij.

V městih imajo dosti blaga,
 Tamkej je hitro sreča doma,
 Kjer pa s'romaštva solze teko,
 Tamkaj za srečo prašal ne bom.

Cesar mogočen in tud' siromak,
 Kmetič in starček in tud' vojak ;
 Kdor si do groba sreče želi,
 Ta si le prazne pene lovi.

Rađ bi že vedel, kje ima sreča dom,
 Dolgo jo iščem, da jo dobom,
 Sreča prebiva o srědi srca,
 Tamkaj prebiva, tam je doma.

Poliček.

Jaz in poliček se rada imava,
 Če naj' sovraži in tepe cel' svet
 Midva se rada za mizo podava,
 Boga častiva in začneva pét :
 V žil'ce mi teče, nič mi ne reče,
 Mladim in starim daje pomoč.

Drugi pa radi děklice imajo,
 Dělo pustijo ležati na stran,
 Ženam pa lépe besede ne dajo,
 Milo zdihujejo noč in dan:
 Vince popijem, ga drugič nalijem,
 Kup'eo natakam, da spraznim bokal.

Če me vse hude težave črtijo,
 Žalost, trpljenje in hudo vreme,
 Če me prijatli trpěti pustijo,
 Vince popijem pozabim na vse:
 Vince je sladko, teče tak' gladko,
 Me vselej tolaži in daje mi moč.

Vinca ne morem tak' dolgo pustiti,
 Dokler se gibljem in dihati znam,
 Kadar mi začne za dušo zvoniti,
 Več ne bom želel odpirati hram:
 V jamo me djali in zakopali,
 Vince pa pili potem bodo drug'.

Mrtvi ne pijo ne vode ne vina,
 Truplo počiva al duša živi,
 Da bi gledali božjega sina
 Enkrat po smrti vsi tudi mi:
 Da bi veseli vekomej peli
 Tamkaj vsi skupej v nebeškem raji!

Napitnica.

To žlahno vinsko kaplico
 Zdaj hočemo popiti,
 Zavezo staro bratovsko
 Želimo ponoviti;
 Če tudi tu na mesto spat
 Nas běli dan posili,
 Morebiti je zdaj zadnjokrat
 Da vkupej smo ga pili.

Teškoči čas běži kot zvěr,
 Nam kratko da živěti
 In hitro hoče ljubi mir
 Nam ljuta smrt zatrěti
 Zato ne dajmo dolgo stat
 To čašo bratje mili
 Morebiti itd.

Sem zmirom zvesto ljubil vas,
 Če tud' nij b'lo poznati,
 Do vas je srce vsaki čas
 Gorélo, dragi brati,
 Al danes dajmo si spoznat
 Da smo si dobri bili;
 Morebiti itd.

In pride dan in pride noč,
 Da spet okol' b'mo stali
 In désne roke si drugoč
 Kak stari bratje dali,
 Zapéti čemo tistokrat
 Ó hvala, oče mili!
 Sej ni še b'lo to zadnjokrat,
 Da vkupej smo ga pili.

Svetjanževce.

Ljubezen večna vstvar'la vse,
 Ljubezen nas živi,
 Po bratovsko ljubiti se
 Svet Janez nas uči.

Joanezu se strup je dal
 In ni onesrečil ga,
 Da nam tud' hasni ta bokal
 Naj bo zdravica ta. Pijmo itd.

Pijmo Svetjanževca,
 Življenje vsakega
 Da bo prav srečno
 Zdaj in na večno.

Veselje le med nami je,
 Se žalost nas boji,
 Prijaznost nas objema vse
 Sv. Janez jo trdi. Pijmo itd.

Ljubezni srčne vinčice
 Za zdravje že velja,
 Zatorej blagoslovi se
 In nam se piti da. Pijmo itd.

Se snidejo prijatelji
 Prav dobre volje bit'
 Tud' morajo v začetku si
 Zdravico to napit'. Pijmo itd.

In kadar jemljejo slovo,
 Ne sme pozabit se,
 Ko že roke podajajo
 Napit' zdravico še. Pijmo itd.

Napitnica.

Hajdmo ljubi brati,
 Dan se nam že krati,
 Kar tako nestojmo,
 Eno si zapojmo.

Dokler smo še mladi,
 Smo veseli radi,
 Kadar starost dojde,
 Pa veselje pojde.

Kupce si nalimo,
Pametno jih pimo,
Naj le gre okroglo,
Dokler bode moglo.

Janezu napimo,
Srečo mu želimo,
Oče milostljivi
Dolgo naj te živi.

I . . . naj pokaže
Kak se grlo maže
Potlej po navadi
Pijemo vsi radi.

I . . . težko čaka,
Da si grlo zmaka,
Hitro dajte piti,
Žejo pogasiti

Sosed naš debeli
Vam zdaj bomo peli,
Lepo ustanite,
Pit se ne branite.

Sosedje z planine
Pridejo vročine,
Morte jih gasiti
Z vincem se hladiti.

I . . . stara klupa,
Pitj si ne upa,
Čaka na povelje
Spolnit svoje želje

I . . . naš ta mlajši
Piješ ga naj rajši,
Glej da varno piješ
In se ne poliješ.

Tam je še en suhec,
Mrzel' ma trebuhec,
Vince to bo grelo,
Pij ga prav debelo.

'mamo tud lesjaka,
Žejn je kakor spaka,
Če ne damo piti,
Kure će moriti.

Kdor 'ma zvesto ljub'co,
Sprazni polno kup'co,
Kdor pa ljub'ce nima,
Za pečjo naj kima.

Kdor 'ma pridno ženo
Sprazni kupco eno,
Da bomo spoznali,
Da se z ženo hvali.

Sestrica preblaga
Nam vsem si predraga,
Vrsta te zadela,
Pij, da boš vesela.

Sestrica ta druga,
Ljubljena sopruga,
Tebi zdaj napimo,
Da te počastimo.

Sestrica ta treka,
Raj bi pila mleka,
Pa tud' vince zdravo
Ti ne pojde v glavo.

Druge sem povabil,
Sebe sem pozabil,
Men' zdaj natočite,
Zdravje mi napite.

Vsakemu zapeti
Nimam kje uzeti,
Cele tovaršije
Zdravju naj se pije.

Ker je vince sladko,
Teče nam tak gladko,
Da sami ne vemo,
Kdaj domu še gremo.

Svėti luna biėda,
Naj svet Janez gleda,
Čas je, se ločiti
In Svetjanžev'c piti.

Zdaj pa še to zadno
Kakor je navadno
Čast Bogu recimo,
Da se zahvalimo.

Majolka.

Majolka bod' pozdravljena,
Ker z vincem si pripravljena,
Majolka, majolka,
Majol-majol-čica
Majolka, majolka,
Majol-majol-čica.

Od zunaj lepo pisana,
Od znotraj z vincem zlimana,
Majolka itd

Ker vince rad' imamo,
Majolčico štimamo,
Majolka itd.

Če Bog da, spet veseli
Še večkrat bomo peli:
Majolka itd.

Le primi jo za roče,
Naj teče, dokler hoče,
Majolka itd.

Tud' sosed naj je pije,
Da žlahtno vince vžije,
Majolka itd.

Majolka, kaj si st'čila,
Da si nas napojila?
Majolka itd.

Zdaj se ti poslovimo,
Da pamet ne zgubimo,
Majolka itd.

Národná.

Kolospěv.

Zapěli bomo kolospěv,
Da bode vsak vesel,
Povzem'no glase svoje,
Vsa družba naj zapoje
Veseli kolospěv.

Pěšmarica.

Veselja dost na světu je
In lěhko najde se,
Med seboj ga imamo,
Če kako pěsem znamo,
Ki prav okrogla je.

Če pa blišči tud vinčice,
Smo bolj veseli še,
Zatoraj hoč' mo peti
In kupce v roke vzeti,
Le naj okroglo gre.

Na zdravje I . . . našega
Naj kupca ta veljá :
Vse dobro ti želimo,
Na tvoje zdravje pij' mo
Sam Bog ti naj ga da.

Bogu se zahvalimo še,
Ki dal je vinčice,
Ker vinček da veselje,
Vse naše srčne želje,
Da bi ga pili še.

Národna.

Kdaj moramo piti.

V jeseni mor' mo piti,
To je najlěpši čas;
Takrat zori nam grozdja kri,
In vinček nam naj bolj diši,
V jeseni mor' mo piti! —

Po zimi mor' mo piti'
Po zimi mrzlo je ;
Takrat nas greje grozdja kri,
In vinček nam prav dobro stri,
Po zimi mor' mo piti! —

Po letu mor' mo piti!
Po letu vroče je;
Takrat bladi nas grozdja kri,
In vinček nam spet dobro stri,
Po letu mor' mo piti! —

V pomladi mor' mo piti,
Kjer je veselo vse!
Takrat diši nam grozdja kri
In vinček nas oveseli,
V pomladi mor' mo piti!

Zatoraj le ga pijmo,
Kjerkoli ga dobimo!
Kdarkolj diši nam grozdja kri,
Nam vinček tudi dobro stri,
Le pametno ga pijmo! —

Bogu se zahvalimo,
Ker nam ga rasti da!
Da prizori nam grozdja kri,
In vinček da nam dobro stri,
Bogu se zahvalimo.

Dragotin Ripšelj.

Prememba.

Kdo bi zmirom tužen bil?
To ne more biti,
Bog je pamet mi delil,
Tužnost razpoditi.

Pride čas, da se solzim,
Rajši pa se veselim,
Kakor znam si kratim čas;
Kaj to mika vas? —

Kdor bi zmirom bil vesel?
 To ne more biti! —
 Ko bi tudi zmirom pél,
 Žalost mora priti;
 En čas voljno potrpim
 Preveč pa se ne solzim,
 Iščem spet si kratek čas,
 Kaj to mika vas? —

Kdo bi zmirom vodo pil?
 To ne more biti! —
 Zdravje lahko bi zapil,
 Znal bi oslabiti;
 Grešni svet je utonil
 Vodo nam je pokazil,
 Toraj se mi gabi véas',
 Kaj to mika vas? —

Kdo bi zmirom vince pil?
 To ne more biti! —
 Bog je vinčice delil
 Zdravje nam trditi;
 Če ga piješ pametno
 Zdravje ohranilo bo;
 Jaz ga tudi pijem véas,
 Kaj to mika vas? —

Kdo bi zmirom bil doma?
 To ne more biti!
 Želja moj'ga je sreča:
 Med prijatle iti.
 Nič doma ne zamudim,
 Tud' krivice ne storim,
 Iščem v tujšni kratek čas;
 Kaj to mika vas?

Zmirom tud' ne grem okol',
 To ne more biti;
 Dela 'mam doma dovolj,
 Moram ga storiti.
 Urno delam, kadar je,
 Prej dovršim zvesto vse,
 Potlej iščem kratek čas;
 Kaj to mika vas? —

Vse na zemlji se zmeni,
 To že mora biti;
 Božja volja to stori,
 Glasno nas učiti:
 Da bo prišla temna noč,
 Nam več delat ne bo moč,
 Pride večnost, mine čas,
 To naj mika nas! —

Dragotin Ripšelj.

Proklete grablje.

Po narodni pripovedki v svaritev.

Anže, Kraljiča rajne'ga sin iz Rot,
 Je zdelal osmo šolo al maturo,
 Prestal je mnogoletni trud in pot,
 Prebral marsktero kujigo in kujižuro;
 Potem se je napotil na vakance,
 Pokusit spet domá s tropinam žgance.

Kako ga je vesela v Rotah mat' !
 Vse hlapce in sosede skupaj skliče,
 Vse tete, strice v vas povabi h krat,
 Clo dēkle v hišo sili in mlatiče.
 „Poglejte! ali ni pravla ranjka Mica,
 Anže za kmeta ni — on je za škrical!“

Učenja lepi sad je scer modrost,
 Pa mlad' Kraljič se je v Ljubljan' popačil,
 On misli, da bi bila to slabost,
 Ko bi se z Rotarji prav podomačil,
 Slovenšč'ne toraj kar ni hotel rabit,
 Zares! prav naglo jo je znal pozabit!

In če prijazno mati ga svari:
 „Anžé, kako si muhast, — bod priljuden!“
 Mrmraje on kot medved zarenči.
 Pa ker je glas domači mu ostuden,
 Je le v jezicih tujih prav razsajal,
 In Rotarje neumne „paure“, grajal.

Napravljal materi je sto nadlog,
 Mu jed ni všeč, prečrna mu pogača,
 Še čednik bi ne smel trobiti v rog,
 Ker zbuja s tem zaspanega bahača. —
 Ko je domá cel teden tak polénil,
 Se je o košnji v snožet it' namenil.

Med kosci tam Anžé postopa sam
 In zabavljivo se po nemško usti,
 Kar stop' na grablje, skrite pod senám,
 Pa ker mole navzgor zobov čeljusti,
 Ga lop' čez usta grabeljčče; — zakričal
 „Proklete grablje!“ je, — se Krajnca spričal.

Od vseh strani nasprot doni mû smeh.
 Zobé ošlata si — ta ni bla sladka! —
 Spozna, da je zaslužil za svoj greh,

Da se mu z grabljam' vcep' slovenšč'na gladka
In znal je prav domače spet kramljati,
In nehal je le s tujšč'no se bahati.

Naj bodi tistim v prid letá povest,
Ki grdit' le domači jezik znajo,
Za druž'ga nič, kot kruh domači jést,
Če glas slovensk le sliš'jo — godrnjajo;
Gotovo ni za tak nesramne žnablje
Mazila boljšega na svet kot — grablje!
Dragotin Dežman.

Zima in pomlad.

Prišla zima je,
Je pobrala vse,
Ptičke zginejo
Ino prejdejo,
Šle so v kraje tja,
Kamor jaz neznam,
Tukaj le ostanem sam.

Sneg se privali,
Zemlja pod njem spi,
V čas tak mrzlo je,
Da se vse kadi
Kak bom jaz obstal,
Kje po zimi spal,
Tega sem se dolgo bal.

Kje so rožice,
Lepo pisane,
Kje je njihov cvet,
Ni ga videt več;
Prišla zima je,
Je pobrala vse
Tako kakor puša je.

Prišla je pomlad,
Kam se čem podat,
V čas tak zebe me,
Da ves tresem se,
Vem še za 'no reč,
Pojdem gor za peč
In me ne bo zeblo več.

Prišla kukovca,
Moja ljubica
Je kukukala,
In prepevala
Le kuku kuku,
Le kuku kuku
Da bi še enkrat veselo b'lo.

Škorjanec prileti,
Kmeta gor zbudi
Kmet le prid' orat,
Svoje seme sjat;
Kmet se prebudi,
In za plugom gre,
Veselo je njega srce.

Saj smo štirje mi
In prijatelji,
Včas ga pijemo,
Da se vse kadi,
Zdaj ga ne b' mo več,
Tukaj le pri peč
Saj si pojem kakor ptič. —

Saj smo znanci mi,
In prijatelji,
Včas ga pijemo,
Včas pa pojemo,
Veselo nam je tu,
Da bi še dolgo b' lo,
Enkrat prišli v sveto nebo.

Žolcpaška.

Děklica in tica.

Děkle zajemalo v vědro vódě,
V vědro kovano vodice hladné;
Pogleda se v vodo, si vidi obraz,
Začndi se svojemu licu tačas:
„Lěpote, ki jo na obrazu imam,
Za tri gradove je běle ne dam.“

Po veji skakljal je tiček vesel,
Pa děklici mladi tako je odpěl:
„Al kadar bo eden pravi prišel,
Vso tvojo lěpoto zastonj bo iměl!“
„Kar tiček si rekel, to grda je laž;
Al' vjet' te ne morem, ker perje imaš.“

„Ko moje peruti iměla bi ti,
Še dans bi zletěla čez hribe, doli;
In kjer bi se tebi po všeči dobil,
Če prav siromak in bos bi bil,
Koj streho pod tremi gradovi mu daš,
Katere na svojem obrazu imaš.“

To rekel je tiček in zletěl je z vej,
Zmed vej pod nebo, pod nebom naprej;
Děkle za njim gleda in pravi takó:
„In kaj, ko vendar vse res bi biló?
Tič lěta nad nami, on vidi ljudi,
Vě dobro, kako se po světu godi.“

Levstik.

Utěha Iliriji.

Ilirijo, Bog je s tobom !
 Stresi pepeo s svoje glave :
 Neplač više sad nad grobom
 Někadašnje svoje slave.

Věruj, prazna řeč da nije :
 Da se opet podić bude
 Bez krivnje koj pao ti je,
 Pod udarcem sreće hude.

Sladka čuvstva od pokoja
 U věke ti běhu mila,
 A na krvav zanat boja
 Věkoma si ti mrzila.

Voće sadit, stado pasti,
 Grede zidat, pėsme pěti,
 Ine dike, ine slasti
 Nisi znala na tom světi.

Lahon, Rimljan, Frank nemili,
 Hun pakleni, Turčini směli
 Raj tvoj jesu razorili,
 Al ti nisu slavu oteli ;

I starom će slavom ime
 Opet sinut Ilirije
 I dičit se rod tvoj njime,
 Kako se je dičio prije.

Jer ne hrabrost, već bezbrojni
 Potlači te broj njihovi, —
 To Metula zidi bojni
 I Kosovo světu slovi :

Znak i u našeg da je puka
 Moč velika, prem plug vodi,
 Razbojnička kad mu ruka
 Kudi podat smrt slobodi !

Nu čemu bi tvoja snaga ?
 Nij' Soluna, Sisak padé,
 Od Metula nema traga,
 Ture plěni srbske grade.

Ali ni zlo věk netraje,
 Zla i dobra sreća leti :
 Novi dan ti sad nastaje,
 Sunce i tebi opet světi.

Što ti ote nebrojeni,
 Broj dušmanah, sve to će ti
 Srb i Hrvat sjedinjeni,
 Věruj, natrag još doněti.

Zato stresí pepeo s glave,
 Ilirijo, i nad grobom
 Někadašnje svoje slave
 Neplač više : Bog je s tobom !

Dr. Demeter.

Hrvatsko Zagorje.

Znaš li, onaj kraj gdje stoji,
Koj slobodu uvijek goji;
Gdje se u to ime kose
Podugačke jošte nose;
Gdje se vodi od davnosti
Sladki život u radosti?
Hrvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Znaš li, onaj kraj gdje stoji,
Koj u svome krugu broji
Mnoga stanja ponosita
Od negdašnjih slavni lita;
Gdje se Oštre s Bělcem krije,
Melen, Lohor, Cargrad gdi je?
Hrvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Znaš li, onaj kraj gdje stoji,
U prastaro doba koji
Čeha, Leha, Meha rodi,
Š njimi sav svēt koj oplodi;
Gdje narodnost vlada sveta,
I gdje krépost krasno cvěta?
Hrvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Znaš li, onaj kraj gdje stoji,
Kojeg dušman neosvoji;
Gdje brat s bratom svedj življaše
Gdje i gosta nepoznata
Svaki prima kano brata?
Hrvatsko je Zagorje
Milo, milo Zagorje!

Znaš li, onaj kraj gdje stoji,
Gdje nij' kadar, da razdvoji
Tudjin srca plemnita,
Topla čuvstva i čestita,
Ka podana vĕri, domu
Svim grud pale i vsakomu?
Hrvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Da, Zagorje za gorami
Biser medju krajinami,
Gdje se ime slavsko hrani,
I ilirsko krĕpko brani;
U budućnost gdje se gleda
I narodnost zatrt neda:
Ej! hrvatsko Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Ivan Kukuljević.

Poziv u kolo ilirsko.

U ilirsko kolo mili
Vratite se srodni puci,
Što su stari gvoždjem bili,
Nek su duhom sad unuci!

Slavna braćo, oj Hrvati,
Ki za vašu krv i pleme
Krvju vašom znate stati,
Rodu vjerni svako vrieme!

I Slavonci, Slave sini,
Ki ste uvijek kriepki, možni,
Na čast jednoj domovini
Sa Hrvati bili složni!

Dalmatini, braćo stara,
Gnězdo milih naših vilah,
Prva iskro našeg žara —
Slavna krvi naših žilah!!

Bistri naši Dubrovčani,
Istrianci, oj junaci!
I Korošci poštovani,
Naše zviezde sjajni traci!

I vi Kranjci tak nazvani
Od ilirske njeđa Kraj'ne,
Ki ste starom Rimu znani
Rad desnice vaše sjajne!

Oj Štajerci! kih djedovi
Bjahu naše kod vojnice,
Ponosni kô labudovi.
Brzi kano lastavice!

U ilirsko kolo mili
Vratite se srodni puci,
Što su stari gvoždjem bili
Nek su duhom sad unuci!

Hercegovci, sokolovi
I vi braćo Crnogorci,
Nedobitni vitezovi,
Za slobodu hrabri borci!

Još Bulgari od starine
Na oružju momčad slavna,
Koje stare otačbine
Dobro zove jur od davna:

Medju Murom, na Dunavu
Što stanuje, k nam nek stupa,
Sve to jednu ima slavu
Sa ilirskom braćom skupa!

Bačvani po bielom mlieku,
Ko vam majka sisat dala,
Da ste dika našem vieku,
Bila vam za ljubav hvala!

Oj Banate, komu ovo
Ime ban od boja rodi,
Upri um svoj u to slovo —
Pa te k nam nek sloga vodi!

Srbliji! amo ruke vaše,
Nek se mrzost sva ukine,
Obća jer je blago naše
Jezik jedne djedovine!

A junačka kad vam sreća
Dade ustav nov dobiti,
Znajte, da je slava veća
S više braće braćom biti!

Više očih vidi više,
Više mislih više smatra,
Više rukuh već napiše,
S više iskar' biva vatra.

Samo sloge duh jedini
Budi naša obća dika,
Angjeo mira medju sini
Jedne majke i jezika!

Od Bosanske sini družbe,
Kih uzdasi sve nas trape,
I od kojih gorke tužbe
Za pomoći k nebu vape!

U ilirsko kolo mili
Vratiti se srodni puci,
Što su stari gvoždjem bili,
Nek su duhom sad unuci!

Tako kolo, koje tminom
Bjaše sada razadrto,
Bit će opet Slave sinom
Slavstva kolo sad četvrto.

Prvo kolo Ruska ima,
Drugo Poljska, Česka treće
A četvrtak nek uzima
Duh ilirski uvijek veće.

Na tih kolih nek se stara
Naša majka napried vozi,
Da nam sreći put otvara!
U to ime Bog pomози!!!

Pavao Stoaš.

Pušku na klin.

Pušku na klin, mač u tok,
Sad je braćo drugi skok :
Oštro pero, bistar um
Neka nov nam tare drum.
Na oprezu dosta bjasmu,
Baruta se nakusasmu ;
Al nam oprez barut oči,
Odtudjiše svijetloći ;
Pušku na klin, mač u tok,
Sad je braćo drugi skok :
Oštro pero, bistar um
Neka nov nam tare drum.

Pušku na klin, mač u tok,
Sad je braćo drugi skok :
Oštro pero bistar um,
Nek svijetloće tare drum.
Oružnica puna dike
I stiegovah lovorike ;
Njiva znanja pusta, pusta,
Svagdje magla gusta, gusta.
Pušku na klin mač u tok,
Sad je braćo drugi skok :
Oštro pero bistar um
Neka nov nam tare drum.

Pušku na klin, mač u tok,
Sad je braćo drugi skok :
Oštro pero bistar um
Neka znanju tare drum,
Šakom do sad borismo se,
Duhom od sad dizajmo se ;
Šakom da smo štiti kršćanstvu,
Duhom pružmo stup slavjanstvu.
Pušku na klin mač u tok,
Sad je braćo drugi skok :
Oštro pero bistar um,
Neka nov nam tare drum.

Rakovac.

Moja domovina.

Gdje ptičice miloglasnim
 Glasom pjevaju,
 Gdje pčelice cvieća krasnim
 Vrhom šetaju:
 Ondje moja domovina,
 Ondje mili stan,
 Mladost moja gdje nevina
 Blag uživa dan.

Gdje gorice i dolovi
 Skladno s' mjenjaju,
 I čovjeku predmet novi
 Vazda davaju:
 Ondje moja itd.

Gdje brdine s lozicami
 Vinskim' pune su,
 I doline šumicami
 Gustim' rodne su:
 Ondje moja itd.

Gdje bogato njive plode
 Žitom različnim,
 Perivoji voćem rode
 Sočnim i dičnim:
 Ondje moja itd.

Miomirisna gdjeno trava
 Kiti livade
 I obilnu hranu dava
 Janjce za mlade:
 Ondje moja itd.

Gdje pastiri svoga stada
 Krasno sviraju,
 I gizdave zvijezde rada
 Uz nje igraju
 Ondje moja itd.

Gdje studene vrutak vode
 Kriepi putnika,
 Ono s' moje sve slobode
 Raja prilika:
 Ondje moja itd.

Gdje Iliri davorije
 Gorom pjevaju,
 Ilirkinje tamburije
 Rad odpjevaju:
 Ondje moja itd.

Gdje zmajevi od dvie glave
 S hrabrim' junaci,
 Radjaju se sjajne slave
 Davra vojaci!
 Ondje moja itd.

Koji takvu domovinu
 Nebi ljubio?
 Tko li majku svâ jedinu
 Nebi slavio?

Ljubmo dakle domovinu,
 Ljub'mo mili stan,
 Gdje nam prva mladost sinu
 I rodjeni dan!

Jure Tordinac.

Moja ladja.

Plovi, plovi moja ladjo
 U kojgodjer kraj;
 Ja ti cilja još nenadjo!
 Sama cilj si daj!

Kad te amo već zanes'la
 Tvoje sudbe moć,
 Razpni jadra, pruži vesla,
 Plovi dan i noć!

Uzdaj se u vjetra volju
 I valovah bjeg,
 U budućnost gledaj bolju,
 K nebu digni stieg!

P. Preradović.

Pozdrav domovini.

Zdravo da si domovino mila,
 Moja majko, zdrava bila,
 Pozdravlja te vëran sinak tvoj;
 Izza dugog teškog putovanja
 Tvomu licu on se opet klanja
 I pruža ti vrući cjelov svoj.

Primi majko, primi cjelov rado,
 Vërnj, nikom takovih nedado,
 Nit ću dati u životu svom.
 Ljubav, kojom ovaj cjelov sbori,
 Bez takmaca uzorito gori,
 Gori samo na oltaru tvom.

Mila zemljo! da te k svojim grudim
 Pritisnuti mogu, kako žudim,

Zagrlit te, o da imam vlast!
 Sree bi ti izjavilo bilom
 Neizrečnu, na tvom krilu milom,
 Koju sada opet kušam, slast,

O sretna se čutim, opet sretna,
 Kao sužanj izza dugolétna
 Tamnovanja, kad stupi na zrak
 Kao brodar izgubljen na moru,
 Otimajué život svoj ponoru,
 Kad ugleda blizog žala trak.

Kroz suze te gledam od radosti,
 Nemogu se nagledati dosti,
 Željna duša raztopljena sva
 Razlieva se po licu tvojemu,
 Sve milujuč — mila si u svemu
 Majka onom, koj te ljubiti zna.

Prodjoh svéta na sve četir strane,
 Vidjeh kraje toli opévane,
 Kojim slava do nebesah vri,
 Svi su lépi u svojemu resu,
 Švi su lépi, al svi skupa niesu,
 Što si, majko, meni samo ti.

Ti si meni sve, što zovem svojim,
 Sve što ljubim, sve što željom gojim,
 I bit ćeš mi kroz danakah broj,
 Koje mi je sudba odredila. —
 Zdravo, zdravo, domovino mila,
 Pozdravlja te véran sinak tvoj!

P. Preradović.

Hrvati svomu banu.

Ljubimo te naša diko
 Jer si glavar srdcem blag;

Jer si z našeg roda nikô
 Svima mio, svima drag;
 Zato na tvoj mili glas
 Eto svuda eto nas:
 Il u vatru il' u boj,
 Dušom tielom svak je tvoj!

Vjeran miloj otačbini,
 Ljubiš rod svoj, ljubiš nas;
 Nedaš da nam otmu ini
 Pradjedovah pravi glas;
 Zato na tvoj itd.

Za sirotu krajišnika
 Ti bi dao život svoj,
 Ti ga braniš mučenika
 Jer po krvi brat je tvoj.
 Zato na tvoj itd.

Ljubav želiš, želiš slogu,
 Da nedielu zakon nas;
 Da po jednom vječnom Bogu
 Za nas svane srećni čas!
 Zato na tvoj itd.

Barka.

Gori nebo visoko,
 Doli more duboko,
 A ja u sredi
 Noćnoj u tišini
 Mislim na te ma jedina,
 Premilena domovina.

Tko te nebi ljubio
 U te doći želio,
 Bio bi iz kamena,
 Srca nesmiljena.
 Zalud sunce drugdje sija,
 Srce moje neogrija.

Slabe barke slabi let
 U daleki strani svēt,
 U njem strani ljudi,
 Jezik stran i čudi;
 A u tebi sve poznano,
 Došo kasno ili rano.

Nemoj buro bēsniti
 Smēli brod mi slomiti,
 Nu ako se skrši
 I moj život svrši:
 Tad odnešete vi valovi
 Zemlji miloj cēlov ovi.

Lěpa moja Podravina.

Lěpa moja rodna Podravina,
 U koj rodi dosta kruha, vina,
 I junakah, na izbor vojakah,
 Krasnoj Ladi sličnih děvojakah,

Koje kad govore
 Rumenije od zore,
 Ustne im se kruže
 Kô perce od ruže,
 Tu mi srdce gori
 Od radosti ori:
 To je, to je, to je!
 Domorodno polje.

Lěpa moja rodna Podravina!
 Nerodila nevěrnika sina,
 Narodnosti grěšno, koj se přeti,
 Koj znao nebi za dom svoj umřeti.

Gdje naša gospoda
 Od našeg je rođa,
 I našinke same
 Roda se nesrame,
 Tu mi šrdce gori,
 Od radosti ori:
 To je, to je, to je,
 Domorodno polje.

Seke mile i děvojke drage,
 Ak ljubite svoje majke trage,
 Snubio vas tudjinac tri dana,
 Nedajte mu u svom srcu stana.

Zaklinjem vas mlěkom
 Tim majčinim lěkom.
 Gdje se skrvni ova,
 Neima blagoslova.

Tu mi srdce gori,
 Od žalosti ori;
 Od vele nevolje
 Domorodno polje.

Lépa moja Svesvetčka dolina!
 Šemovačka gora i planina!
 Ja vas molim, usliš'te sad mene,
 Ak nečete, da vam cvět nevene.

Zapěvajte ječnu
 Rodu sreću věčnu,
 Kud s' hrvatski poje
 Od Orfeja bolje:
 Tu mi srdce gori
 Od radosti ori:
 To je, to je, to je,
 Domorodno polje.

F. Rusan.

Najlěpša dota.

Kaj prinesla je nevěsta Marku,
 Kaj prinesla njemu je za dota,
 Da ponaša ž njo se vsi okrajni?
 Al prinesla mu je zlato krono,
 Zlato krono, zlati pas rumeni,
 Benečanskih světlh rumenjakov,
 Dragih kamnov in koral bliščečih,
 Na perišča biserov leskečih?
 Al prinesla mu je běle svile,
 Běle svile, mehkega baržuna?
 Ni prinesla njemu krone zlata,
 Krone zlata, ne rumenih pasov,
 Benečanskih světlh rumenjakov,
 Ne perišča biserov leskečih,
 Ni prinesla njemu běle svile,
 Běle svile, mehkega baržuna;

Al prinesla mu je lepšo doto,
 Lepšo, vse bolj dragoceno doto:
 Dvě nebeški zvezdi — mile oči,
 Světlo zarjo — prenedolžno lice,
 Tiho luno — sladki mir domači,
 Žarko solnce — věrno vdano srce.

Cegnar.

Poziv i molitva.

Od obalah sinjeg mora,
 Od hridinah běloga,
 Od uralskih kršnih gorah
 I od Búga ponosnoga:
 Svaki bratac slavske krvi
 K Velehradu neka vrvi!

Tam', gdje braća Moravijani
 Posrěd mnoge světle sprave,
 Žarom hara razgrijani
 Tisućnicu divno slave
 Apostolah slavskog roda
 Svetog Cire i Metoda. —

Tamo, tamo duhom jedni
 Svi u skupu da kleknemo,
 Pa da u glas, kao žedni
 S neba rose, uskliknemo,
 Otcem našim našu vruću
 Molbu iz srdeca izviruću:

Slavni naši Apostoli,
 Koj' nam pravu věru daste
 I poganstva našeg boli
 Věčnim slovom izćupaste;
 Pa uz to nam još i mili
 Naš ste jezic posvetili!

Pěsmarica.

Koji li nas sad motrite
 Iz dvorišta nebesnoga,
 Molimo vas, da molite
 Stvoritelja svemoćnoga,
 Svojoj voljoj po milosti
 Naš nam grijeh već da prosti!

Da kó što ste u Rožnovu
 Vi Rad'gostov kip srušili,
 Té nauku věsteć novu
 I Peruna sakršili:
 Nek protivu Slavstva tako
 I On sruši vražtvo svako!

Kó što l' vaša ruka sôri
 Pram' Spilbergu hram stojeći,
 Na Franinoj vitoj gori,
 Sramnoj Ladi čast noseći:
 Tako i naš Bog da srazi
 Sve što Slavstvu obraz gazi!

I kó što ste, strašnog suda
 Slikom — něgda predke naše
 Vi od umnog trgli bluda,
 Pak istine reč poznaše:
 Tako i On nek zaplaši
 Nas sa slikom bědah naši! —

11

Molite ga, neprestajte,
 Da svoj pogled na nas svrne;
 Prosite ga, zaklinjajte
 Da nas liši kobi crne;
 Kobi, koja Slavstvu više
 Smeta nego l' smrt da diše! —

Molite ga, — blag je Bogo
 Redom pravdu svakom tvori...
 Ta' kad nije On još mogó,
 Što je ozdól dignut' gori? —
 Molite ga, da On htédne
 Tisnut napréd sad posljedne.. —

Molite ga još, da slogu
 — Slogu cigli spas Slavenstvu;
 Ciglo srédstvo, kojim mogu
 Teč Slavjani k svom prvenstvu,
 On useli nam' u grudi,
 I izmèni zle nam éudi. —

Molite ga, Božji sluga!
 Vi svétila sveg Slavjanstva!...
 Vi svédoci naše tuge!...
 Naši Spasi od poganstva!
 Sveti Ciro sa Metodóm,
 Bog svud bivó s vašim rodom! —

J. Sudenčić.

Molitva hrvatskoga rodoljuba.

Bože, koj si doveo rod Hrvatah,
 Na jug topli sa hladnih Karpatah,
 Gđjeno staše Hrvatska velika,
 Daj da rodu svane stara dika.

Vodeći ih preko sedam rěka'
 Po sedmeroj braći sedmog vėka,
 Dao si zemlje Hrvatom prostrane
 Od Dunava, Mure do Bojane;

Daj da budu s nova ovi kraji
 Od Hrvatske vlasti zavičaji,
 Daj, da Hrvat vrage sve satare,
 Ko što' e satro Gote i Avare.

Bože! Ti si dao mač osvete
 Ljudevitu, kada Franke klete
 Trikrat razbi, i trikrat narodu
 U sedam lět' povrati slobodu,

Ti si dao kraljem našim slavu,
 Oprėti se mletačkomu lavu,
 Razbit Nēmce, Grke i Normane,
 Zadat Rimu i Bizantu rane.

Daj o Bože! sada, kada s nova
 Nakon sedam prošlijeh vėkova'
 Narod pravo krune svoje spasi,
 Da se vrata slobode mu časi.

Ti si Bože voljom Tvom Hrvata
 Stvorio štitom srėd mira i rata
 Za krst, za red, za ljudsku prosvėtu,
 Na Barbarah najgroznijih štetu.

Daj o Bože! iní da jezici
 Ugledaju u istinskoj slici
 Rod hrvatski, njegove zasluge,
 Te da skrše zadane mu tuge.

Ti si Bože! srėd Hrvatske stare
 Uništio Turke i Tatara,
 Podigó si krvnėh spomenika
 Pokraj Jajca, Siska i Grobnika.

Dao si rodu Zrinjske i Hrvoju,
 Množ velikih muževah na broju,
 Al si dao još i odmetnikah,
 Roda svoga jadnijeh krvnikah.

Daj o Bože! vėk i zavět novi
 Da sad stvore hrvatski sinovi,
 Odmetništvo i jal da prestane,
 A narodu novo sunce svane.

Tebi se je stavit Bože! htėlo
 Jugoslav'ji Hrvatsku na čelo,

Da duševnom silom napred krene
Braću Srbije, Bugare, Slovene.

Daj o Bože, bratskoj da u slozi
Roda sreću ništa već ne sgrozi, —
Ti rod ravnaj, Ti ga napred vodi
K veličini, k prosvěti, k slobodi.

J. Kukuljević.

Bleško jezero.

Stoji, stoji tam Bleški grad,
Stoje planine spred in zad,
Pod gradom jezero se kaže,
Vasi in griči so mu straže.

Otočič s crkvico na skal'
Se dviga iz jezerskih tal;
Kak jasno zvon tam natrkuje,
Marije slavo oznanuje!

Slovenska zemlja, krasna si!
Tvoj čudapolni dom slovi;
Pa Bled z okolico prevaga,
Karkoli v sebi hraniš blaga.

Veselih gledam tu kardel'
Iz mnogih krajev in dežel;
Pred hrupom srce les pribegne,
Ko ptica, ki se zimi vtegne.

Na jezeru so brazde tri,
Ko srebro svit od tod blišči:
Trije labudje se igrajo,
Tri mične ladjice veslajo.

Je prva ladja romarska,
Iz nje glasi se pësmica;
Češčena bod nebes kraljica,
V pomoč te kličemo, dëvica!"

Nad drugo šotor je razpet,
Pod njim dëkličev, fantov cvët;
Se veselica krog razlega,
Odmëvajo ji skale brëga.

Na tretji ljubav je veslár,
Not ljuba dva — golobëkov par;
Po samem teče ladja gladko,
Valovi krog šëptajo sladko.

Če zjutraj bode zvon zapel,
Bom ladjal k crkvici vesel;
Da srečno steče dan, je trëba
Pomoči božje nam iz neba!

Če pëvcev glas, kozarcev klenk
Zaslišal bom in strunic brenk,
Naj vince me in pësem giblje,
Naj ladja me s tovarši ziblje!

Če srca rana se zbudí,
Če v družbi mi ostati ni,
Bo ribica mi naznanila,
Kje ljubica se jé vozila.

O jezero! me zdravit znaš,
Bolezni moje lëk imaš:
So kaplje biseri postale,
Kjer nje oči so lesketale.

Dragotin Dežman.

A Z B U K A

ćiriliska		latinska		ćiriliska		latinska	
А	а	a		Ф	ф	f, ph	
Б	б	b		Х	х	h	
В	в	v		О	о	ó	
Г	г	g		Щ	щ	šć	
Д	д	d		Ц	ц	ć	
Е	е	e		Ѓ	ђ	č	
Ж	ж	ž		Ч	ч	č	
З	з	z		Ш	ш	š	
И	и	i		Ъ	ъ	—	
Й	й	i, j		Ы	ы	y	
Љ	љ	dj		Ь	ь	—	
К	к	k		Ђ	ђ	ě	
Л	л	l		Ю	ю	ju	
М	м	m		Ј	ј	e, ja	
Н	н	n		Є	є	je	
О	о	o		Њ	њ	nj	
П	п	p		Љ	љ	lj	
Р	р	r		Э	э	č	
С	с	s		Ц	ц	dž	
Т	т	t		Ө	ө	th	
У	у	u		Ѳ	ѳ	y	

ЦАРСКА (ПУЧКА) ПЪСМА.

Боже живи, чувай, Боже,
 Цара нашегъ и нашъ домъ!
 Силанъ вѣромъ да насъ шоже
 Мудромъ владать десницомъ!
 Штитимо Му царство давно
 Одъ навалѣ свачіе:
 Съ хабсбургскомъ е куьомъ славно
 Кобъ споена Аустріе.

Свѣстно, вѣрно и поштено
 Правду, дужность бранимо,
 А кадъ трѣба, тадъ храбрено
 На оруже скочимо!
 Знаюь како слава стара
 Войску кити ловоромъ, —
 Благо, животъ, све за Цара,
 Све за Цара и за домъ!

Што граѣанинъ съ мукомъ стече,
 Тому войникъ буди штитъ;
 Уме вне некъ претече
 Умъ намъ духомъ поноситъ!
 Среѣа, слава некъ извиру
 Свудъ по земляхъ нашіе':
 Сувце боже некъ у миру
 Ся врхъ среѣне Аустріе!

Силе наше некъ се сложе :
 Свемогуѣань ерь е складъ ;
 И найтежи ласно може
 Надвладать се слогомъ радъ.
 К одной сврси погодъиви
 Сви настоймо братски ить ;
 Царь да живи, домъ да живи :
 Аустрия ѡе вѣчна бытъ !

Узь нашего влада цара
 Крвлю, срцемъ родица,
 Вѣковитоъ пуна чара
 Мила наша Царица.
 Сваку среѣу, сваку славу
 Излий, Боже, Ты надъ Ньомъ :
 Франь - Юсипа, Блисаву,
 Васъ хабебурски живи домъ !

СУДБИНА СРБСКОГЪ РОДА,

Ахъ судьбино србскогъ рода,	Мало л' ти е судбо клета
Докле бешь насъ гонити,	На Косову несреѣа ?
И докле бешь Србство тужно	Мало л' ти е четирь вѣка,
Све к' пропасти водити ?	Што немасмо пролѣѣа ?

Мало л' ти е, што намъ узе,	Зарь те ние наситила
Изъ срѣдъ славе Душана ?	Звека тежкихъ ланаѣа ?
Мало л' су ти наше сузе,	Зарь ти ние доста была
И освете душмана ?	Бѣда нашихъ отаѣа !

Заръ юшъ ниси ублажена
 О судбино немила?
 Заръ башъ идешъ да изтрѣбишъ
 И послѣдирегъ Србина?

СРБИНУ.

Вель се србска застава	Црна гора, Србія,
Вие свуда јавно,	Гди вель Србинъ влада,
И србска се браћа сва	Посестрима Банія,
Свуда боре славно;	Войводина млада,
Граничара мишица	Душанъ царства унуку
И храбрихъ шайкаша,	То су четири стуба,
И божія десница	Кадъ затруби на југу
Брани права наша.	Душанова труба.
Србъ се біе и крвъ ліе,	Мѣсто славнихъ Неманя
За своју слободу;	И цара Душана,
Србъ се бие, да добіе	Богъ намъ засади поклани
Своега войводу.	Войводу Стефана,
Ура, ево плода,	Да се подъ њимъ рукују
Дошо намъ е войвода!	Банатъ, Сремъ и Бачка,
Ура србскогъ рода,	Да войводство оснују
Живъ намъ біо войвода!	Браћа намъ јуначка,
Србъ се біе и т. д.	Србъ се біе и т. д.
	Св. Милешињъ.

С Л О Г А.

Докъ е чиста љубав слога,	Крѣпила се наша снага,
И надежда текъ на Бога	Изкопасмо врагу гробъ,
Подизала мачъ на врага,	Србинъ преста бити робъ.

Завади насъ пуста злоба
 У найгоре за насъ доба,
 А врази се сединише,
 Те намъ крвцу до садъ пше; **Сложимо се браѣо мила!**
У слоги е наша сила,
 Залудъ светый плака гробъ,
 Србинъ оста сужни робъ! **Любавъ рода некъ насъ снажи,**
Име, вѣра, езикъ дражи,
Ил' побѣдит' врага ми,
Ил' у бою остат' сви;

Сила врага садъ Србину
 Прѣти спалит' домовину,
 Име, езикъ порушити,
 До скота га понизити
 И прелити туз у родъ,
 То е распре наше плодъ! **Нашто животь безъ слободе?**
Падай — падай за ню роде!
Та едаредъ умире се! (тресе!
Чуй — врагъ робства данце
Айдмо браѣо, съ намъ ъе Богъ
Сломит' врага крвавогъ.

О Србина кто ъе спасти
 Зияюьихъ одъ пропасти?
 Вѣре нема у туѣина,
 Свой ъе спасти текъ Србина!
 Силанъ Србъ е са Србомъ,
 Као неба страшни громъ. **За користъ се врази боре,**
Ми за вѣру, име, дворе;
Тврдиње су њини друзи,
Домовине наше лузи.
Богъ насъ неѣе оставит',
Враге ъемо ми побит'.

Завиѣст, злоба, насмници,
 То су врага савезници;
 Наши: правда, часть и слава,
 Отачаства любавъ права.
 Айдмо, браѣо, нема стра,
 Наша бит'ѣе побѣда!

Ђ. Малешин.

СРБСКА ДѢКЛИЦА.

Я самъ млада Србкиня,	Я къ младом Србину
Милкомъ ме зову,	Србче родити,
Имамъ другу Србкиню	Србскимъ къ га, Србина
Анку кумову ;	Млѣкомъ дойти ;
Имамъ драгогъ Война	Нека и онъ Србству да
Србскогъ сына Србина,	Опетъ новогъ Србина,
Лѣпогъ дичногъ Србина,	Лѣпогъ дичногъ Србина,
Правогъ Србина.	Правогъ Србина.

Мати ми е Србкиня	Волимъ едногъ Србина,
Србскогъ отца къи,	Негъ туъ цео свѣтъ,
Отца си ми дойла	Макаръ да га одѣва
Србска майко ты !	Свила и скерлетъ !
Србъ Србина родити,	И кадъ будемъ умрѣти,
Србска мати дойти	Къеръ къ мою заклети,
Мора новогъ Србина,	Нека люби Србина,
Правогъ Србина.	Правогъ Србина.

I. Суботинь.

СРБСКЫ ЮНАКЪ.

Я самъ Србиньъ србскы сынъ,	Одъ отца ми остала
Име м' Радивой,	Лѣна дара три :
Први ми е заветъ мой :	Име Срба, маць и крвъ,
С' Србствомъ падай, стой !	Што м' у срцу ври ;
И тогъ къ се држати,	Одъ матере свети даръ :
Докъ годъ будемъ дисати !	Србскы езикъ и олтаръ
Вели србскогъ отца сынъ,	Има сваки србскы сынъ,
Прави србскы сынъ.	Прави србскы сынъ.

Турчинъ има Цариградъ,
 Французъ Паризъ свой,
 Мени све в Србину
 Име, езикъ мой!
 Зато сваки нека мре,
 Ко ми име езикъ тре,
 Вели сваки србскы сынъ,
 Прави србскы сынъ.

На часть Нѣмцу Нѣмца
 И нѣтъ плавн власъ,
 А Енглезу Британка
 И нѣтъ горди стасъ;
 Мени дайте Србкнню,
 За ню сѣемъ, жнѣмъ за ню,
 Вели сваки србскы сынъ,
 Прави србскы сынъ.

I. Суботнѣ.

ХУДА ОСОДА.

Билка къ билки се вагнуе,
 Зъ нѣо се сплѣта, зъ нѣо двигуе;

Птица съ птицо жвргодѣва
 I любезенъ разодѣва;

Валъ се зъ валомъ скунай стѣка,
 Въ море найде зъ рѣко рѣка;

Звѣзда зъ звѣздо вкупъ лескеѣ,
 Ена въ друго жарке мече;

Инь облакъ облакъ кѣшуе,
 Въ нѣга тече зъ нѣмъ звезуе;

Все се дружи, все се пири,
 Каръ в въ створа цѣлемъ шири:

Мене ле осода жене
 Прочъ одъ любице чещене.

Дрѣ. Томанъ.

ДАВОРИА.

Тебъ ъе вода, будъ е текла,
 Я самъ Србинъ од порекла,
 И ко Србинъ радо мрѣу,
 Своє недамъ, туѣ неѣу;
 Што е море, то ватрено бранимъ,
 Ко светиню и аманетъ хранимъ,
 Отаць ми е такав био,
 Одъ њега самъ наслѣдио.

Мила моя домовина,
 Славна србска войводина,
 Србски езикъ, србско име,
 Я самъ едно дичанъ е' њяме.
 То немогу тако прегорѣти,
 На туѣ се неѣу приволѣти,
 И тогъ ѣу се држатъ тврдо,
 Да га бранимъ свагда люто.

Страшна бура данас прѣти,
 Сви при чистой да смо свѣсти!
 На опрезу валя быти,
 Нетреба се ничегъ крити.
 Кадъ помислимъ, да самъ Србин прави,
 Све по мени чисто миле мрави
 Та бранит ѣу Србство први
 До послѣдње капље крви!

Непуштаймо войводу,
 Нашу милу домовину,
 За кою смо крвцу лили,
 Да се други по нъой шире!
 Ёдно влакно ако изгубимо,
 Грѣхота е више да живимо,
 На сабљи е добивена,
 Србскомъ крви заливена!

М. Орешковичъ.

ПРОШНЯ.

Ахъ ни, ахъ ни споминиць вељъ
 Инъ рада трга люб'ца њихъ;
 Предраге цвѣтке все со прељъ
 Изъ тратъ лѣпо разцвѣтенихъ.

Ахъ кай си боде тргала,
 Ко бодева дошла се,
 Сай лѣпшихъ розиць земљица
 Инъ поменљившихъ нема ше.

О Боже мой — мудро небо
 Незмѣрно спена се окрогъ,
 Дай спусти косеѣкъ га само
 Въ споминице саме въ нашъ логъ;

Да боде люб'ца тргала
 Си драге цвѣтке вѣкомај,
 Да бо въ „спомину“ духала
 Любезни вѣвне сладки рай.

Дрѣ. Томанъ.

Żywot.

Narody niegasną :
 Pokąd język żyje,
 Mają bytność jasną;
 Ale jako żmije
 Obczyzna się wije ;
 Gdi dlań czucia gasną,
 Duch i sława gnije.

Modre oczy.

Ach! wy oczy, oczy,
 Modrojasne oczy,
 O was kiedy wspomnę,
 Świat się zemną toczy.

Gdzież moja swoboda
 I wesołość zwykła?
 Skorom was obaczył,
 Od tej chwili znikła.

Ach! znikła tak skoro,
 Jak strzała puszczone,
 Bol nieukoiony
 Wszedł do mego łona.

A kędy postąpię,
 Kędy noga kroczy,
 Ach wszędzie przede mną
 Modrojasne oczy.

Ach, wy oczy, oczy,
 Modrojasne, oczy!
 O was kiedy wspomnę,
 Świat się zemną toczy.

Siostry rajskie.

Dwie siostrzyce w raju znam,
 Gdzie namiotek swój rozbijają,
 Tam wesele, szczęście tam
 Zakwitają, wieńce wiją.

Kwitną krasne jak wdziękinie,
 Obie pielęgnuje praca,
 Z nięj pomyślność błoga płynie
 I radością dzień ozłaca.

Wdzięczna siostrzyca tych usługa,
 Szczęście, radość niosą w darze;
 Chcesz poznać tych siostrzyce twarze?
 Przyjaźń jedna, Wdzięczność druga.

Niewinność.

Coro cnoty i czułości,
Anielska jest twoja dłoń,
Zawsze bliska przy młodości
Ot zepsucia mładość chroń.

Kwiatów siostró, rajski darze!
Jak nam ciebie godnie ezcic,
Czyje ozdobiłaś twarzę,
Tych uczyłaś szczęsnym być.

Błogo temu, który nieci
W sercu płomien twój statecznie,
Ty odleciś, wraz odleci
I swoboda serca wiecznie.

Płochy bezwstyd swe zaloty,
Przed twym okiem gdy rozwinię,
Róże z twój wykwitną cnoty,
Czerwień twarzą twoją spłynie.

Kto ci służy od młodości,
W późném wieku sypie kwiat,
Ten daleki od próżności,
Niebiem jemu cały świat.

Rěši nas zlega.

Člověk slabi, v roke dán viharjem,
Plah se ziblje črez tepež valov,
Zvija nagle se osode vdarjem,
Ki oklop in ščit zdrobe njegov.
Ko vriskanju duša se udaja,
Nad glavó na lasu visi meč;
Ko najslajša kupa nas napaja,
Sodbo piše prst nam plameneč.

Tu v dolini senčnej, v noči dvoma,
 Vsa modrost ne znađe kdaj ni kam?
 Dokler duša v plašči smrtnem roma,
 Srce je igrača grenkih zmam!
 In srce človeško je brezdnina,
 Mere svoje samo si ne vé;
 Meri oceanom se globina,
 Meriti se želje ne dadé.

Naj mi kopje zemljo premaguje,
 Moli naj me v sponah širni svét'
 Naj mi hribe zláta v krilo suje,
 Slavo naj dosežem večnih lét,
 Naj vesoljnost z duhom vso objamem;
 Človek vendar bi nesit ostal
 In slovó od solnca predno vzamem,
 Nično! jezik bi mi trepetál.

Vse je nično, Ti edini věčen,
 Ti začetnik, Ti hranitelj moj!
 Nikdo ni pod solncem Tvojim srečen,
 Kdor ne bëga tepen v šátor Tvoj,
 Nikdo ne dohrepeni počitka,
 Komur v sebi Ti mirú ne daš;
 Kadar bije bojna ura bridka,
 Sam pomoč, sam zmago Ti imaš.

Kogar Tvoj v puščavi plámen vodi,
 Ni mu konjika ni pëšca mar',
 Po modrasah, ko po cvetji, hodi,
 V sèn pôtres ga ziblje in vihár.
 Svét naj gine, solnce, luna gasne,
 Zemljo naj zaliva hrup morjá,
 Padajo grmeče zvézde jasne:
 Kdor v Té upa, ta ne drgotá,

In zató oziramo se k Tebi:
 Ko nas bode težki jarem strl,
 Izkušnjava nas vabila k sebi,
 In tolažbe zadnji žarek vmrl;
 Ko viséla bode tha nad nami.
 Srce nam brezup vesti kljevál:
 Ti, Gospod, zaščiti nas z rokámi,
 Da nas v brezno ne potegne val!

In kedár se nague dan telesni,
 Da rosil nam čelo mrzel pot,
 Srce stalo, gasnil blisk očesni,
 Duh popuščal bode kačo zmot,
 Puščal slast in strast življenja téga:
 Takrat, Oče, Ti pri meni stoj;
 Ti me brani, Ti me reši zlega;
 Ti me v rajski dom pokličí svoj!

—i—

Д Ъ В О Й Ц И.

Ой дѣвойко душо,	Непожали труда
Злаѣна ябуко,	До могъ гроба дови,
Ти нелюби мене,	Цѣломъ свѣту яви:
Нити губи себе,	Овдѣ лежи драги,
Ербо сам я юнакъ	Кога самъ любила,
Изъ далеке земље,	Рукама грлила.
Пакъ ъу я отиѣи,	А сада га тужна
А ти вешъ остати;	Црна земля любви,
Я ъу боловати,	Црна земля любви
А ти неѣшъ знати;	А травица грли.
Я ъу и умрѣти,	Ой ти црна земльо,
А ти неѣшъ чути;	Небуд' драгомъ тежка
А кадъ будешъ чула,	И зелена трабо,
Да самъ погинуо,	Небуди му горка!

Budnica.

Ustanimo! noć je pala,
Grožnja hrupi, nije šala.
Da se ruši,
Konča, guši
Nepriatelj Slavjanah.

Divja sila pasti mora,
Sad joj krajna glasi hora.
Ajmo dusi!
Da okusi,
Što je sloga Slavjanah.

Izdajica domovine
Na viešalah da pogine, —
To rad' sreće
Neporeče
Sloga hrabrih Slavjanah.

Hitro bratjo! dok je vrēme,
Razbit valja robstva breme;
Kamo s okom
Tam' i skokom
Na tirane Slavjanah!

Gore, gore, svi na noge!
Naprēd mačem sin od sloge!
Ražaj, tuci,
U grob vuci
Krvoloke Slavjanah!

1849.

ЛЮБАВЪ ДОМОВИНЕ.

Земля намъ е плодовита,
Ту се доста добра вина,
Доста смока, воља, жита,
Доста людій добročина

Ой любимъ ю у истину
Драгу нашу домовину!

Ту ме роди мила майка,
Сунце сину младу вѣку,
Туда нада мой шайка
Низъ судбине тисну рѣку.

Ой любимъ ю у истину
Драгу нашу домовину!

Младость гдѣ ми, старость ту ми,
Ту одъ драге стекохъ рода,
Побратихъ се и покумихъ,
Дворъ се свиче и слобода!

Ой любимъ ю у истину
Драгу нашу домовину!

Челядь пѣва тудъ весела,
 Свога чусемъ сластъ езика,
 Ту намъ дѣла наша села,
 Гробльє драгій покойника!
 Ой любимъ ю у истину
 Драгу нашу домовину!

Како неби любіо ю?
 А погібель надъ іой прѣти,
 Зан' залажемъ главу свою,
 Зан' љу живѣт и умрѣти
 Ой любимъ ю у истину
 Драгу нашу домовину!

Изъ „Пророка“ 1863.

Pesem koroških Slovencev.

Kviško, bratje, duše mile!
 S slovom, z djanjem vsi za dom!
 Kličejo nas slavne vile
 V kolo k bratom Slávjanom.

Priča cerkev Gospé svete,
 Priča svetih sto hramóv,
 Pričajo vasi neštete,
 Priča starih sto gradóv.

Da smo tudi mi Slovani,
 Da slovensk je Goratan,
 Narod naš dokaze hrani,
 Jezik naš in duh in stan.

Priča to grad Ostrvice,
 Priča vojvodski prestol,
 Pričajo goré, gorice
 Na mejah okrog, okol.

Priča to nam zgodovina,
 Priča krajnih sto imén,
 Priča čutov nam milina,
 Da slovanstva mi smo člen.

Naj zató nas duh navdaja,
 Samov duh in njega djanj;
 Narod naj v zavestji vstaja
 Iz pretežkih hudih sanj!

Priča to šumeča Drava,
 Priča sto vodá in rek,
 Priča glava nam Triglava,
 Ki nas gleda vek na vek.

Kviško, bratje, duše mile!
 S slovom, z djanjem vsi za dom!
 Kličejo nas slavne vile
 V kolo k bratom Slávjanom.

Lovre Toman.

Zaredica.

Ti Ivane čašu primi,
Te za sebe tugu snimi;
Ovdje treba jesti, piti
Al do kapi iztribiti.

Sad susjede ti pritoči,
Suho grlice si namoči,
Kako ti se trbuh smije
Što u čaši rode nije.

Ala Juro i ti sada
Napun' toga prazna smrada;
Brzo puni, brže popi,
Da se čaša neraztopi.

Vidiš Lujo kak se pije
Da se ni kap neprolije;
Jako i ti sad potegni,
Ak' s' opiješ, a ti legni.

Žaba samo vodu pije" —
Kak' se na to Mate smije;
Neće vode kano žaba,
Ni po kápi, kano baba.

Máti sada čaša prazna,
To bi Franji bila kazna;
Zato namah si natoči,
U se do dna sve iztoči.

Teško Grga redak čeka,
Pak si misli, neka, neka,
Neću ni ja zadnji biti,
Ele ću ga sveg izpiti.

Sad mi Marko namigava,
Kaže da i on nespava,
Da će kako drugi piti,
I on do dna sve izliti.

Nude i ti dragi brate,
Rad si došo međ te svate,
Puni svoju nut čašicu
Napij društvu svem zdravicu.

Ljudevit Slamnik.

1. Spominčica.

Preljuba mi spominčica,
Ki dala jo v slovò,
Še zmiraj zmiraj lesketà —
Ko nekđaj tak jasno.

Alj čud prečuden vam je znan,
Kak si jo obdržim? —
Preljubo cvětko vsaki dan
Solzicoj poškropim. —

2. Vijolčica.

Ko vprašal sem vijolčico, In ko jo prašam drugič še,
 Če v vèsni dan mi zoril bo, Če jutro to ne bliža se,
 Da žal in strah se zgubita? — Ko spomlad se vnovi lépo? —
 Me bridko je pogledala. Odrekla je z glavčico.

Obupa revež ko prevzet,
 Jo prašam zadnjič — prašam spet,
 Če nikdar žal ne bo prešla? —
 Se k zemlji je pripognila.

3. Pri vodici.

Oj srečna ti vodica — In ko me v mislih gine
 Ki v kraj teklaš naprè — Kaj b'lo bi ji ljubó
 Kjer zvésta tam dušica Pogleda iz globine
 Zmir misli le na me! Obraz me moj zvéstó.

Kak rad bi tje v daljavo Tak daj ga ji skazati,
 Kamor te pelje val, Kad prišepetaš do nje,
 Za zvesto ljubco pravo Ne daj pak zamolčati, —
 Ljubezni znak poslal! Da jokal sem solze!

4. O slovesu.

Ah zadrži nježne vide, Da srce se ne razpoči,
 Ne smehlaj se tak ljubó — Da v slovesu se ne stre,
 Tiha groza me obide, Skaži v sitnosti v slaboči,
 Ko se spomnim na slovó. Blagost žlahtne dušice.

Eno napčnost daj odkriti,
 Če le tud iz lisnosti;
 Kak bi znal te pozabiti —
 Ak mi zgol le angel si!

Cuznarjeve posl. dr. Toman.

Vinoslavje.

(Dvje čaše pred kuhinjom, jedna puna vodom, druga vinom.)

Evo braćo pogledajte amo —
Jel? za vodu i vino svi znamo.

Al našinac što je aienio?
Tko je? što je tude proslavio? —
Ja bi rekô, da je vino bolje,
Tako tudi, tko je moje volje.

Evo čujte — pa nepsujte,
Što vam kažem — to nelažem;

Ova (prema vodi) nosi hudu vodenicu,
Tko poznade (prema vinu) kakvu vinovicu?

Kad u glavi vinska kap je bila?
Al tu ova (prema vodi) mnogog umorila.

Mornar prèda, kad spazi vitlicu,
Ali punu svedj grli čašicu.

Tko na vodi neplaši se vira?
Al bez vina nije nigdje pira.

Tko se od vas poplave neplaši?
Ali vinska nikoga nestraši.

Črevljad, žabe, pijavice, molji,
To su vode stanovnici golji.

Te gamadi neplaze po vinu
Dal' po njem se rumen iskre stinu.

Smoljo pravi, to je vodopija,
 Al je bistrić, svaki vinopija.

Na stran vodu (kupice vođem odliše) tu će žabe piti,
 A mi ćemo (primi vino) vince ogrliti.

Recitativ.

Kučegazda: društvo:

Vodu piti, — nećemo.

Vince žiti, — hoćemo.

Vodu slaviti, — nećemo.

Vince hvaliti, — hoćemo.

Vodu nositi, — nećemo.

Vinca prosi, — hoćemo.

Duetto.

Nećemo mi vode, mi hoćemo vina;
 Čuješ gazdo dragi ugodne glasove.

Nećemo mi i. t. d.
 Jesil doživio kad takve časove?

Nećemo mi . . .
 Dà se smiri družba, gazdo vina nosi.

Nećemo mi . . .
 Sve je liepo za te, dok se mirno prosi.

Nećemo mi . . .
 Neće kažu vode, dali hoće vina.

Nećemo mi . . .
 Takovih sinova, živ' la domovina. —

Ljudevit Slamnik.

D u n k a.

Tužan gledam prošlo doba,
 Ko vrieme pokosi,
 Vruća suza oka oba,
 Na mû mladost rosi.
 Riedka pošá oko krije,
 A ono se skoči,
 Te se k' nebu zvezdnom vije,
 Da njega noći.

Bozbolice srce bóno,
 Mučno jadikuje;
 Ka domaji žudi ono
 Tamo jezdit snuje. —
 Brza misô izumrila
 Kô truhlež s' razpane —
 Taština se ugnjjezdila,
 U grudi upane.

Sav se obzór premienio! —
 Hotih suzu lieti,
 Nebi'l oko očistio,
 Ali suza nehti
 S' tamna oka da počine
 Na stranoj dubravi;
 Zato srce većma gine,
 Te u suzah plavi.

Man' te tražim zvezdo mila
 Budućnosti moje,
 Pređ mnom si se biedna skrila,
 Mračno stanje tvoje.
 Grobni hladak oko mene —
 Trulost mi udara.
 Tužan život moj mi vene,
 Meni sve utvara.

O kad će mi svanut zora
 Kad pomolit lice?!
 Kad će tuge minut hora?
 Kad zapjevat ptice? —
 Jer se misô mǎ nevita
 U život nedade? —
 Ponoća je! bremenita
 Jutrom punim nade!

Ljudevit Slamnik.

СРБСКА НАРОДНА ХИМНА.

Праг є ово милог Срба, на ком стоимо,
 А злотвор на нѣга ступа сад, се боримо,

Господари главни,
 Михайло славни,
 Ми смо се заклели,
 Теби бити верни.

Ти с нама ми с тобом	Дрино водо хладна,
И у ватру и у води,	Разбацуй свой ток;
Брат с братом,	Сад с србска славна
Род с родом	Обновила скок.
Руши сваку незгоду.	

У злотвора приятеля неможемо нами,
 На сунрот му свагда треба юначки изаи.

И ми то велимо,
 Од срца желимо,
 Болъ да помремо,
 Нег да побуємо,

У Бугарској и у Босниј наша браѣ пиште,
 Ньине жене, њина деца од злотвора риште,

Треба да идемо,
 Да им помогнемо,
 И све да чинимо,
 Да их избавимо.

Станковиѣ.

РУСКЕ НАРОДНЕ ПЕСМИ.

Стоить явѣрь надъ водою,	Ой онъ ей уклоного
Надъ воду схилилъ-ся,	Коня вороного,
Зъ Украины до дивчины	Ешу она хустеночку
Козакъ уклонилъ-ся.	Зъ пѣдъ золота самото.

Неподобавъ Козакови
 Теѣ хусты носити,
 Якъ для славы козацкой
 Сиделечко укрити.

Na preširnovem domu.

15. septembra 1872.

Od daljnih strani, kjer Drava deroča,
 Kjer Sava valove bistre valf,
 Kjer Kolpa se vije, jaderna Soča
 V jadransko morjé peneča hiti:
 Prirómalo sem je ljudstvo izbrano,
 Na pesnika dom, v ljubezni mu vdano.

Oj zdrava, hiša sredi raja!
 Nad tabo plavaj sreča, mir;
 Iz tebe lil je pesnij vir,
 Ki slastjo srca nam napaja.

„Luna sije“
 Melodije
 Sladko-tožne, čuj! doné.
 Krasna deva!
 Tebi peva,
 Toži pevec vnet za tē.

Omečile
 Pesni mile
 Nijso tvojega srcá;
 Naše poka,
 Sládko joka,
 Sólza v óku nam igra.

Močneje, mileje pesen doní,
 Keđor jo čuje, srcé mu topí:

„Sirota vboga, zapuščēna,
 Oj domovina, domovina!
 Z bridkóstjo, žalostjo pojēna;
 Nemilost tuja, hujše sina
 Nezvéstost, mati, te boli.“ —

A tiho! poglej, nebó se vedri;
 Sinú si rodila, blágo srcè,
 Ki nosil je tvoje — človeštva gorjè;
 Kar čutil, nam v sládkè pesni je zlii,
 Ljubiti nas mater, človeštvo učil.

Preširen budi, Preširen nas vodi,
 Na delo za njim, na dúševni boj!
 Pravici udani, luči, svobódi,
 Naprej, za svoj dom navdušeni roj!
 Preširna vihrá pred nami zastava,
 Voditelju-pevcu kličemo: Slava!

J. Stritar.

КРАСНЫЙ САРАФАНЪ,

„Не шей ты мнѣ матушка
 Красный Сарафанъ,
 Не входи, родимушка,
 Попусту въ изьянъ.“

„Рано мою косынку,
 На двѣ расплетать,
 Прикажи мнѣ русую
 Въ ленту убирать,“

„Пуйкай, ненарынтая
 Шелковой фатой,
 Ови молодецкія
 Веселитг собой.“

„Толи житье дѣвичье,
 Чтобъ его мѣнягъ?
 Торопиться за мужемъ,
 Охатъ, да взыхать?“

„Золотая волюшка
 Мнѣ милей всего,
 Не хочу я съ волюшкой
 Въ свѣтѣ нѣего.“

„„Дитя мое, дитятко,
 Доска милая!
 Головка нобѣдная
 Неразумная!““

„„Не вѣтъкъ тебѣ пташежкой
 Эвонко разпѣват,
 Легкокрылой бабочкой
 По цвѣтамъ порхатъ.““

„„На щекахъ что заблекнуть
 Маковы цвѣты,
 Прискучагъ забавушки,
 Стоскуешься ты!““

„А мы и при старости
 Себя веселимъ ;
 Младость воспоминаючи
 На дѣтей глядимъ

„И я молодешенька
 Была такова.
 И мнѣ ты-же въ дѣвушкахъ
 Твердили слова.“

РУСАЛКА.

Надъ озеромъ, въ глухихъ дубровахъ,
 Спасался иѣкогда Монахъ.
 Всегда въ занятіяхъ суровыхъ,
 Въ постѣ, молитвѣ и трудахъ.
 Уже лопаткою смиренной
 Себе могилу старецъ рылъ,
 И лишь о смерти вождельной
 Святыхъ угодинокъ молилъ.

Однажды лѣтомъ у порогу
 Поникшей хижины своей
 Анахоретъ молился Богу.
 Дубравы дѣлались черней ;
 Туманъ надъ озеромъ дымился.
 И красный мѣсяцъ въ облакахъ
 Тихонько по небу катился.
 На воды сталъ глядѣть монахъ.

Глядитъ, невольно страха полный
 Не можетъ самъ себя понять
 И видить : закипѣли волны,
 И присмирѣли вдригъ опять

И вдруг легка, как тѣнь ночная.
 Бѣла, как ранній снѣгъ холмовъ,
 Выходить женщина нагая
 И молча сѣла у береговъ.

Глядитъ на стараго монаха.
 И вешетъ вгажные власы.
 Святой монахъ дрожить со страха
 И смотритъ на ея красы.
 Она манить его рукою,
 Киваетъ быстро головою
 И вдругъ падучею звѣздой
 Подъ зонной скрылася волной!

Всю ночь спалъ старикъ утрюмой
 И не молился цѣлый день :
 Передъ собой съ невольной думой
 Все видѣлъ чудной девы тѣнь.
 Дубравы вновь одѣлись тьмою,
 Пошла по облакамъ луна.
 И снова дѣва надъ водою
 Сидитъ предестна и блѣдна.

Глядитъ, киваетъ головою.
 Цѣлуетъ издали шутя.
 Играетъ, плещется волнею,
 Хохочетъ, плачетъ, какъ дитя,
 Зоветь монаха, нѣжно стонетъ
 „Монахъ, монахъ! ко мнѣ, ко мнѣ! . . . “

И вдругъ въ волнахъ прозрачныхъ тонеть :
И все въ глубокой тишинѣ.

На третій денъ отшельникъ страстной
Близъ очарованыхъ берегов
Сидѣлъ и дѣвы ждалъ прекрасной.
А тѣнь ложилась средь дубровъ
Заря прогнала тьму ночную.
Монаха не нашъли нигдѣ,
И только бороду седую
Мальчишки видѣли въ воде.

Slavjani i tudjini.

Slavjani, Slavjani!
Vi naroda' sluge!
Vi čuvari carstva
A drugovi tuge.

Tudji vi kmetovi,
Tudji vi vojaci,
Gdje su vaša prava?
Gdje vaši barjaci?

Nigdje ništa svoga,
Od nikud ljubavi
Svi vas puci mrze,
Svak vas pod se spravi.

Na noge se diž'te!
Mač u ruke sada!
Tudjinstvo nek padne,
Slavjanstvo nek vlada!

Tudjini, tudjini,
Mudro umstvjućei
Pohlepni vi gosti
U slavjanskoj kući!

Rad vjere, ljubavi
Slavjane ste klali,
Rad vaše prosvjete,
Jezik ubijali.

Prosvjetom ste glupost,
A vjerom nevjeru
Slavjanskom donjeli
Jugu i sjeveru;

A sad se želite
S nami vi svezati,
Znajte da se zmijom
Zmija samo brati.

J. Kukuljević.

КЛЕВЕТНИКАМЪ РОССІИ.

О чемъ шумите вы народные витія?
 Зачѣмъ анаемой грозите вы Россіи?
 Что возмутило васъ? водненія Литвы?
 Оставьте: это споръ Славянъ между собою.
 Домашній, старый споръ ужъ взвѣшенный судьбою.
 Вопросъ, котораго не разрѣшите вы.

Уже давно между собою
 Враждують эти племена;
 Неразь клонилась подъ грозою
 То ихъ, то наша сторона.
 Кто устоитъ въ неравномъ спорѣ:
 Кичливый Ляхъ, иль вѣрный Россъ?
 Славянскіе ль ручьи сольются въ Русскомъ морѣ?
 Оно ль изяснеть? — вотъ вопросъ.

Оставьте насъ: вы не читали
 Сія кровавыя скрижали;
 Вамъ непонятна, вамъ чужда
 Сія семейная вражда!
 Для васъ безнолвы Кремль и Прага,
 Безсмысленно прельщаетъ васъ
 Борьбы отчаянной отвага —
 И ненавидите вы насъ
 За что жъ? отвѣтствуйте: за то ли.
 Что на развалинахъ пылающей Москвы
 Мы не признали наглою воли
 Того подъ кемъ дрожали вы?

За то ль, что въ бездну повалили
Мы тяготѣющій надъ царствами кумирь,
И нашей кровью искупили
Европы вольность, честь и миръ ?

Вы грозны на словахъ — попробуйте на дѣлѣ
Иль старый боладирь, покойный на постелѣ,
Не въ силахъ завинтить свой Имамльскій штыкъ ?
Иль Русскаго Цара уже безсильно слово ?
Иль намъ съ Европой спорить ново ?
Иль Русскій отъ побѣлъ отвыкъ ?
Иль мало насъ ? Или отъ Перми до Тавриды,
Отъ Финскихъ хладныхъ саялъ до пламенной Кылхиды,
Отъ потрясеннаго Кремля
До стѣнъ недвижнаго Китая,
Не встанетъ Русская земля ?
Такъ высылайте жъ намъ, витія,
Своихъ злобленныхъ сыновъ :
Есть мѣсто имъ въ поляхъ Россіи,
Среди не чуждыхъ имъ гробовъ.

S l o v ó.

Ostanite starši zdravi!
Iti moram v boj krvavi!
Kliče že me trombe glas.
Zapustiti moram vas.

Blágoslov mi podelite,
V božje varstvo me zročíte!
Da mi dano še kedáj
Priti k vam bo v rojstni kráj.

Zdravi tudi sestre, bratje!
Tekel z vami čas mi zlát je;
Zdaj pa vas zapustil bom,
Sráriše in ljubi dom.

Ti pak, draga domovina!
Hrani za-me kaj spomina;
Saj mi gorel vsikedar
Zá-te je ljubezni žar.

Sladko za-te je trpeti,
Sveto zate je umreti;
Vendar to si še želim,
Da pod krilom še ležim. —

Toraj, stariši solzeči,
Z Bogom v sreči in nesreči!
Z Bogom, sestre, bratje vi!
Z Bogom, domovina ti!
Jos. Prosen.

Vapaj iz Bosne.

Kud god oko tužno gleda
Nigdje, nigdje spasa nema,
Svakud vidiš lica bléda,
Suzno oko, usta néma
Od žalosti pregorke.

Vidiš, kako vatra liže
Ruševine doma moga,
Jauk čuješ, da se diže
Do prestolja višeg tvoga...
O usliši déce plač!

Tmina težka svud prodira
Nema sunca, da to grije,
Mukom muči pšme lira
Tužno srce težko bije
Brez slobode prejasne.

Koju gladnu bosu sade
Na led tužna majka méce,
Propadoše njene nade
Usred kuće sad goreće
Kuda? kamo Bože sad?

U verigah robstva kletog
Tužna Bosna eto cvili,
Nema traka blagog, svetog,
Da odoli težkoj sili,
Što nas muči pakleno.

Vani bura silna puše
Od studeni sve se koči,
Ugašena moć je duše
Mrke, mrke eto noći!...
So udjeli meni smrt!

Nema srca, ruke drage
Da zaléči težke rane,
Nema nigdje nade blage,
Da nam danak béli svane
Prevelike radosti.

Kod ognjišta starac sédi
Iznemoglo tēlo grije,
Koga starac da uvrédi?...
Čuj! na vrata strašno bije...
Turčina se čuje glas:

O pogledaj Stvorče dolje
Na tvoj narod vekom vērni,
Leži sve do tvoje volje
Uslišati vapaj smērni:
Bože sveti, smiluj se!

„Kaurine kletu pseto,
Daj otvori! paša šalje
Sad do tebe mene eto,
Da mu dadeš novce valje
Brže bolje u taj čas!“

Tužan starac tad otvori,
 Uplašeno njega gleda,
 „Gospodaru!“ njemu sbori
 Iznemoga starac sēdi —
 „Odkud da ti novac dām?“

„Ta ja nemam nigdje pare,
 Da ti mogu išta dati,
 O sačuvaj kosti stare . . .“
 Po Bogu ga starac brati,
 „Gospodaru smiluj se!“

„Imaš! nemaš! moraš dati!
 Hrana drugač bit' ćeš nožu,
 Paša će ti za vrat stati . .
 Kaurine prodaj kožu!“
 Nogom starca udari.

Bēdnom starcu tad niz oko
 Suza teče u brk sēdi,
 Klanja njemu se duboko,
 Pogled drže do njegov blēdi:
 „Nemam! nemam smiluj se!“

„Zmijo kleta!“ tad govori
 Turčin njega paši vodi,
 „Gospodaru!“ njemu zbori:
 Neda! udri! sēci! bodi!
 Kaurinā izrod klet.

Slušaj sada paše reči
 Kōmu srēba srce para;
 „Sad na kolac njega meći!
 Neka vidi zmija stara
 Što će reči ne slušat!“

Tko da tugi ah! odoli?
 Koji pravdu svetu ljubi,
 Videć slabog starca boli,
 Koj' na kolcu dušu gubi
 Brez da išta sakrivi!

Ah! nemogu, Bože, dalje
 Da nabrajam udes kleti,
 Daj da nami sada šalje
 Tvoj premožni pogled sveti
 Blago sunce utēhe!

Daj da jednom zora svane
 Tužnoj Bosni uciviljenoj!
 Da tvoj narod na put stane
 Toj nesreći nesmiljenoj!
 Da se skrši zlobe moć!

A' junaci što u grobu
 Hladnom slavni počivate,
 Smilujte se tužnom robu
 Rake vaše odkrivajte
 Darujte nam slobodu!

Da nam Bosna kano prije
 Opet slavno sad procvēta,
 U slobodi srce bije,
 Ukažu se slave lēta,
 Doba preka sad je već!

Krunoslav Jović.

Zdravica.

Bratje veseli, le čaše nalijmo,
 V slogi bratimski tu skupaj živimo,
 Vmes pa naj pšmice greje srcé,
 Glasi domači naj čvrsto doné!
 Živili, živili, bratje do dna,
 Danas na zdravje vsak sprazni naj ga!

Bratje veseli, le čaše vzdignimo,
 Kapljico sladko na zdravje izpijmo,
 Najprej domovju, ki nam jo rodi,
 Čast naj ogromna na vèke doni!
 Živili, živili itd.

Bratje veseli, le čvrsto trčimo,
 V drugo ga „Slavi“ na čast izpraznimo,
 Čuje naj gora, odmèva naj plan,
 Krépkih da sinov krog tukaj je zbran!
 Živili, živili itd.

Bratje veseli, spet čaše polnimo,
 Vince sméječe na zdravje povžimo,
 Bratom Slovanom po dolih okrog
 Živi jih, druží jih, složi jih Bog!
 Živili, živili, bratje do dna
 Danas k slovesu vsak sprazni naj ga —!

Poročni zvon.

Le zvoni, zvoni, zvon glasan,
 Presladko in premilo,
 Čez polje krasno, širno plan
 Da bode se glasilo!

Ob žitu zlatem hodim jaz,
 Premišljam, kar je bilo,
 In v srcu nosim njen obraz,
 Presrečnih dni število.

Pred Bogom ona z ljubim zdaj	Le zvoní, zvoní, zvon glasán,
Tam desno v desno deva,	Močno ogromno zvoní,
Prisega sveta: „Vekomaj“	Spomin zamuši mi močan,
Vže prsi ji razgreva.	Mir tihi v srce doní!

Domovina.

Da ljubim očetnjava, z lastno pa ljubavo,
 Ki ne vkroti je um razsodni moj,
 Ne slava kupljena krvavo,
 Ne polen smelega zaupanja pokoj,
 Nit pripovesti tamnih dob starostne
 Mi domišljije ne dvigavajo radostne . . .
 . . . A ljubim jaz, — zakaj moj duh ne ve —
 Domovja ravnih step hladno molčanje,
 Njegovih šum bezmejnih zibkovanje,
 Povodnji naših rek, široke ko morjé;
 Jaz ljubim s kóli dirjati po selskem potu,
 In vidom trudnim nočno tenjo merijoč,
 Po prenočišči zdihovaje, vskrajnem kotu
 Srečavat' ognje migljajoče revnih koč.
 In ljubim dim strni požgane,
 Na stepi vlak popotnih čred
 Na griči tolste sred poljane
 Pa belih bréz leskeči red;
 Z radostjo mnogim neočito
 Oziram v polno se gumnó,
 Na belo hišo slamo kritó,
 Na okno z rezbo lišpano,
 In v praznik sem od rose mraka
 Do zore gledati volján
 Kako kremljá, vrši in skaka
 Na plesu vinjeni vaščan.

Po Lermontovu prest. Dr. M.

Molitev.

V življenja urah trudnega,	Glasovi vbrani dijejo
Ko dušno bol trpim	Preblaženo oblast,
Molitev glasa čudnega	In živo v srce lijejo
Prisrčno žuborim.	Neznano sveto slast.

Iz duše daleč stéra se,
 Ko breme, dvoma zlo;
 Mi vrne jok in vera se
 In je lahkó, lahkó.

Po Lermontovu prest. Dr. M.

Klevetnikom Rusije.

Zakaj Vi, narodov besedniki kričíte?
 Čemu s prokletjem sveti Rusiji grozíte?
 Kaj Vas je premotilo? Vstaja Litve mar?
 Mirujte: To domač med Slave je narodi
 In star prepír, uže pretehtan po osodi,
 Prašanje, ki ga Vi ne rešíte nikdar.

Vže davno teh plamén razdvoji
 Premnogo sekali so ran;
 I grozni vklanjali so boji
 Vže često njih in našo stran.
 Kdo prestopí v neravnem sporu
 Ošabni Leh al' vrni Rus?

.

Pustite nas; Vam niso brala
 Krvava tega se spričala;
 Razpor je ta med brati vžgani!
 Vam Kremelj Praga sta molčeča,
 Brezmiselno pa mika Vas
 Ubupne borbe skrita sreča —
 In Vas navdaja črt do nas . . .

Zakaj? govorite: za to-li,
 Ker na goreče Moskve razvalinah mi
 Se nismo vdali tega volji,
 Pod katerim ste ječali Vi?
 Zato, ker v brezdno mi pahnili
 Zatirajočo Vaš carstva smo pošast,
 In svojo krvijo kupili
 Evropi mir, svobodo, čast?

V besedah grozni ste — a lóтите se dela!
 Li bajoneta svojega od Izmaela
 Ne dvignul bi spočiti stari korenjak?
 Li ruskega je Carja vže bezsilno slovo?
 Z Evropo nam se biti novo?
 Li Rus se je odvadil zmag?

Je malo nas? Li mar od Perme do Tavride,
 Od finskih hladnih obal do spaljene Kolhide
 Od kodar Kremelj se blišči,
 Do zida nezdramljive Kine
 Rusija kvišku vsa ne šine
 Grozé s kaljenimi osmi?
 Le k nam pošljite, Vi preroki,
 Svojih razljutenih sinov;
 Je mēsta v Rusii široki
 Za-nje sred znanih jim grobóv.

Po Puškinu prestavil dr. Mencinger.

Istočna iskrica.

Vi junaci zapadnjaci!
 Kako to je, da Šlavenstva
 Nепrestano bojite se?
 Pri kretu mu i najmanjem
 Vi strepite i mislite,
 Da gorostas taj več kroči,
 Kako će vas pogaziti.

Nije šala silan narod,
 Zdrava duha, kréпка tēla
 Blage čudi, čista srca,
 Čedno živi, svēstno sbori.
 Vaši mudri ljudi znadu
 O narodih svijuh nēšta,
 O Slavenih samo ništa!

Putnici vam probijaju
I najdaljih do kraljeva:
Do Slavenâ, do susêdâ
Jedva koja bêla vrana
Po slučajju od vas dodje,
Okrenuti pram zapadu.

Na Slavene negledate;
Zato šušanj i najmanji
Izza ledja prepada vas.
A dobro je, da je te tako:
I odrasloj, a zločestoj
Dêci trêba još bauka.

Peter Preradović.

Mornarska pësma.

Okolicom jučer buknu,
Pak zavlada zla godina . . .
Danas vihar već umuknu
Val utiša i pučina. —
Meni prije noći
Red je brodom poći!
Uz to, Ljubo, cvête moj,
Nase zlato domu goj.

Njeguj mi ga i cëlivaj,
Božjim strahom duh mu vrêži
U srce mu mlêkom slivaj
Vêru čistju, da zlo bêži . . .
Diži mu ročice
Sram slici Dêvice
Nek se nježno moli njoj
Za svog čačka, za dom svoj.

Uz kolêvku pësni bile:
Brod, kormilo, vesla, jedra . . .
Slavna povêst braće mile
Razgovor mu tvoj uz njedra
Junaštvom ga bavi
Kim se Hrvat slavi
Neče iskat lien pokoj
No viteški trud i znoj.

Na daleko, draga, jedrim
I obijam stražnje žale;
Sukobit ću čelom vedrim
Biesna mōra burne vale:
Vesto Slavjân znade
Gorke svladat jade!
Tad in rado ja u svoj
Ko pëllica svrnut roj.

Za mene se tim ne brini
Niti plačem ruši lica;
Zrakom, kad se nad brodovim,
Slat ću jato lastavica,
Jutrom kroz žubore,
Da se razgovore!
Al kod zlata ti nastoj
Ka' uz rodni perivoj.

Često noćcom na kormilu
Tiho more gledeć doli,
Gledeć, blêdu u svêtlilu
Kad se mēsec sgor pomoli,
Gledeć sjajne zvizde
Te nebeške gizde:
K tebi, k zlatu ah! ne dvoj,
Uzdrsat će Milan tvoj.

Kad se oluja zahuče,
Grom dalače kad zatutnji
Kad valovi s dna zabučo,
Ne pustaj se kobnoj slutnji,
Več hitro se skoči,
S zlatom k nebu oči . . .
S njim usklikne: Bože, oj!
Čačka i dom spasi moj.

Dan za danom . . . srećna zora
Zagledat će jedra běla,
Gdje put našeg lete dvora
Noseć vojna tvog vesela,
Iznesi mu zlato
Odgojeno na to,
Da za vĕru za dom svoj
Zna na muke u na boj.
Josip Dežić.

Posláni městum slovanskym.

Nezhrdej nad Bĕlehradem
Praho slávovĕčitá,
Nezhrdej nad Vyšehrĕdem
Moskvo zlatovĕžitá!

Tuhét zkoušeni jsou chvíle
Leč, kdo podleh vstane zas;
Milost boží nezná cíle,
Láska věčný trvá čas.

Pomněm, že jsme rodu bratří,
Dítky máti jediné,
Jimžto ruka v ruku patří,
K hrudi hrud se přivine.

Rozejde se mrak nám zlobný
A, ježž dávno tuší duch,
Vyjasní se den ten zdobný,
Bratry spojí v jeden kruh:

Nezhrdej ten silou páží,
Kdos odolol útokům;
Neklesej, kdo stárou sráží
Podleh zloby osudům.

Všechny velké, všechny volné,
Proti vrahům vítězi,
Ve spanilé mysli spólné,
Silné ducha řetězi.

J. V. H.

Slavĕku.

Slavĕk mili, vsaj ne hiti
Tako nagloma od nas,
Kaj da nečeš pri nas biti,
Mar prežalosten je čas?
Res da je številka mala
Bratov se znevĕrila,
Alj večina je ostala
Slavi zvěsta iz srca.

Zdaj več nismo tujcem vdani,
Ločili smo se od njih,
Toraj slavĕk le ostani
Pri Slovencih ljubljenih.
Le prepĕvaj še med nami
Miloglasne pĕsmice,
Brate nam nevĕrne drami,
Budi slavske nam sestře.
Sl. Janžek.

Oblaki.

Neba oblaki vi, večni popotniki!
 V blesku vrstite, tekanja čilega!
 Ste li, ko jaz sem, izgnani prehodniki
 V krajine južne od severa milega?

Kdo vas preganja osode rešenije,
 Zloba očitna kovarstvo zakletnikov
 Ali nad nami teži prestopljenije,
 Ali strupenih ovada klevetnikov?

Ne! vi bežite le s polja neplodnega;
 Strasti vam tuje so, vam bolečine ni,
 Hladno vi plavate, bitja svobodnega,
 Niste preganjani, vam domovine ni.

Po Lermontovu Dr. M.

Bodalec (kinžal).

Kak ljubim te jekleni moj kinžal,
 Tovaruš hladni in leskeči.
 Gruzin zamišljen za osveto je koval,
 Opisal te Črkes za boj moreči!

Je lilijna te roka podarila mi
 Vspomina znak, dne večnega ločenja,
 In prvokrat po tebi ni se zlila kri,
 A svetli solzni biseri — solzé trpenja.

Oči pak črne vpirajoče se na mé,
 Odlikajoče tajne srca boje,
 Na mah se bliskajo in se mrače,
 Ko v luči miga jeklo tvoje.

Ljubezni zakladnemi, spremnik si mi dan,
 In nauk si, popotniku, mi dragoceni:
 Da se ne spremenim, na duši sem močan,
 Ko ti, ko ti, moj drug jekleni!

Po Lermontovu Dr. M.

Slovó od dóma.

Rojstna hiša, hiša mala,
 Kjer sem prvič ogledal svet,
 Kjer me mati je zibala,
 In učila me je pet',
 Dánas jaz od tebe iti
 Moram v daljni tuji kraj,
 In Bog vé, če dano priti
 Bo mi k tebi še kedaj ?

Draga lipa ti dišeča,
 Ki pred hišo mi stojiš,
 Dóma varhinja cvéteča,
 Danes zadnjič me hladiš !
 Gledala me dēte malo
 Kdaj igrat' si pod soboj,
 Danas sprejmi pa zahvalo
 In posebni pózdrav moj !

Tudi tebe, vrt ljubljeni,
 Jaz za dolgo zapustim,
 Dēlal si veselje meni,
 Zdaj te drugim izročim.
 Moje rôke zalivale
 Krasne rože zdaj so vas,
 Tuje vas oskrbovale
 Bodo pa prihodnji čas.

Gozd pri gôri tam samotni,
 V katerem sem sprehajal se,
 Vir tú bistri in tihotni,
 Vas obá pozdravljam še !
 Vse je za-me pomenljivo,
 Kar zagledajo oči,
 Vse mene spominja živo
 Zlatih ur, ki več jih ni.

Lēpi dnevi res ste bili,
 Ki ste tēkli kdaj mi tū,
 Al' mladostni časi mili,
 Zdaj od vas ni več sledú ;
 Zginjali ste kakor zôra,
 Ko odpira solncu tír —
 Z Bogom hiša, lipa, gôra,
 Ljubi vrt in gozd in vir !

Jožef Cimperman.

Sonet.

Zaklád nezměrní moj si, domovina!
 Enaka ti na světu ni nobena.
 V krasoti vedni si nespreměnjena ;
 Ne daš izbrisati se iz spomina !

Skrivala te je dolgo črna tmina,
Svētila sreča ti, lučica lena ;
Zbežala zdaj je tebi noč meglena,
Solzé so proč, otožnost, bolečina.

Napočil zor cvēteče je pomladi,
Srcé topí se mi v presladki nadi,
Da bode žlahno sadje ti rodila !

Pošljite skorej jo, nebésa mila,
Na cvetje pa, ki ji v naročje klije,
Naj vaš se sveti blagoslov razlije !

Jožef Cimperman.

Sonet.

Nebeška roža, žlahna nevēněla,
Ljubezen si do očevine mile ;
Zatrēti niso v stani vse te síle ;
Če bolj teró te — lepše boš cvētēla !

Od kar srcé mi tvoja moč raznēla,
So pēsmice se sladko v njem zbudile ;
Naj drago, tebe vrēdno bi slavile,
Ker pēti mi ljubezen je velēla.

Ti moj si biser, drago vse veselje,
Goré mi za-te naj svetejšē želje,
Prisrēčna, krasna, ljuba očetnjava !

Srcé še mlado trdno je sklenilo,
Da vedno zvésto tebe bo ljubilo ;
Za tó doní ti zmiraj čast in slava !

Jožef Cimperman.

Želja.

Kadar davno že pokrila	Da sem ljubil domovino
Tiha bode me gomila,	S srcem zvestim le edino,
Naj še pěsem ta pričuje,	In za mater to preblago
Vnukom poznim oznanuje :	Dal bi bil življenje drago.

Vsevladarja sem goreče
Vedno za-njo prosil sreče :
"Ti Neskončni jo obvarji
Pred nemilimi viharji!"

Jožef Cimperman.

Naj lepša dota.

Kaj prinesla je nevěsta Marku,
Kaj prinesla njemu je za doto,
Da ponaša ž njo se v vsi okrajni?
Al prinesla njemu je zlato krono,
Zlato krono, zlati pas rumeni,
Benečanskih svetlih rumenjakov,
Dragih kamnov in koral bliščečih,
Na perišča biserov leskečih?
Al prinesla mu je bele svile,
Bele svile, mehkega baržuna?
Ni prinesla njemu krone zlate,
Krone zlate, ne rumenih pasov,
Benečanskih svetlih rumenjakov,
Ne perišča biserov leskečih,
Ni prinesla njemu bele svile,
Bele svile, mehkega baržuna;
Al prinesla mu je lepšo doto,
Lepšo, vse bolj dragoceno doto :
Dvě nebeški zvezdi — mile oči,
Svitlo zarjo — prenedolžno lice,
Tiho lunu — sladki mir domači,
Žarko solnce — věrno vdano srce.

Cegnar.

Domovini.

Draga mati, domovina,
 Slušaj prošnjo svoj'ga sina,
 Ki pred tabo zdaj solzi!
 Prosim te za svoj'ga brata,
 Ki mu dóba tvoja zlata
 Ni odpri la še oči.

Le za tuje ima hvalo,
 Tebe, draga, čisla malo,
 Nima za-te kaj solzá.
 Ljuba mati, al' pustila
 Boš ga, in mu ne zdramila
 Samo enkrat še srcá?

Sej naročje tvoje milo
 Ga je skrbno odgojilo,
 Bilo tvoje za-nj srcé;
 Torej smem se še nadjati,
 Da mi ljubljena ti mati,
 Boš obrisala solzé.

Jožef Cimperman.

Srēdi vasi.

Srēdi vasi, srēdi vasi
 Se zbirali o polnoči
 Pod lipo z brati smo nekđaj,
 Uživali tam zemski raj;
 Oh zdaj pa nikdar več!

Srēdi vasi, srēdi vasi,
 Kjer križem z pota pot drži,
 Podali roko si v slovo,
 Domu še zrlo je oko;
 Oh zdaj pa nikdar več!

Srēdi vasi, srēdi vasi
 Smo vriskali, smo pēvali,
 Odmevalo da krog in krog,
 Razlegalo se v plan in log;
 Oh zdaj pa nikdar več!

Srēdi vasi, srēdi vasi,
 Še lipa zelena stoji,
 Lesena je še kočica,
 A v njej ne biva deklica,
 Oh nikdar, nikdar več!

Srēdi vasi, srēdi vasi,
 Kjer kočá miljena stoji,
 Pod óknicem tam mnogo noč
 Pozdrav, poljub nas v nemal vroč;
 Oh zdaj pa nikdar več!

Srēdi vasi, srēdi vasi
 Je vse kot bilo prejšne dni,
 Le krog in krog je tihi mir,
 Radosti petja ni nikir,
 Oh nikdar, nikdar več!

Nezvěsti.

Ne věm, zakaj po tebi zmir
Ozira se okó,
Ne věm kako, da pěsmi vír
Izbuja mi ljubo?

Brez nade, brez željá mi čas
Vrstil se je poprej,
A tvoj premili ga obraz
Izburił vekomej.

Děklě nevsmiljeno v srcě
Si žar zanětlo vroč, —
In ko spremanil je v gorjé,
Brez upa tlěł, mrjoč.

Dovoljnost, mir děkle nazaj
Izlij mi v prse spet,
Al roko k zvezi bělo daj,
Spremljaj me v prišli svět.

Njeni spomin.

Tu predraga, si slonela
V dnevih sreče, kratek čas,
Tu mi srce tiho vgrěla,
O ljubezni čula glas.

Tu so dnevi se vrstili
Sreče nama dan na dan,
Draga, krasni res so bili,
A podlaga zdajnih ran.

Nebes stemnil se miline,
Črn pribučal je vihar,
In v nezměrne te daljine
Proč odpeljal je mornar.

V solzah zdaj poljubljam mesto,
Kjer sloněla si někdaj,
V duhu pa podobo zvěsto
Gledam tvojo věkomaj.

Na plesu.

Na prsi ljubica glavó
Mi zdajci vročo deni,
S prebělo, mehko pa roko
Ljubó se me okleni!

Tako sloně, tako drvé
Po krasni se širjavi,
Pozabi žalih dni srcé,
K življenji se ozdravi.

Vi glási milí na uho
Pa sladko mi donite,
K veselju uriti nogo
In v srečo me zavite.

Zdaj, ljubica, naprej, naprej
Se v krogu urno vrti,
Ledeno srce mi ogrěj,
Ljubezni up zatrti.

L i p i.

Lipa, ti mogočna lipa,
Cveti, prostri si vrhove,
Budi k slavi zveste sine,
K slogi kliči mi rodove!

Čula saj si zdihe žale,
Solze zrla v sponah lite,
Štela dneve, štela věke
Borbe tuje, silovite.

Včakala boš lepših časov,
Rod iz spanja predramila,
Prosto spela svoje veje,
Spone v slogi razdrobila.

A prostrla se na rako
Prej še zvestega boš sina,
Ki zastonj svobodo čaka
Tvojo, draga domovina!

Lipa, ti mogočna lipa,
Vsreči ti domovja zlati
Krěpek rod za mé pozdravljaj!
V miru mi potem je spati.

Anton Koder.

П Ъ С Н Я.

Гдѣ вы, дни мои,
Дни весенніе,
Ночи лѣтнія,
Благодатныя?

Гдѣ ты, жизнь моя,
Радость милая,
Пылой юности
Заря красная?

Съ какой гордостью
Я смотрѣлъ тогда
На туманную
Даль, волшебную!

Тамъ свѣтился свѣтъ
Голубыхъ очей;
Тамъ мечтамъ моимъ
Конца не было!

Но, сради весны,
Въ цвѣтъ юности,
Я сгубилъ твою
Душу чистую . . .

Безъ тебя, одинъ,
Я съ тоской гляжу,
Какъ тебя, одинъ,
Покрываетъ день . . .

МОЛИТВА.

Спаситель, Спаситель,
 Чиста моя вѣра,
 Какъ пламя молитвы!
 Но, Боже, и вѣрь
 Могила темна!
 Что слухъ мой замѣнить?
 Потухшія, очи?
 Глубокое чувство
 Остывшаго сердца?
 Что будетъ жизнь духа
 Безъ этого сердца?

На крестъ, на могилу,
 На небо, на землю,
 На точку начала
 И цѣли твореній,
 Творецъ всемогущій
 Накинулъ завѣсу,
 Наложилъ печать:
 Печать та на вѣри;
 Ее не расторгнуть
 Міры, разрушаясь,
 Огонь не растопить,
 Не смоетъ вода!...
 Прости же мнѣ, Спаситель!
 Слезу моей грѣшной
 Вечерней молитвы:
 Во тьмѣ она свѣтитъ
 Любовью къ Тебѣ...

Кольцовъ.

Podlaga tujčevi peti.

Z Bogom bralci „Novic“ na potu prihodnega leta!
 Blag nam ostani spomin, upanje vam zanaprej.
 Kar govorile smo petkrat desetérno in trikrat,
 Bodi rečno v korist rodu, domovja in vam,
 Bodi ko zrnja izmet, poženi obilno klasovja.

Rekle bi, zvésto da smo namembo dosegle tečaja,
 Toda služabnici molk, sodba spodobi se vam.
 Sodite! Scer dovolite nam sledeče besede,
 Dobro prevdarite jih, vredne pomislika so;
 Če bi se manjkalo kaj, iz lastnéga blaga dodajte.

Bogu dušo in vést, vladarju zvéstobo do smrti,
 Veri zaupa poklon, glasa zakona posluh,
 Starosti čast, mladenču poduk otroku ljubezen,
 Ženi prijazno pomoč, bratu Slovencu objem,
 Vezi edinstva krépost — so naše prve naročbe.

Marno poglejte potem na polje slovenskega djanja,
 Mnogo ledine je še, mnogo je križama rok.
 Ganite jih, otrebite mah domovini do jedra,
 Duhe zarotiti v beg dvombe, nemarnosti, tmin,
 Dvignite serčno zaklad slovenskega dlana in uma.

Svétnu pokažite lik domače navade in misli,
 Biti slovenske krvi, bodi Slovenca ponos.
 Spominte se imenitosti del pokojnih očetov,
 Cenite vrednosti scer roda sedajnega tud;
 Kder zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.

Jezik očistite peg, opillite gladko mu rujo,
 Kar je najetega v njem, dajte sosedu nazaj.
 Kinčite ga iz lastne moči, iz lastnega vira,
 Jasno ko struna bo pel, zvonu enako donil,
 Pričal vašo modrost na desno, na levo narodom.

Res je začetek trud, okorna beseda dētinstva,
Tega ne vstrašite se, moč neizmerna je sklep.
Volja poprav vam bodi in skrb, izida ni dvombe,
Glejte ta hrast košat, hrastič očetu je bil,
Zakon natore je tak, da iz malega rase veliko.

Nepomenljivo leži nevažna peška na grivi,
Nekem otroku iz rok padla nevedoma je;
Kliti začne, narase drevo, se kroži, se širi,
Krona mu prostre se v zrak, jablan na grivi stoji,
Važno devet rodovin z obilnim sadjem previdi.

Mlada zavržena dva pobegneta v krib aventinski,
Reven osnujeta stan, komaj pastirju se vda.
Dvigne se stan, premeni se v grad, se množi se, krēpi,
Žezlo prime držav, morja si skuje trizob,
Roma ponosna slovi, kraljici zemlja se vklanja.

Tako iz malega stvar narase velika in slavna,
Volja se zbudi tedaj, truda ne strašite se.
Kasno bo sad slovenske reči ob uri dozoril,
Gani se vrli ratár! sin bo veselo sejal,
Cvetju se čudil unuk, unuka unukove žetve.

1847.

J. Koseski.

Zdihljeji slepega.

Le enkrat bi videl, kak' solnce gor gre,
Bi videl, kje luna, kje zvezde blišče,
Al tema poskuša nad menoj si moč,
Ne vem nič od dneva, obdaja me noč.
Le enkrat itd.

Le enkrat bi videl višnjevo nebo,
Zeleno planino in belo goro,
Le enkrat bi videl oblak nad menoj,
Bi prašal ga glasno, se jočeš z menoj?
Le enkrat itd.

Le enkrat bi videl dolino in gaj,
 Oh blagor! veselje, kdor vidi tu raj.
 Le enkrat bi videl, kak' cvetke cveto,
 Med drugim, strup meni v prsih neso.
 Le enkrat itd.

Le enkrat bi videl soseda oči,
 Bi prašal v očesih, kar srce taji.
 Svět za-me nij stvarjen, le grob si želim,
 V grobu resnico in up zadobim.
 Le enkrat itd.

Tri rožice.

Mati lépa, mlada mati
 Sprehajaje se po trati
 Piete kite venčike.
 Mali sinček, sinček zalj,
 Krasne kite, venec hvali,
 Za nje trga rožice.

Sinček, rož'ce te rdeče,
 Žarnojasne in goreče,
 Maki so zarudeni,
 Tak ljubezen v srcu vneta
 Mora biti tvoja sveta
 Za domače vse reči.

Pleti meni tudi kite,
 Vence z zalih rož povite
 O predraga mamica,
 Tak veselo sinček prosí,
 Zbira rož'ce, vkup jih nosi,
 Kar naj lépših le zazna.

Sinček skočí, krog pogleda,
 Kar mu kroglovita bleda
 Zablíši cvetičica.
 Mati ljuba, vidiš te-le
 Bolj ko mrzli snežec běle
 Krila tak nedolžnega.

Gledaj, gledaj ah rdeče,
 Žarnojasne in goreče,
 Glej cvetice, mati glej
 Svitlo zlato, ko kresnice,
 Žarne, ko neba zvezdice;
 Kak se zovejo, povej.

Sinček mali, rožce te-le
 Bolj ko mrzli snežec běle
 Imenujejo se slak;
 Tvoje srce, tuje zlobe,
 Tuje želje in hudobe
 Mora biti čisto tak.

Rožce druge krog iščeči
 Od veselja koprneči
 Sinček k materi hiti;
 Ko nebesa večne slave
 Mati glej cvetlice plave
 Lepših oh gotovo nij.

Ko nebesa večne slave
 Te cvetlice čisto plave
 Lepe so plavičiče
 Kakor zvezde neba cesti,
 Moraš biti vedno zvesti
 Vrèden sin Slovenije.

Srčno reče, rož'ce zveže,
 Sinku jih na srce vleže,
 Jasno vzdigne mili glas
 Mali sinček, sinček zalj,
 Zvesto ljubi, zvesto hvali
 Rož'ce te življenja čas.

Bože mili, kud sam zašo?
 Noč me stigla u tuđjini,
 Neznam puta, neznam staze,
 Svuda goli kamen kaze
 Trudne noge po pustini!

Još konaka nisam našo!
 Šever brije z sněžnog' brda
 A tuđjincu siromaku
 Još je veći mrak u mraku,
 Još je tvrdja zemlja tvrda.

V žitu zvesto vkup rastejo
 Z njim objete, z njim padejo
 Kadar srp odseka jih,
 Teh zato vzemite znakov,
 Kar vas srčnih je junakov
 Na Slovenskem rojenih.

In ko vlečejo težave
 Se brez miru, se brez sprave
 Nad preljubo materjo.
 Z njo junaško se držite,
 Jo rešite, z njo padite,
 Ak zapusti jo nebo.

Srčni govor sinka vname
 Besediti vneto jame:
 Mati ljuba, matica,
 Rožce bodo povenele,
 Al za vek se želje vnele,
 Slavne želje v dnu srca.

Dr. Toman.

Putnik.

Na okolo magla pada,
 Zastrta je mesečina,
 Nevidi se zvezdah traga;
 Majko mila, majko draga,
 Da ti vidiš svoga sina!

Da ti vidiš njega sada
 Okružena od zla svega,
 Ti bi gorko zaplakala.
 Ruka bi ti zadrhtala
 U žalosti grleć njega!

Zašto tebe nisam slušo,
Kad si meni govorila:
„Nejdi sinko od matere,
Koja mekan krevet stere
Tebi usred svoga krila!“

„Nejdi sinko, drago dušo,
Nejd' od krova otčinskoga,
Tudja zemlja ima svoje,
Nepoznaje jade tvoje,
Tudja ljubav ljubi svoga!“

Govoreć u sebi tako
K jednoj kolibici klima,
Kuju spazi iznenada
Umoreni putnik sada
I zakuca na vrata, ima,

Otvorajuć sve polako
Zamišljena: kto će biti?
Glavu pruži jedna stara, —
„Daj u ime božjeg' dara
Bako meni prenočiti!“

„Primila bi tebe rada,
Ali vidiš da spavaju
Ovdě sinci tri i kćerice,
Koje čelo majke srce
I svu kuću izpunjaju.“

„Nij' daleko već od dana,
Već pozdravljaja pčevac Vile,
Dok sagrije danak boži,
Malo vatre bar naloži,
Da odtopim smrzle žile!“

„Vatra mi je zapretana,
Drva nemam skoro ništa,
Ovo malo, što unutra
Trěba mojoj dčeci sutra,
Kad se skupe kod ognjišta.“

„Za tudjinca ništa nemaš,
Tudja majko, kad te moli!
Tudje dčete tvoje nije,
S tim mu grozne suze dvije
Niza lice kapnu doli.“

Gdě su ruke tvoje majke
Sad, da skupe suze sina?
Gdě koleno, da počine,
Da si težko breme skine? —
Gdě je tvoja domovina?!

Ko da su mu zmije ljute
Ovim rčemi srce stisle,
Ukočeni putnik stoji,
Leden znoj mu čelo znoji
I otimlje mozgu misle.

Ali oči uzdignute
K strani gleda — ah onamo,
Gdě od drage domovine
Svako jutro sunce sine,
Tam ga želja nosi — tamo.

Tebi opet duša diše,
Tebi srce opet bije,
Domovino, majko sreće!
K tebi opet sin se kreće,
Od radosti suze lije:

Primi opet svoje děte,
Primi, věk će tvoje biti,
Ljubit' tebe svako doba,
V svom polju daj mu groba,
Svojim cvětjem grob mu kiti!"

Preradović.

Oda Bog.

(Iz ruskega od Državina.)

O ti prostranstva neizměren,
V osnovi bitja sam čutljiv,
Vreměn tečenja neprezěren,
Brez lica v treh osobah živ;
Edin in vedno duh povsoten,
Nikolj začet, nikjer stanoten,
Nikomur věd izkaz, izlog;
Ki vse so soboj napolnuje,
Objemlje, stvari, ohranjuje,
Imenovan ki nam je — Bog!

Preměril ocean globoki,
Soštěl bi pěsk in zvězd oči
Modrosti bistre um visoki,
Le tebi měre, čisla ni!
Čělo duhovom posvećenim,
Iz bleska tvojega rojenim,
Ni moč prebrati tvojih knjig,
Če v tebe misli drzno vprejo,
O veličanstvu tvojem mrejo,
Ko v věčnosti preminjen mig.

Metěža bitnost pretečeno
Iz brezdna věčnosti pozval,
In věčnost, od nekđaj rojeno,
Si v sebi samem osnoval,
Po sebi sebe sostavljaše,

Iz sebe lastnih sil sijaje,
Si svit, ki světu je iztěk;
Storivši vse z besědo jedno,
Se prostiraje v djanju vedno,
Si bil, in si, in boš na věk.

Verigo bitij v sebi snuješ,
Jedinši v sebi vse živiš,
Začetek s koncem ti sklěpuješ,
Življenje, smrt dělě, noviš.
Kot iskre vdirajo, pospě se,
Iz tebe solca tak rode se;
Kot zimske mrazne ure v zrak
Drobtince ivja blesketajo,
Se zibljejo, vrtě, sijajo
Pod tobój v brezdnih zvězde tak.

Svētil gorečih milioni
V nezměrnosti širin tekó,
Namena tvojega zakoni
Življenjedarno luč lijó.
Pa te ognjene vse lampade,
Kristalov žarnih té gromade,
Valov kipěčih zlat obroč,
Bleskeči jasni ti zrakovi,
Sviteči skupno vsi světovi,
O tebi so — o dnevu noč.

Kot kapljica spuščena v morje
 Je pred teboj obok nebes,
 Kaj z menoj vred očitno stvorje,
 In kaj o tebi, kaj sem jez?
 V nadzračnem oceanu zdavno
 Če množim svete vse stokratno
 Z milionmi drugi — in če to
 S toboj priměřim, drzen zdjenja,
 Je komaj male pikce tjenja!
 In jaz e tebi — nič celo.

Vezilo svetov tak lētečih,
 Mejnik telesostvarjenja,
 Srēdinopičje vsēh živečih,
 Začetna črta božestva,
 S telesom prašno prenehaje,
 Gromovju z umom ukazaje,
 Sem car, in rob, in črv in bog;
 Pa tako čudovitno bitje
 Od kot je prišlo? Jasen svit je,
 Da ni storitba lastnih rok.

O'lo nič! — Pa v meni ti bleskuješ,
 In z veličanstvom svih dobrot
 Ti sebe v meni obrazuješ,
 Kot solnce v mali kaplji vod.
 Nič! — Pa življenje v meni snuje,
 Na kviško vedno me dviguje
 Nesitih želj nekak občut;
 On biti mora, duša pravi,
 Prevdarja, misli, sklēpe stavi:
 Jaz sem — tedaj in on je tud.

Iztok življenja! blag daritelj!
 Ti duše moje duh in car!
 Izdihljej tvoj sem, o živitelj!
 Modrosti tvoje slavna stvar.
 Pravici tvoji voljo bilo,
 Da smrtno brezdnno prehodilo
 Nesmrtno bitje moje bi;
 Da v smrtnost je moj duh ovil se,
 In skozi smrt bi dovratil se
 V nesmrteje tvoje večnosti.

Ti si! — priroda oznanuje,
 Pričuje to mi srca krič,
 Razum me tega uveruje,
 Ti si! — tedaj jaz nisem nič!
 Vesoljnosti kolence mično.
 Postavljeno v srēdino dično
 Verige krasne člen sem tvoj:
 Kjer jenjal si stvari telesne,
 Kjer duhe si začel nebesne,
 Si konce zvezal ti z menoj.

Razmotrenju da duše moje,
 O večni Bog nerazumljiv!
 Mogoče ni clo sēnce tvoje
 Načrtati, moj čut je živ!
 In ker dolžnost je slavodatka,
 Vmerjočim pa krēpost le kratka,
 Drugač ne morem te častit',
 Ko srce vzdigati do tebe,
 Pozabiti v strmenju sebe,
 In blagodarne solze lit'.

Poslovenil Koseski.

Jeka od Balkana.

Svemu světu svitje žora,
Kod Balkana nema dana!
Usrěd gorkěh suzah mora
Gori, gori ljuta rana,
Kuju robstvo zadade.

Robstvo hudo, robstvo kledo,
Kad će tebi svrha biti?
Kad će sunce blago i sveto
Od slobode se roditi,
Da prosvětli mrku noć?

U naj daljnjoj světa strani
Već istine i slobode
Dan doprě i veće brani
Od Crnacah divlje rode
Svete pravde zlatni štít.

Samo gore od Balkana
Od vapajah tuge ječe,
Gdě slobodi nema stana,
A verige robstva zveče,
Koje vežu kristjana.

U zabitne světa strane
Slovo već se širi věre,
Da spasenja sunce grane.
Svemu světu, — da nevere
Konac jednom nastane.

Nu vremena gdě u davna
Spasovo se slovo čuše,
Gdě davnosti děla slavna
Ugled jesu krěpke duše:
Tu se ruši věre stan!

Čuj me dakle otče blagi,
U kog' krilu svi su světi,
Kteri vid mi dade dragi,
Da istinu mogu zrěti, —
Tvoga stvora sliši plač.

Na kamenoj evo stěni
Bugareći Bugar sědi,
U zdvojenja strašnoj tmíni
Ufajući k tebi gledí:
Gospodine smiluj se!

Srodne puke daj prosvěti,
Težku bědu da poznadu
Svoje braće, — te ih sěti,
Da izpune našu nadu,
Da nam dadu slobodu.

Čujte puci, Slave sini!
Ke junačka majka rodi;
Nij' vam srdce nalik stini
Od kamena, da vam godi
Braće vaša nevolja.

Spomeníte svojih děda
Slavna děla! . . . da ljubíte —
Věčni Bog vam zapověda —
Svoju braću. Izpuníte
Puci — božju zapověd!

Stare moći dajte! od sna
Probudíte . . . evo slave,
Neuvehla, blagonosna
Za vitežke rěsit glave,
Dosti evo lovora!

Ustanite puci od sna!
 Poslušajte, kako cvile
 Sitna dětca, (nije basna!)
 Kako turske divje sile
 Kćercu majci otimlju.

Od Mostara tužne glase
 Poslušajte. . . . U srěd zime
 Sědi starci kako kyase
 Gore krvju; kako ime
 Zahman sinka nariču.

Ime sinka, koi blědi
 U tamnici il' u grobn.
 Majku čujte, ka pram sědi
 Trgajući divjem robu
 Kletvu neba dozivlje.

Mlado čedo, glej! zavito
 U povojih ledna sněga
 Pokraj majke tu pokrito;
 Smrt uljulja nju i njega
 U kolěvci od leda!

Boso, gladno i brez ruha
 Tu u majke plače jedne
 Njih petero . . . „Daj nam kruha!“
 Sirotice viču bėdne,
 „Tri smó danka bez kruha!“

„Oj dėtčice danas samo
 Počekajte, dok se domu
 Povratimo . . . Skoro tamo
 Kraj će biti věku ovomu
 Od nevoljne žalosti!“

Tako nadom majka pita
 Gladnu dětca. — Sinak mali
 Ponajljudji nju zapita:
 „Turčín kuću nam upali,
 Gdě je sad naš, majko dom?„

Bėdnoj majci tad niz lice
 Gorkěh suzah potok teče;
 Gledeć tamo, gdě zvězdice
 Noćju sjaju, tužna reče:
 „Tamo . . . dėtco . . . naš je . . . dom.

Svemu světu svitje zora,
 Kod Balkana nema dana,
 U srěd gorkěh suzah mora
 Gori, gori ljuta rana,
 Koju robstvo zadade!

Aleksandro! dobítničė
 Od Perzije . . . Kastriotiču!
 Kog junačtvo i Turci diče . . .
 O vitežki Kraljeviću!
 Od Prizrena sunašće!

Sjajne zvězde bolje dobe!
 Vlast nad kojim nema tmina,
 Otvorite vaše grobe! . . .
 Gle! . . . to vam je domovina!
 U verigah tužni rob!

Aleksandro, čordu hvati!
 Kastriotić! Kraljeviću!
 Vito kopje i mač lati,
 Te pokušaj svaki sriću
 Po někdašnjoj navadi!

Ostrožinski.

ЦАРЬ П ЦАРИЦА.

Заспала ми ѝе царица
 Царю на десно коляно,
 Царь си царица будеше:
 „Я стани, либе царице!
 Че божекъ тропа на порти,
 Та стани, да го подаришь.“
 А царица му думаше:
 „Царю ле, господарю ле!
 Оти ма сега сабуди,
 Какво ли гледахъ на сжне!
 Гледахъ го не догледахъ
 Слжице на земя паднжло
 И по слжице-то месеца,
 И по месеца звезди-те.“

Царь си царици думаше:
 „Либе хубава царице!
 Намъ това не ѝе на добро.
 Слжице-то ни ѝе царство-то,
 Звезди-те ни ѝе аскер-а,
 Месеца сме ниѝе сосъ тебе.“
 Токо сж това думале,
 Още го не издумале,
 То тежакъ аскеръ дофтаса,
 Та си са царя фанжле,
 Та го са на конь качиле,
 Назатъ му ржце вржзаха,
 Подъ конь му позе коваха.
 Бжлгарска.

ЦАРЬ П СОКОЛЬ.

Завилъ са ѝе сивъ соколь
 На царьови равни двори,
 Сега три дни ка са виѝе,
 ни сж вдига, ни сж слага.
 Гледаха го царьови-те
 Царьови-те чохадаре,
 Та си царю отговарятъ:
 „Ейти царю честити!
 Завилъ ся е сивъ бжль соколь
 На твой-те равни двори,
 Сега три дни ка са виѝе,
 ни сж вдига, ни сж слага.“

И царь си имъ отговаря;
 „Я хвжрлете ситна мряжа,
 Ситна мряжа со ченгеле!“
 Послушаха чохадаре
 Та хвжрлиха ситна мряжа,
 Соколь хвжрчи оц' на горе,
 Още горе надъ мряжа-та.
 Извилъ са е сивъ бжль соколь,
 Падна царю на коляно,
 Си растржси лесно крыло,
 Та си падна бжло книже,
 Изъ книже-то ситно писмо,

И царъ си имъ отговаря:
 „Ей царьови чохадаре!
 Я викайте пощъ Никола,
 Да расчете было книже,
 Та да види що е въ книже,
 Що е въ книже написано.“
 И викаха пощъ Никола,

Книже чете слъзи рони,
 Та на царю отговаря:
 „Ей та царю ле честити!
 Е' ми глава, е' ти сабля!
 Азе три дни да попувамъ,
 А ти три дни да царувашъ.“
 Българска.

Hajdmo naprěd.

Hajdmo, braćo, mi naprěda
 Věčni zakon zapověda,
 Stare halje zabacimo,
 Iz pepela uzkrsnimo;
 Hajdmo, braćo, mi naprěda
 Věčni zakon zapověda. —

Već po zraku Englez brodi,
 Kao po kopnu gre po vodi,
 Grde robstva krši okove
 I Kitajske tre zidove,
 Hajdmo, braćo, mi naprěda
 Věčni zakon zapověda. —

Po Žeravki Francuz hodi
 Da prosěče put slobodi,
 I gusarska gnjezda stara
 U sěveru Libije hara.
 Hajdmo, braćo, mi naprěda,
 Věčni zakon zapověda, —

Němac carstvo znanja širi
 U stvorenja tajnu viri,
 I predsudah zloj nakazi
 Prem oholu glavu gazi.
 Hajdmo, braćo, mi naprěda
 Věčni zakon zapověda. —

Čověčanstvo naprěd teži,
 Mi stojimo, vrěme běži:
 Hajdmo i mi već naprěda
 Věčni zakon zapověda,
 Hajdmo, braćo, mi naprěda
 Věčni zakon zapověda.

Dragotin Rakovec.

Moje milje i omilje.

Mila mi je rujna zora
 Što s istoka tek izvire,

Ter po světu s rodnih gora'
 Světlost svoju razprostire;

Dočim ptice pjevačice
 Iz tankoga grlica svog
 Hvale, slave, sa grančice
 Stvoreca sveta svemožnog.

Žarko sunce milo mi je
 Kad se s brda pomoljuje,
 Ter se pram njim narav smije,
 Stvor se svaki pomladjuje;
 Od sanko se svoga budi
 Bilje, trava, šari cvjet,
 Čovječje se šire grudi,
 Veseli se čitav svjet.

Milo mi je sinje more,
 Kad je mirno poput ulja,
 Labudovi kad u nj nore,
 Kad se po njem ladja lujja;
 Kad ga oblak obavije
 I prikrije tamninom,
 I silni ga vjetar bije
 I za gromom grmi grom.

Milo mi je ravno polje
 Jedrim klasjem pozlaćeno
 I pitomo to prodolje
 Rujnom lozom okićeno,
 I livada i rudina,
 Što ih kruni zelen bor,
 Što ih resi djetelina
 Žuto emilje i trator.

Mio mi je u pučini,
 Zim-zelenih niz otoka',
 Štono pustoj u daljini
 Šire mi se izprid oka;
 Čim za neba jošter vedra,
 U tišini sumračnoj,

Brižni mornar skuplja jedra
 Tamo ište pribjeg svoj.

Mili su mi, za proljetja,
 Srebrnasti potocići,
 Što romone izmed cvjetja
 Po kom hrie laki ptići;
 Tu kad ljetno sunce sgrije,
 Kad me svlada teški rad,
 Izpod jela' granatije'
 Išem odmor, ištem hlad.

Mila mi je lastavica
 Što leprša po jezeru,
 I ljubezna grličica
 Štono guče o večeru,
 Kad pastirče zadijeva
 Mile diple za svoj pas,
 Ter on sluša kako djeva
 Čurličući diže glas.

Milo mi je sněžno šljeme
 Gorostasne te planine,
 Štono diže grodo teme
 U nebeske u visine;
 Mio mi je gaj zeleni
 Bljedi mjesec, zvězda sjaj,
 I slavića zanešeni
 Klik veseli, tužni vaj.

Mio mi je zalaz sunca,
 Kad rumene kroz oblake,
 Od vrhunca do vrhunca
 Umiruće strjelja zdrake;
 Čim brežuljei i poljane
 Zveču Zdravom Marijom,
 Ter pomorcu suze kane
 Što tad seća sladki dom.

Mila mi je molitvica
 Štono suncu na zahodu
 Samorana udovica
 O muževljem moli godu;
 I što ribar u plavčici
 Nakon znoja obilnog,
 Bogu kliče i Děvici
 Iz dubine srca svog.

Mila mi je iznad polja,
 Izmed bristá, po srěd sela,
 Pusta, skromna bogumolja,
 I' crkvica běla, běla;
 Uz crkvicu grobovište,
 Gdje izdana, tužna kćer
 Mile majke ploču ište,
 Da tu cvili pod večer.

Mlado čedo milo mi je
 Kad majčine uz pópěvke,
 U nju gleda, njoj se smije,
 K njoj s' uputi iz kolěvke,
 Pram propelom kad ručice
 Čedno sklapa, te za njom
 Bogomile molitvice
 Nježnom tepa usnicom.

Milo mi je momče mlado
 Što za narod i slobodu,
 Srnuo bi svagda rado
 I u vatru i u vodu;
 Nit se u njem ugasio
 Věre svete žarki plam,
 Niti mu se ogadio
 Umětnicá vilá hram.

Mio mi je starac sědi
 Što srčene omladine
 Budním okom staze slědi,
 I naměru i vrline;
 A stranputne i mlitave
 Jarom svetim nadahnut,
 Puti, bodri k věncu slave
 Vrletni im krči put.

Mila mi je děvojčica
 Štidna, čedna i radina,
 Kad ju resi trobojnica,
 Kad joj mila domovina;
 Kad uz život bez poroka
 Uz kršćanski čisti goj,
 Ko zenicu svoga oka
 Ljubi krasni jezik svoj.

Mila mi je skromna děva
 Štono, světu uklonjena,
 Pokorničke pěsme pěva,
 Bogu věčno zaručena;
 I sestrice milog srca
 Što gdje žešći běsni rat,
 Tu u pomoć mrećim vrca
 Ko rodjena sladka mat'.

Bratja su mi moja mila,
 I sestrice jedinica,
 I majka — mi ostarila,
 Moga oka zeničica!
 Mila mi je uspomena
 Preminulog rođa mog,
 U duši mi ucepljena
 Sveta slika baba svog!...

Al sve milje i omilje
 U tebi mi Bože mili;
 Moj ti narod pod okrilje,
 Tujdoj mi ga otmi sili.
 Složi uda razdrobljena
 Slovenskoga roda mog,
 Blagoslovi sva plemena
 Célog roda Slavjanskog.

St. Buzolić.

Onamo, onamo!...

Iz „Orlića crnogorskoga“ za god. 1867.

Onamo, onamo! za brda ona,
 Govore da je razoren dvor
 Mojega cara, onamo vele
 Bio je negda junački zbor;

Onamo, onamo! da vidju Prizren
 Ta to je moje — doma ću doć;
 Starina mila tamo me zove,
 Tu moram jednoč oružan poć.

Onamo, onamo! sa razvalina
 Dvorova' carskih vragu ću reć:
 „S ognjišta milog bēži mi kugo,
 „Zajam ti moram vraćati već!“

Onamo, onamo! za brda ona
 Kazuju da je zeleni gaj,
 Pod kim se dižu dečani sveti,
 Molitva u njih prisvaja raj. —

Onamo, onamo! za brda ona,
 Gdje nebo plavo savija svod;
 Na srbska polja, na polja bojna
 Onamo, braćo, spremajmo hod.

Onamo, onamo! za brda ona
 Pogažen konjima klikuje Jug:
 „U pomoć, děco; u pomoć sinci,
 „Svetit me starca, svet vi je dug!“

Onamo, onamo! sablji za stara
 Njegova rebra da tupim rez
 Po turskim rebrim; — da bēdnoj raji
 Njom istom s ruka rasēcam vez.

Onamo, onamo za brda ona,
 Milošev kažu prebiva grob,
 Onamo! . . pokoj dobij' ću duši
 Kad Srbin više ne bude rob.

Pěšnikova uspomena.

Zlatna kruna na glavi mi da je,
 Alem-kamen da na njome sjaje,
 Da me dvore puci i narodi
 Da carica mene mati rodi,
 Predo bih Ti sve mog' carstva blago
 Da kraljuješ, moje děte drago! —
 Tajni pravci sve prirode meni
 Mudroznanjem da su odkriveni,
 Hitra pamet da mi svud dopire
 Gdje se ljudsko znanje razprostire;
 Predo bih Ti sve mog' uma blago
 Da mudruješ, moje děte drago! —
 Da sam čověk bez grēha i mana
 Putnik sveti nebeskoga stana,
 Molio bih po vas danak běli
 Dobru sreću da Ti Bog uděli,
 Prosio bih da sve rajsko blago
 Obogati Tebe, děte drago!
 Carstv' al nemam, ni duboka znanja

A svetinja jošte mi je manja,
 Sta ću dakle Tebi pokloniti
 Koju spomen Tebi ostaviti?..
 Zračna vila Slavenskoga roda
 Javor-guslu nekad meni poda,
 Da njom tēšim muke i nevolje,
 Da proricom doba sreće bolje,
 Da pjevajuć razeviljena duša
 Sladki pokoj na zemljici kuša;
 Poklanjam je Tebi, sinko mili,
 Ostan vėran Ti Slavenskoj vili,
 Pėvaj, pėvaj jade i veselje
 Prošlost slavnu, hudućnosti želje;
 Lovor-vėnac tad ćeš zadobiti,
 Kog' će narod Tebi haran sviti,
 Nek' on resi mlado čelo Tvoje,
 Na sėdine ne pristoji moje.

Kaznačić.

Blizanci.

Srbliji i Hrvati
 Slava vam je mati!
 U mlėku je sila,
 Kojim je dojila,
 Dva blizanca mila.

Glas vašeg jezika
 Jedna vam je dika:
 Dvostruka azbuka:
 Lėva desna ruka,
 Muka al nauka.

Srbliji i Hrvati,
 Slava vam je mati;
 Slavjani ste stari,
 Koj vam slogu kvari,
 Grom ga nek udari.

Slavstva sokol sivi
 Srbstvo duh je živi
 Njegovo je tēlo
 Negda zdravo, čelo
 Krililo se smēlo.

Jednog ste plemena,
 Jednoga kolėna,
 Jedne slavne krvi;
 Na oružju prvi,
 Gdje se zloba mrvī.

Kolėvka Slavjanā
 Slavstva slavnih granā
 Jeste starodavna,
 Vaša zemlja slavna
 I gora i ravna.

Što je lice sada
 Moskve, Petrograda,
 Bi Srēm, Sisak stari,
 Vaše krvi cari
 Rima gospodari.

Blagoslov od Boga,
 Jedinstvo i sloga
 Nek vas druži, brati,
 Srbliji i Hrvati
 Slava vam je mati!

Srbliji i Hrvati
 Slava vam je mati!
 Věrnost svom vladaru,
 Zemlje gospodaru
 Držite vazda staru.

Dva blizanca slavna
 Nek vas ljubav ravna!
 Ko će grlit koga,
 Koj negrlji svoga
 Brata rodjenoga!

Dr. Gaj.

Turski odlazak iz Srbije.

Mi smo se zakleli,
 Tebi biti věrni:
 Ti s nami, mi s Tobom
 Il' u vatru, il' u vodu;
 Brat s bratom, rod s rodom
 Ruži svaku nezgodu!

Mora ide iz Srbije,
 Sive magle sad odlaze,
 Nove zore luč nas grije,
Dušmani se sami raze —

Jakrep sebi žalcem svojim
 Zadaje smrt u nesvěsti,
 Rađujem se, ovdě stojim,
 Pěsma će me k vam dovesti:

Radujte se, braćo draga!
 Bez krvi je zla nestalo,
 Prognali ste crna vraga:
 Veljoj rěci, vrelo malo!

Drino hladna, vodo-Sava,
 I Dunave, děko stari,
 Zapěvajte knezu: slava!
 Sad odlaze s vas varvari.

Pěsmarica.

Oj Dunaju, miran budi
 I predaj ga lěpoj Savi,
 Kad zaklikěu srbske grudi,
 I narod ga sav pozdravi!

On je za vas zaslužio,
 Nosite ga, kano krila;
 Na talasih drag vam bio
 Savladatelj turskih sila!

Na rěci se svojoj vozi
 Prosvětnik nov od Srbije,
 Pratili ga vaši bozi,
 Kud se vaša voda lije!

Krv je često vas mutila,
 Nepravědno izčědjena
 Iz hrišćanskih, srbskih žila,
 Gordom sabljom prolivena.

Vidio sam za vratima
Još čengele srbskih glava,
A sad Srbin plaću prima:
Bog mu preda ključ tvrdjava.

Bog je srbstvo osvetio
Za Kosovo, crno polje,
Duh se srbski uzvisio,
Bez oružja vraga kolje!

Turska ždrčela neće zjati
Nad kućami Biograda,
Pašćad neće zavijati,
Kad mir krstom svagdē vlada.

Noću Ture više neće:
Allah allah! grlom drēti;
Kud se turski stražar šeće,
Niti paša neće smēti.

Rog se neće turski čuti
U Šokolu, gradu starom,
Sokol će se nanj vinuti,
Srbin, sokol, s novim žarom.

Ni kopito tursko neće
Srbske trave pogaziti,
Kud se srbsko stado kreće,
Sva će zemlja čista biti.

Neće Turčin haraćiti
Pod maglami vlade svoje,
Srbija će svoja biti
Do njeđdašnje medje troje.

Magle bēže prema zori,
Prije zore bēži mora,
Odvlače se ti čopori,
Srbstvu sviće nova zora.

Iz *orienta* Srb izlazi,
Čisti mu se uzdušiste,
U Srbiju gledaj, pazi!
Radost vedri obzorište.

Polumēsec s konjskim repom
Sam izmiče pred očima:
Pred hrišćanskom zorom lēpom —
Stid mu grēšan obraz prima.

Početak je ovo mali —
Vrelo silnih dogodjaja,
Vidim, kdē se dižu vali,
Složni vali — od svih kraja.

Uzdajte se u Hrvata,
U desnicu staru svoju,
U Slavenu, verna brata
I u miru i u boju!

Dani crni, dani ružni
Izčeznuli svi bez traga,
I nesložni dani tužni —
Radujte se, braćo draga!

Velimir Gaj.

Trećemu u sboru svete braće slavenske.

Bog i vjera, narodnost, sloboda,
 Bratstvo, ljubav, umjetnost, priroda
 I književnost: sve su vojska sveta,
 Da se stavi carica Prosvjeta.

Nevidim ga, pjevati ga hoću!
 Tako mi je, kano da sam noću
 U prekrasnu jednom perivoju,
 Gdē zazivam na spjev vilu svoju.

Njega pjevam, a njega nevidim!
 To priznati, zaista se stidim:
 Tko ne vidi duše Širjajeva
 Gdē Slavenom iz daljine sjeva?

To je sljepac, Bogom odabrani,
 Da sagradi i medju Slavjani
 Hram svjetlosti u prostom narodu,
 I u Moskvi i u Novgorodu.

On nam odkri prvoučitelje
 I razigra u Slavenstvu želje,
 Da se slavi tisućgodišnjica
 Za dva sveta u kršćanstvu lica.

Metodija i brata Ćirila
 Po njem svanu čudotvorna sila.
 I u tom se sve Slavenstvo složi,
 U molitvi za blagoslov boži.

Obljetnica nakon tisuć ljeta,
 Proslavljena za dva brata sveta,
 Jedini je slučaj u Slavena,
 Gdē je Slava čela sjedinjena.

U Zagrebu, Moskvi, Biogradu,
 U Vršavi, Pragu, Novogradu
 I u Zadru, Kievu, Ljubljani,
 U Celoven slave dan Slavjani.

Ali kaži, nije li jednako
 Slovo božje među ljudi jako?
 Kad se svrši volja božja prava,
 Sva će dušom jedna biti Slava.

On putuje od sela do sela
 I tumači svetiteljska děla,
 Kako da se slavska sloga puni
 U Slavenstvu među milijuni.

U sobici velji naučnici
 I visoke knjige, zakonici,
 Neproduku u svět, u množinu.
 Nečuveni, često puta ginu.

On putuje, narod razsvětljuje,
 Oko njega, kako pěle zuje
 Oko cvěta usrěd topla lěta,
 Svi slušaju tumačenja sveta.

On nas ondě u jedinstvo veže
 Čvrstom svezom, koje nerazreže
 Nikad sile baš nikakvim nožem:
 To je sveza po zakonu bož'em —

Da budemo jedni i jedini,
 Jedni dušom u svoj domovini,
 Da nas veže Ćiril-Methodija,
 Kiju svezu Širjajev savija!

Kako je to, te je slěpac ovo,
 Što nam širi jedinstveno slovo?
 To je svetac po slovu i tvornu,
 Sa braćom je treći on u sboru,

Velimir Gaj.

Zora sviće, dan se miče.

Zora sviće, dan se miče
 Iz kolčvke evo nam,
 Zora sviće, truba viče:
 Strašivicu bilo sram!

Za slobodu s v o m u rodu
 Tko požali ruku, mač,
 Toga neka baš u godu
 S neljubavi cvéli plač!

Tebi višnji dade oko,
 Da zagledaš svētu raj:
 Za slobodu, bio soko, —
 Rodu oko, perje daj!

Da odapne, što je tēsno,
 Da se slomi tvrd okov,
 Samosilje sruši bēsno, —
 Bit' će danak junakov.

Velimir Gaj.

To bi lēpo, krasno bilo!

Mili rode, slavni sboru
 U sjajnome ovom dvoru!
 Našilja me vila amo,
 Da se lēdo domēnjamo;
 Da povedem slovo milo:
 Što bi lēpo, krásno bilo?

Sbor me gleda, sve je tjo,
 Tko bi sada vēstak bio
 Te junačke dirnut grudi
 I zanesti ženske čudi,
 Da zaigra lēpa duša
 I pozorno sbor me sluša,
 Pak da budem taj čas blji
 U srcu vam i u volji:
 To bi lēpo, krásno bilo,
 To bi mēne slobodilo.

Videć jāsno radost svije'
 Od mila se srce smije,

Duh moj kliče iz sveg glasa,
 Da tuj nijste s duga časa
 I od srca tobož mrtva
 Da se baci rodu žrtva:
 Već ste došli, duh mi veli,
 I radostni i veseli;
 Došli ste mi u slobodi,
 Kud s ponosom Slavjan hodi;
 Došli ste mi, eto zná se,
 Čuti mile naške gláse,
 Nasladjat se milim zvukom
 I od mila pleskat rukom —
 To bi lēpo, krásno bilo,
 Do Boga bi to se vilo.

Al nam i jest slovo krásno,
 Nad sve druge zvoni jasno.
 Puna usta, tko govori,
 Milo čuti 'kad romori.
 A premila Bog ga stvori

Kad nam ljubav naški sbori,
 Kada veli drágom drágo:
 „Moje zlato, moje blágo,
 Moj golube, moje janje,
 Milo moje milovanje,
 Dušo moja, sunce moje,
 Sreću mome dobro troje:
 Përvo dvbro mladost pusta,
 Drugo dobro medna usta;
 Dobro treće i najveće
 Miris dnše — púko cveće!“

A pak tamo slépac pëva
 Od junačkog ljutog gnjeva,
 Kako drága mač mu paše,
 Vranca junak ljut uzjaše,
 „S Bogom“ — veli — „dušo draga
 Idem smaknut domu vrága.“
 Kroz mozag mu plamen huknú,
 Crne oči munje dvije.
 „Davor rode!“ glas zamnije,
 Šrnu junak kanu lónja,
 Stoji njiska bojnog konja,
 Na nozdrve plamen hita,
 Prska oganj od kopita.
 Boj se bije, grme topi,
 Prášte koplje i oklopi,
 Puška puca, mač se blëska,
 Pak dojenja bojna trëska.
 „Slobodni smo braćo taman!“
 Zar to nije glás pomaman?
 Do Boga je jasna lëpa
 Bojna pësma starca slepa.

Zvoni jezik pun miline
 Diljem mile otčevine
 Tja od sgora od kraj mora
 Tja do na kraj fruških gora!

Jezik jekom grom iz visa,
 Pun nakita i mirisa,
 Bujnog uma huk talasa'
 I pojasta zvono glása
 Dát od Boga našoj vili,
 Sve glasove da nadkrili,
 Pëvalice sve nadhrva
 Pak da ona sède prva.
 Napréd, napréd sladka vilo!
 To bi lëpo, krásno bilo!

Što je lëpo, zar nevrëdi
 Da se brže unaprëdi?
 Vrëdi, sestre, da smo složne,
 Svetoj stvari sve priložne;
 Vrëdi da si vëru damo
 Nenagadjat k tudjem tamo;
 Već da ćerkam slavske krvi
 Majčin jezik bude prvi.
 Da smislimo sve na jedno
 Na to jedno na napredno:
 Uz narodne pristat ljude,
 Da kićeno kolo bude.
 Našom brigom da zaori
 Po gospodskih glas nam dvorih.
 A našinac kad pred nami
 Tudjim slovom lud se mámi,
 Ja bi onda bez zamëre,
 Okrenuv se od nevëre
 Vërna ćerka Slave bila
 Rëč bi zbiljnu proslovila:
 „Tudjiti se neimam volje;
 Put vam gore, put vam dolje.“

A gospoda naša mlada
 Nek se sète svoga jada
 Neka rade biti ljudi,

Da ih slavska kći nekudi.
 Naškim slovom zakrčite
 Sve te dvore plemenite,
 Zaračite města svaka,
 I pisamca izkičena
 I knjižice od spomena.
 Sve nek majčin glas zaprema,
 Da drugomu města neima.

Tako htio Bog na nebu!
 Tako bilo u Zagrebu,

U Osjeku, Novom Sádu
 U bĕlome Biogradu
 I pri moru u Kotoru
 U dubravskom vilindvoru.
 I u Rĕci, Trstu slavnom,
 U Ljubljani gradu glavnom,
 Kudkodj slavno sad borave
 Jugovići sinci Slave.
 To se čulo i množilo.
 Pa bi lĕpo, krásno bilo!

Ivan Trnski.

Smrt Crnoga Gjorgja.

Crni Gjorgje iz zapada
 Razcviljen se kući vratja,
 Gdĕ mu srbski narod strada
 I nesrĕtna cvile bratja.

Na 'noj gori na Krušici
 Sjaše noćju konja svoga;
 U samotnoj kućarici
 Dana čeka bieloga.

„Srbska zemljo poljubljena!“
 Kliknu Gjorgje ko za sebe —
 „Kad ćeš biti slobodjena,
 Moja tekla krv za tebe!

Gdĕ je Dušan, gdĕ je Marko,
 Gdĕ su hrabri Jugovići?
 Da ti sine sunce žarko,
 Da se s groba možeš dići!“

„Netuguj mi srbski sine!“
 Veli Naum, vĕrna sluga —
 „Daj, da tĕlo odpočine,
 Da te krĕpi noćca duga.“

„Umoran sam jako, brajne,
 Ali bĕži san od oka,
 Źeljan sam ti zore sjajne
 I sunašca od istoka.

Čini mi se, kan da neću
 Osvanuti iz sna toga,
 Vidim blizu lĕpu srĕću,
 Koje rodu steć nemoga’.

Pa me moje sree boli,
 Što doživiti neću jadan,
 Čemu srbska krv se proli,
 Za čim hodah žedan — gladan!

O Srbio, što će biti,
 Kad na noge vrazi shoče?
 Ko će tebe sloboditi?
 Ko će svršit . . . što ja počē . . . ?“

Tužan Gjorgje tako plače,
 Tako plače, tako sluti,
 Na oči mu san namače;
 Na Krušici sve začuti.

Noć je paklu crna seka
 I zlotvorna i zlorada,
 Noć sakriva zla čovēka,
 Noć izdaje iznenada.

Nū već lētni dan se bēli,
 Sunce hoće da ograne;
 A danu se Naum veseli,
 Gjorgja budi, da ustane.

Tvrdu snu se Naum čudi,
 Gdē se Gjorgje neojavi,
 Te junačke pipa grudi,
 Pa si ruku — okrvavi . . .

I zaplače i zakuka:
 „Avaj evo noža gola! . . .
 Prokleta je njime ruka
 Gjorgju srce skroz probola.“

Ivan Trnski.

Izgubljeni sin.

Kam pelje te ponoćna hoja
 Tak' urno, mladi potnik ti?
 Iskāti si je čas pokoja,
 Počiva vse že, kar živi;
 Zaprte vse so hišne duri,
 Čas polnočnej se bliža uri!

„Skrbān iz daljnega jaz mesta
 Noči in dni hitim domū;
 Ma smrti moja mati zvesta
 Zdihuje, kljūče me sinū.
 Glej, tam na holmu hišo stati,
 Tam čaka mene bolna mati.“

Če si pa ti, nič dēlj ne hodi,
 Ustavi se zgubljeni sin!
 Bog vēčni tebi vsmiljen bodi,

Njej konec dal je bolečin.
 Glej grob med grobi, kjer še trava
 Ne rase — tam ti mati spava!

* * *
 „O mati, mati, zlata mati!
 Glej tu sem tvoj zgubljen otrok
 Ah! ti ne slišiš me jokāti,
 Grob te zagrnil je globok.
 Sreća, ki v mrzlej spi mi jamī,
 Otrokov jok ga ne predrami!“

„Pač zdihovala si po meni,
 Stezāla blēde si roke:
 Oj pridi, pridi sin zgubljeni,
 Da te pritismem na srcē!
 Bila bi zvēr se omečila,
 Otroka si zastonj vabila!“

„O puste, prazne veselice
 Srcé mamile so sinú,
 Ko srage ti bledó so lice
 Močile smrtnega potú;
 Zastonj lase zdaj rujem 'z glave
 In prsi bijem si krvave!“

„O da sem tvoje pustil krilo,
 Po svetu šel sem mladolét,
 Ko srce mi gorkó je bilo
 V ljubezni za vesoljni svét!
 Golj'fano, trudno, mati moja!
 Pri tebi išče zdaj pokoja.“

„Ti ne poznaš, o mati! svéta;
 Hinavstvo, laž in srd povsod!
 V gorjé vsa zemlja je zakléta,
 Zdihúje ves človeški rod.
 Da smo rojeni, to nesreča,
 To greh, pokora je največa.“

„Ko divjo zvér brat brata goni,
 Ljubezni tu domovja ni;
 Oh! jokajo se milijóni,
 Da eden le se veseli;
 Od rojstva vedno pa do groba
 Človeka spremlja zléga zlóba.“

„Mračí se že, mraz me spreléta,
 Domú, domú! tuj mi je svét!
 Le ti si dobra, ti si sveta,
 Daj zlata mati, se objet!
 Srcé na srce, glávó h glávi,
 To bolečine vse ozdravi!“

„Le skozi temne smrti vrata
 De t, be me popélje pót;
 Odpusti torej, mati zlata!
 Če grešno ločim se od tód,
 Sprejmi zgubljenega me sina! —
 Bog te obvárui, solz dolina!“

Noč v svitu mesečnem zasije —
 Iz prsi vre rdeča kri,
 Iz srca sinu gorka lije
 Do matere, ki v grobu spi.
 Česar mu svet ni mogel dati,
 Tolažbo, mir mu ti daj, mati!

Josip Stritar

Popotna pesem.

Danes tukaj, jutri tam,
 Drugi kraji, druga mesta!
 Če mi všeč ni tu, drugám
 Urna me popelje čésta.

Kakor ptica, ki leti
 Črez gore in črez doline,
 Kraje gledam in ljudi,
 Kaj mir mar' njih bolečine?

Kdo tolaži mi srce,
 Naj še tak' tolažbe prosi?
 Kakor svoje jaz gorjê,
 Vsak gorje naj svoje nosi!

Josip Stritar.

Hrvatska pësma.

Glasna, jasna od pameti
 Prêko dola, prêko gora
 Hrvatska nam pësma leti
 Sve do sinjeg tamo mora,
 Časak meka, čas ko grom;
 Vêčna jeka za naš dom.
 Davor oj, brate moj!
 Nek se slože grla bratska:
 Živila Hrvatska!

Gromorna se orijaše,
 Zator slavec Tatarzana;
 Uz nju vêčnom slavom sjaše
 Zastava od sto nam bana;
 Turad spleasa Bakač ban,
 Svêt potresa Frankopan,
 Pojuć: Oj! brate moj!
 Nek nam blêsne sablja bratska,
 Živila Hrvatska!

Širom vala pësma zvonî,
 Naša pësma iz sto grla,
 Kada u svêt ladju goni
 Od mornara četa vrla;

Talas vrije, Gine brêg;
 Slavno vije, naš se stêg;
 Mornar moj pëva: oj!
 Složite se grla bratska,
 Živila Hrvatska!

Nojcom blagom tih se ljulja
 Ljubke pësme odziv sladak,
 Kao milen pëv slavulja,
 Što kroz zelen cvêli hladak,
 Kad doziva vojno drag
 Milka živa uzor blag:
 Dodji oj, raju moj!
 Mladim pëva četa bratska:
 Živila Hrvatska!

Davor braćo s duše pune
 K zvezdam nek se pësma vine,
 Neka klikće, plače, dune
 Kao vêtar sred pućine.
 Svako doba, svaki čas,
 Sve do groba diži glas,
 Pjevaj oj brate moj!
 Mek se čuju grla bratska,
 Živila Hrvatska!

A. Šenoa.

KAZALO.

Ah zadrži nježne vide.	181	Bučelice rojite	114
Azbuka	165	Car i carica	218
Barka	158	Car i sokol	218
Bčelar	114	Carska pësma (srbska)	166
Beseda sladka domovina	43	Cesarska pësem	11
Billi nam junaci dëdje	34	Çirkniško jezero	131
Blagor mu	87	Çe gori pogledam	100
Bleško jezero	164	Çe labudi odlete	91
Blizanci	224	Çista dëvo	39
Bodalec (kinžal)	201	Da ljubim očetnjavo	196
Bodi zdrava domovina	43	Danes tukaj, jutri tam	233
Bog daj sreço	54	Davoria	172
Bohinska	99	Dëklica in tica	150
Borba	112	Dëlapust	122
Bože mili, kud sam zašo	212	Delovanje za domovino	137
Bože, zovem tebe	30	Dëte rëvno, dëte malo	115
Brambovska dobra volja	28	Dëvojci	177
Bratci, veseli vsi	47	Dëvo mila	69
Bratislava, Bratislava	132	Dëvy slovanské	94
Bratje, kliče domovina	27	Dobro jutro	119
Bratje veseli le čaše na- lijmo	195	Dobrovoljni kosci	104
Bratovska ljubezen	63	Draga mati, domovina	205
Bubanj zove, topi ruče	33	Draga v slovenski domo- vini	140

Dunka	184	Kje domov māj	37
Dužnost zove	31	Kde māj je kraj	46
En hribček bom kupil	53	Kdo je mar?	22
Evo, jur me zove	30	Kje dom je moj	20
Gdē je slavska domovina	19	Kje so časi	88
Gdē stanak moj	36	Kje so moje rožice	78
Gdje ptičice miloglasnim	155	Klevetnikam Rosiji	191
Gdē vi, dni moji	207	Klevetnikom Rusije	197
Glejte že solnce zahaja	82	Kmet	103
Grajska hči	138	Ko dan se zaznava	82
Grobničko polje	42	Kolospēv	145
Hajda bračo	33	Ko ptičica sem pēvala	77
Hajdmo ljubi brati	143	Kovarskà	71
Hajdmo naprēd	219	Kovaška	72
Hči na grobu matere	88	Ko vprašal sem vijolčico	121
Hej rojaki	38	Ko zagledam jasne vas gore	120
Hej Slovanē	21	Kozarce v roke	44
Hej Slovenci	22	Kraljević je Marko	49
Hrvati soomu banu	157	Krasni sarafan (ruska)	187
Hrvatska pēsma	234	Kto ne ljubi domovine	133
Hrvatsko Zagorje	152	Lahko noč	138
Huda osoda	171	Lavdon pri Bēlemgradu	27
Husitskà	59	Le enkrat bi videl	210
Ilirija oživljena	15	Lehko noč	90
Ilirija zveličana	16	Lēpa moja Podravina	159
Ipavska dolina	98	Lēpa naša domovina	14
Istočna iskrica	199	Lipa, ti mogočna lipa	207
Izgubljeni sin	232	Ljubav domovine	178
Jadransko morje	115	Ljubezen obnovljena	139
Ja sam Slavjan	132	Ljubici pod oknom	136
Jaz in poliček	141	Lipa, dišečo	61
Jaz vēm za deželo	62	Lizinka	50
Jeka od Balkana	216	Majolka	145
Je pa davi slanca padla	125	Mar i bor	130
Još Hrvatska	127	Mati	115
Kadar davno že pokrila	204	Mati lepa, mlada mati	211
Kaj bliska se v jasnem	23	Mati ziblje	87
Kdaj moramo piti	146		

Má tys láska jediná	53	Njeni spomin	206
Mila mi je rujna zora	53	Noč na Blejskem jezeru	97
Mila, mila lunica	71	Noč na nebu zvezdice prižiga	57
Milica	74	Občutki	120
Mladina	240	Oblaki	201
Mlatič	106	Oda Bog	214
Modre oči	174	Od straže hrvaške	50
Moja domovina	155	Oj dévojko dušo	177
Moja gomila	116	Oj ostrá moja sabljica	31
Moja ladja	156	Oj srečna ti vodica	181
Moje milje in omilje	219	Oj talasi mili	95
Mojemu narodu	75	Oj tovarši krv junaška	25
Moj rod	134	Onamo, onamo	222
Molitev (Jenkova)	4	O pol noči	125
Molitev (Lermontova)	197	O slovesu	181
Molitva graničara	30	Ostanite starši zdravi	192
Molitva hrvatskoga rodo- ljuba	163	Otok bleški	95
Môra ide iz Srbije	225	Perice	109
Mornar	76	Pesem koroških Slovencev	179
Mornarska pësma	199	Pësem starega Kranjca	116
Mrak tihotni vas že krije	123	Pësnikova uspomena	223
Na Balkonu	139	Pet čašah	86
Na dr. Preširnovem grobu	64	Pet črëvljev merim	26
Na goro	101	Planinar	101
Najlepša dota	160	Plëvica	108
Najlepši	71	Pobratimija	66
Napoleon reče	15	Podëbradská	37
Naprej zastava Slave	21	Podlaga tujčevi peti	209
Na Preširnovem domu	186	Pod oknom	70
Naj čuje zemlja in nebo	66	Pod prozorom	122
Nebeška roža	203	Po jezeru	96
Ne šej ti mnej matuška	187	Pojo, pojo zvonovi	81
Ne vdajmo se	41	Pomlad potrka	107
Ne vëm, zakaj po tebi zmír	206	Popotnik	92
Niewinnosc	175	Poročni zvon	195
Nikaj na svëtu lepšega nij	48	Posláni mëstum slovan- skym	200

Potovanje bratje	84	Sladko spavaj, ljubica	136
Povejte tovarši	85	Slava mladosti	126
Po vrtu sem hodil	114	Slava Slovincem	39
Pozdrav	140	Slavček mili	200
Pozdrav domovini	156	Slavenska domovina	19
Pozdravljam srčno te		Slavjani i tujini	190
jezero	131	Slavska reč	34
Pozdravljam te gorenska		Sloga	168
stran	100	Slogi	39
Poziv i molitva	161	Slovan jsem a šablenka	97
Poziv u kolo ilirsko	152	Slovenija careviču nasléd-	
Prag je ovo milog Srba	184	niku	13
Predica	131	Slovenska cesarska pësen	10
Preljuba mi spominčica	180	Slovenska zgodovina	55
Prememba	146	Slovenskim dekletom	66
Presvetli cesar vabi nas	28	Slovo Milice	78
Pridi Gorenec	45	Slovó od doma	202
Prijatliji obrodile	98	Slovo od lastovke	90
Prijatliji zdaj vesel' bodimo	47	Slovo učencev	84
Pri vodici	181	Slovo Žolepaškim plani-	
Proklete grablje	147	nam	58
Proletje domorodno	60	Složno	38
Prošnja	173	Smrt crnoga Gjorgja	231
Puna srca, pune čaše	45	Solnce se je skrilo	123
Pustimo zidovje	102	Spasitelj, spasitelj	208
Pušku na klin	154	Spominčica	180
Putnik	212	Spomin Prešernu	64
Rado ide Srbin u vojnike	32	Srbinu	168
Reč domorodca	41	Srbliji i Hrvati	224
Reši nas zlega	175	Srbska deklica	170
Rodu na poštenje	43	Srbska narodna himna	184
Rusalka	188	Srbski junak	170
Ruske narodne pesmi	185	Srca sile	113
Samo	111	Srdce moje tužno tuži	134
Sanja	113	Srèdi vasi	205
Savica	57	Sreče dom	141
Savska	139	Stara mama o ne šivaj	81
Siostry rajskie	174	Stoji, stoji tam lipica	79

Stojit javor nad vodoju	185	Večerna molitev gospodu	136
Strunam	65	Věra Ilira u Boga	129
Studenček	119	Venec ljubezni	110
Sudbina srbskog roda	167	Veselja dom	53
Svemu svētu svitje zora	216	V gorensko oziram	56
Svetjanževce	143	Vijolčica	181
Syornost v národu	80	Vinoslavje	182
Šent-Urbanova	120	Vinski hram	52
Tam na nezměrnem nebu	85	Vojakom za slovo	29
Tam siva kjer Snežnika glava	130	Vojin	135
Tebe kličejo solzice	109	Vrli Slovenec	63
Ti Ivane čašu primi	180	-Vsakemu svoje	42
Tko je rođen Slavjan	36	Vysoká hora	112
To žlahno vinsko kaplico	142	Zagorska	77
Trečemu u sboru svete braće slavenske	227	-Za Hrvate, naše brate	40
Triglav	56	Zaklad nezmerni moj si do- movina	202
Tri rožice	211	Zaredica	180
Tujki	96	Zdrava bodi draga trta	51
Tukaj gori se neznani	87	Zdravica za Slovence	45
Turski odlazak iz Srbije	225	Zemlja nam je plodovita	178
Tužan gledam prošlo doba	184	Zima in pomlad	149
Tvoja struna je zapěla	56	Zmena	135
Ukazi	75	Zora sviće, dan se miće	229
Uteha Iliriji	151	Zvonikarjeva	82
Ustanimo! noć je pala	178	Železa, dvě osli	107
Vapaj iz Bosne	193	Želja Slovenca na tujem	93
V Arabje puščavi	55	Ženjica	108
		Žywot	174

OPOMBA. Zavoljo bolezní izdavatelja je nekaj pomot posebno v cirilici ostalo, kar naj z drugimi pomanjkljivostimi te zbirke čestiti čitatelji oprostijo, ker si pomote skoro vse lahko vsak sam popravi.

Mladina.

Od Urala do Triglava,
Krkonoš i do Balkana
Čuva narod majka Slava,
Gorostasnog' velikana.

Pěsen mila od uzhoda
Se razlega, — tugu pěva,
Pěsen taka od zahoda
Se odměva, — narod zěva;

Bogu tuži svoje muke,
Srčne boli mu odkriva,
Děta sklapa svoje ruke,
Nada majke bistra, živa.

Oj mladino, k majci leti,
Hvataj uma světle meče
Za slobodu i krst sveti!
Mladež slavska ne odreče.

Dr. Razlag.